

Jagelno

Ja iego sługa

Moy łaskawy pane

przyjmiycye to otemnye pyszuyę

a b c d e f g h i k l m

n o p q r s t v x y z

o iuvencularum timpanistriarum

In ecclesiis benedicite deo domino de fon

tibus israel. Ibi beniamin ado

lescentulus in mentis excessu. Prin

cipes iuda duces eorum. principes za

bulon principes neptalim. Man

da deus virtuti tue confirma h[oc]

[...]

ge. Preparans montes in vir

tute tua accinctus potentia. qui

profundum maris sonum fluctuum

Turbabuntur gentes et time

bunt qui habitant termi[nos]

a signis tuis. exitus ma[tutini]

Artif
toris &
facillim
C.Ly
Si men
Atq
Perlege
Edidi
Et pote
Artif
Eia igi
Et me
Græcia
Nec

undabunt frumento clamabunt
enim et ymnum dicent. psalmus
Iubilate deo omnis terra psalmum
dicite nomini eius date gloriam laudi
[dic]ite deo quam terribilia sunt
in multitudine virtutis
inimici tui. Om[nis]

bit in finem. Currus dei decem mili
bus multiplex milia letantium dominus in eis in syna
in sancto. Ascendisti in altum cepisti cap
tivitatem accepisti dona in hominibus
Etenim non credentes inhabitare dominum deum.
Benedictus dominus die cotidie prospe
rum iter faciet nobis deus salutarium

Epistole Gasparini.

Epistolare fratris [illegible] continet [illegible]
[illegible]
Sed epistola principaliter consistit ex quinque
partibus scilicet salutatione narratione petitione
[illegible] et conclusione

Gasparini Pergamensis clarissimi orato
ris epistolarum liber feliciter incipit.

g Audeo plurimum ac letor in ea te senten
tia eẽ: vt nihil a me fieri sine causa putes
Ego enim ⁊ si multorum verebar suspiti/
ones/ꝙ a me sempronium antiquũ familiarẽ meuz
reijciebam: tamen cum ad incredibilem animi tui sa
pientiaz iudicium meũ referebam nihil erat quare
id a te improbari putarem. Nam cuz ⁊ meos nosses
mores: ⁊ illius naturam non ignorares: non dubi/
tabam quid de hoc facto meo iudicaturus esses.
Non igitur has ad te scribo litteras/quo nouam ti
bi de rebus a me gestis opinionem faciam: sed vt si
qñ aliter homĩes nostros de me sentire intelliges:
tuqui probe causam meam nosti/defensionem meã
suscipias. Nec si feceris: nihil est quo vlterius offici
um tuum requiram. Vale

e tsi antea litteris ⁊ sermone multorũ nõ satis
probari factum tuũ intellexissem/ ꝙ veterem
amicum destituisses: tamen cum haberem animum
tuum multis indicijs perspectũ: nullo pacto induci
poteram/vt in re temere quicq̃ a te factũ putarem.
Sed q̃ difficile sit (presertim in hac vrbe nostra) ex
animis hominũ euellere eam opinionem/que semel
insederit: cum s is prudens nihil opus est te admo
nere. Ego tibi omne studium meũ polliceor. ⁊ q̃ztũ
in me erit/perficiam: ne quisq̃z nostroruz ciuiũ ea re
tibi succenseat. ꝙ si vlla ratione his poterit persuade
ri: nihil omittaz. Si vero illos in sententia manere

senſero: ego vicem tuam doleo. tum tuum erit: non tantũ officium meũ ex euẽtu: q̃ʒtum ex meo ĩ te animo ſpectare. Uale.

m Ecito amo te. quia non (vt noſtri homines ſolẽt) res ipſas tm̃ ex alioꝝ ingenio q̃ʒtũ ex tuo iudicas. qđ niſi de te mihi certiſſime ꝑſuaſiſſẽ. vehementer dubitarẽ/ ne rumoꝛ q̃ de me ꝑcrebuit/ paulo te leuioꝛẽ a me faceret. Nam cum pleriqʒ admirarentur ꝙ tiberij claudij defenſionẽ non ſuſceperim: ſũt qui vltro me accuſant. ⁊ ꝑiniquũ dicunt/ ꝙ veteris amici ⁊ neceſſarij tui cauſam patiar (me ſaluo ac viuo) eẽ deſertam. Ego vero cũ non dubitarem multos hoĩes eſſe/ quibꝫ animus doleret ꝙ me ſumme amares: videbam non defuturos qui ad te ſcriberent me nunq̃ʒ bono amoꝛe in tuos fuiſſe. neqʒ tm̃ amicitiaʒ tuam: q̃ntum foꝛtunam/ ſecutũ. Sed cum te nõ ignoꝛarem: hoꝝ hominũ ſemper inſidias paruifeci. Uolui aũt ad te ſcribere: ne te ꝯtemtũ a me diceres. Illud igitur a me habeto/ ꝙ ſi cauſa tiberij a me defendi potuiſſet (ſalua ea opinione quã nos omnes volumus in republica habere) certe non minus in eius periculo laboꝛaſſem: q̃ʒ ſoleo cũ de capite ⁊ meoꝝ foꝛtunis agitur. Sed nolui fame mee periculũ facere. Turpe eñ eſſʒ/ vt qui ſemꝑ vigilaui pro ꝯmodis reipublice: nunc pꝛiuato officio hunc hominẽ tuerer. qui non ſolum multis iudicijs: ſed etiã grauiſſimis teſtibꝫ rempublicam male geſſiſſet. Hoꝛtoꝛ itaqʒ te/ ac etiam maioꝛẽ in modũ rogo/ vt (ſicut tu facis) bñ de me exiſtimes. neqʒ me alium putes: q̃ʒ cũ ſummo ſtudio olim familiares tuos defendebam. Scio nõ

longe abfuturũ/quin me in gratiã habeas: si consili
orum tuorũ|memineris· quibꝰ me sepe admonuisti
vt cũ amicis multa contulissem : omnia cõsilia mea
ad amplitudinẽ reipublice referã· Uale.

Nõ tyberio claudio nõ affueris: minime officium
tuũ reprehendo. scio eñ quantũ vnusquisqȝ nostrũ
reipublice debeat· nec dubito quin nostra necessitu/
dine omnia dicturus ac facturus fueris : que (salua
republica) in tali causa dici ac fieri a te potuerint · sȝ
temeritate sua res in eũ locũ deducta est: vt qui rei/
publice bñ ↄsultum voluerint hũc aut oderint : aut
desertum esse patiãtur. nulla ergo mihi societas est
cũ illo. necessarius meus fuit ⁊ amicus/q̃zdiu nostre
reipublice alicui vsui erat. cũ vero male cepit de pu/
blicis cõmodis sentire: ego nõ aliter ac debeo/de hoĩe
illo iudico· ꝙ verũ scribis te consiliũ meũ in hac re se
cutum: vehemẽter gaudeo. ac tantũ de hoc te hortor :
vt nihil sit ad quod te maiori studio horta ri possim.
Cum eñ antea ꝑter multa|in me officia tua/ maxi/
mas tibi gratias haberem: nũc certe eo maiores ha/
beo: ꝙ vnicuiqȝ nostrũ respublica debet esse carior q̃ȝ
priuata. Uale.

Magnas habeo nature tue gratias: ꝙ nihil est
quare cause mee diffidam· cum enim in rebus iudi/
candis summa prudentia sis preditus video nõ pos
se fieri/vt (quod multis persepe accidit) ipsa legũ no
strarũ obscuritas remoretur sententiam tuam. Tu
quid sapientie tue conueniat videbis. Ego vero ta/
bulas publicas/testes/et cetera adiumenta / que in

huiusmodi litibꝫ solent desiderari / ita parata habeo vt non cauillationibꝫ (sicut nuper aduersarij mei) sed ipsa veritate pugnare a te iudicer. vale.

Si adiumētis de quibꝫ ad me scripsisti / instructa est causa tua: nihil est quod a te dubitari censeā. Ego enī (quantū ad me attinebit) pspiciā / ne mea negligentia ullum ad te incōmodum veniat. Tuum erit videre ut cū optimā causam habeas: nō ipse tibi defuisse videaris / et post rem iudicatam venias: ne tibi aliquod simile accidat his qui de rebꝫ preteritis in cōcilium veniūt. et post tempestatē cogitant qua ratōne possit occurri piculis que iam sunt preterita. Cupio enī omnia tibi ex sētentia venire: que (saluis legibꝫ) possunt in causa tua meditari. sed ubi aliud equitas aliud tua volūtas a me exiget: nō dico tibi / sꝫ nec parenti quidē meo cōcederem / si mecū hoc pacto contenderet: vt ipe plus apud me posset q̄ leges et cōsuetudo iudicioꝝ. Uerꝫ ne te quidē hoc a me exigere pro tua singulari modestia arbitror. Non enī eo te ingenio noui esse / nec ea familia: que aliquid in nr̄a ciuitate potius iniuria q̄ iure / a se impetratum iri velit. Cura ne sepius de eadem re te admoneam: vt cum omīa tibi parata sint: turpem tibi defuisse iudiceris. Uale.

Nisi scirē de qua re / et apud quē agerem non auderē certe (hoc psertim tēpore) ad te quicq̄ scribere. Scis enī q̄ varie sint hominū suspitiones / et q̄ promptissime lingue ad maledicendū. Sed cum summa cause mee equitas sit / et tu ille sis qui nihil possis nisi equum facere: bono animo causam meā tibi cōmēdo.

Non dubito mltos hoies esse: qui arbitrant quadā auaritia me impulsum vt de antiquis sedib9/ ⁊ de auitis bonis velim. Q. Fabium pellere. Ego vero ita institutus sum: vt nullius hoīs locupletari incōmodis vnq̄z appetiuerim. Sed de iure suo alteri cedere ꝑpter hominū inuidiaz: aut timidi hominis/ aut stulti videt esse. Satis eni mihi erit/ ꝙ de re nō iniqua apud iudicem equissimū contendā. Tu aūt a consuetudine ⁊ natura tua nō recedas. ⁊ ego nihil a te nisi quod tua equitate dignum sit/ requiram. Uale.

Si ab nostris legib9 nō abhorret causa tua bñ te sperare iubeo. Non eni sum ille quem rumor popularis/ aut hoīm fama ꝯtra equitatē promoueat. nec ignoro veteri instituto magis opter iudicem attendere/ quid sit iure positū: q̄z in opinione. Sz vt ꝓbe semꝑ caui/ ne vnquā rumores ante equitatē ponerē ita prouidendū tibi censeo/ ne aliqua culpa tua hec opinio de te ꝯtracta videatur. Quicquid aūt ingenio meo aut studio prouideri poterit/ vt de iure tuo nemini ꝑpter inuidiam cedas/ totū me illud facturꝫ tibi polliceor. Illud vero ꝓ tua ꝓudētia circūspicies/ qua scz ratōe ⁊ fortunis tuis ⁊ nomini meo bene cōsulas. Uale

Uaria causa me īpulit/ vt h̄ tpe ad te scriberē. Nā cū te maximis reb9 detentū esse audierim: certe negotiū meū aliō in tp̄s distulissē: nisi idipm t'le fuissz/ vt seml' a me neglectū/ nulli9 hoīs necꝫ ꝯsilio necꝫ auxilio p9ea corrigi possit. Feres itacꝫ me si te maxias res agitātē interpellauo. puto te mēoria tener̄ q̄b9 ꝯb ty. vs'

fuerit:cum ꝑidie kalendas martias vtrūqꝫ nostruȝ ꝯuenisset. Nam cū ipse bono animo se mecū in grati am rediȷ̈sse affirmaret:neqꝫ in se vllas omnino reli- quias odiȷ supesse diceret:tu me iussisti nō solū esse equo aīo:sȝ etiā otioso. Nec amplius quicqꝫ de te su spicari Ego vero cū illius verbis/⁊ tue autoritati ma gnam fidē haberē:omnē memoriā iniuriaꝝ ac simul tatum:que inter nos fuerant: penitus ex aīo distu- leram. Quid inde secutū sit / melius audies ex hoste isto quē ad te mitto. Cui nō solū lr̄as dedi:sȝ etiā mā data que sup hac re ad te ꝑferret. Postea enī ꝙ̄ a no bis descessisti/reb(vt putabas)inter me ⁊ illū ꝯposi tis:interuenit saturnius/homo(vt scis)oīm seditio sissimus:is oīa ꝑturbauit.⁊ tm̄ excitauit odiuȝ:vt for tune mee nunqꝫ deteriori loco extiterunt. Nā(quid in morbis dici solet)malū istud recrudescit aliqn̄ a- sperius ꝙ̄ incepit.quod a nullo alio certe medico sa nari potest/q̄ȝ a teipso. Quare si me saluū esse vis:si fortunas meas incolumes:cura vt ad nos aduoles Opus est eīn celeritate:ne vis eo me esse ꝯiectū/vn de nullo tpe non dico amici:sed nec ipsa quidē salus ⁊si cupiat:possit eximere. Vale.

Quantam molestiā animo ꝑceperim cognita ty- ronis leuitate/ex hoc potes cognoscere/ꝙnisi respu. me ex ipso itinere palā reuocasset.certe nō solū has lr̄as ꝯsecutus essem:sed multo etiā illas antecessissē Si ergo fortunis tuis vt oportebat nō affui:minīe accusabis officium meū.qui cū maxīe cuperē aīo sa tisfacere tuo illa ipa patrie nr̄e caritas ex medio cur su quo ad te tendebā/plane me inuitum reuocauit.

Scripsi aūt ad tyronē quib9 verbis oportuit · ac etiaz illū docui/ vt non putaret tm̄ sibi ipsam rem tecum habendā esse: quātū mecū · qui oīm q̄ inter nos ꝯpo- sita fuerūt: autor atqꝫ sponsor fuerā. Hortatus etiaz eū fui multis rōnib9 vt rem integrā in meū aduen tum differret. ꝯcederetqꝫ illud amicitie: q̄ vt primū cū patre suo: ita postea cū illo mihi fuit. Admonui eū pluribus verbis vt plus apud se rōnes mee valerent ⁊ respectus antique beniuolētie: q̄ȝ seditōes ⁊ odia sa turnij. Quod si impetratū ab eo fuerit: magnas me ei habituꝝ gratias pollicitus fui. Si vero spem meā improba ꝯsilia hoim sediciorꝫ vicissent: interminat9 sum nihil omissurū/ qđ ad defensionē tuam ⁊ extima tionē meā ptinuit · Puto illū mihi plus crediturū q̄ȝ saturnio. que res si ꝯsilium meū fefellerit: faciam vt illū facti sui peniteat · Expecto indies lr̄as suas. si quid interim ab eo gestum fuerit qđ tibi incōmode accidat: tu me certiorē facias · Vale

Non parua res est neqꝫ inusitata de qua iam du- dum ad te scribere ꝯstitui Hoīes enī quib9 in prouin tia nr̄a curam tuaꝝ reꝝ/ ⁊ eoꝝ qui tuis reb9 fauent cō miseras: videnť a te magis ac mag' indies abaliēari q̄runť oēs vt rem ip̄az vno v̄bo dicā qđ lupos ouiū cu stodes fecisti. Sperabam9 quidē nos (qui hic tui su- mus) res tuas ac tuoꝝ ꝓfligatū iri nō posse/ ab his q̄ semp ꝯmodis tuis aduersati fuerunt: si ꝓcuratores tui (vt oportebat) aduigilassent. Sȝ inde picl'm factuz est: vnde p̄sidium expectabam9. nam hij boni viri pri mo p insidias: deinde palā nō solū ad eos qui nō bn̄ tibi volūt/ cepūt incliare: sȝ etiā se illoꝝ duces ꝓfitēť

Opus est itaq maturacōe dū adhuc res pōt curari ne tibi accidat id qd solet euenire his/q̄ mortuo medicū accerſūt.

Quamq̄ maxīe in cursu erā ac in ipso itinere veniē/di/ꝓpter eos rumores qui crebri de reb meis afferebant:tñ cū forte mihi occurrissz tabellarius tuus cū lr̄is tuis:quas illi reddēdas mihi tradideras; nolui ipm sine meis litteris ad te redire. Sz vt ad ea veniam:que ꝛ fortunis meis ꝛ meoꝝ imminere ꝑfidia et scelere ꝓcuratoꝝ meoꝝ scripsisti:oīa prius ꝯgnouerā ita se habere. maturassemq̄ maiori celeritate discessū meū:nisi fuissem maximis reb detentus. Nihil vo volui ad ea respondere/que quotidie mihi nūtiabāt ne forte proderent ꝯsilia mea his quib minime illa nota esse volebam. Nunc vero cū tantū habeā fidei prudentie tue/summeq̄ in me beniuolētie/ q̄ntum postea memini:te etiā atq̄ etiā hortor ac moneo vt eos qui partes meas sequūtur/sapiēter(vt soles)de meo aduētu certiores facias. ꝑsuadeasq̄ illis me nō ꝑius de bonis meis rationē repetituꝝ:q̄ eos ī integꝝ restitutos videro. Plr̄a ad te scriberē:nisi sperarē ꝓpe diē apud te esse/ac tabellariū tuū me celeriter ꝯsecuturum. Vale.

Qd ad te scribo tale est:vt id maxīe ad rē tuā ꝑtineat. nā ꝯsi hoc alienū a te videat:tñ necesse est /vt si recte curatū fuerit magna glīa ad te ꝑuētura sit. M. enī antoni9 ꝛ. Q. hortensius/hoīes amplissimi/ iam dudū int se(vt nosti)ad multū odiū distendēt/ ꝓpterea ꝙ nr̄is ciuib adhuc fuit difficile vtriq̄ illoꝝ placere. Dū g studio ꝑtiū nr̄a ciuitas diuisa est:tot ꝯtencōes

in vrbe oriunẗ:vt res iā plane spectare ad bellū ciuile videaẗ·Q̃·r si multi nō arbitranẗ id posse fieri:ego tñ alr̃ iudico.Sz ꝑ optunū accessisse tp̄s tollendi hꝰce ꝑiculi/ꝛ oīm hoꝝ maloꝝ cām intelligo:si tu(q̄ multū ꝛ sapiā vales ꝛ industria) volueris hoc onus assūmere.Nosti q̄ntum ciues nr̄i tibi credāt·Cogita si ciuitas nr̄ā certior facta fuerit de ꝯsilijs ꝛ studijs tuis in hāc rem:incredibilis oīm bonoꝝ ꝯcursus ad te fiet. Trahesq̄ʒ in sentētiā tuā maiorē partē vrbis·ꝛ futuꝝ video.vt·M·ant·ꝛ·Q.hor. seipos tibi ꝯmittēt.ac vltro velint a te finē his oībꝫ suis dissensionibꝫ impōi· Suscipies igiẗ hāc expeditōem tibi honestā/ꝛ reipu. necessariā Judicabisq̄ʒ nihil posse magis ad laudem tuā accedere:q̄ʒ si rē istā ꝯsilio tuo ꝑfeceris.Ṽl;

Si meo aliquo officio poterit sedari odiū·M.an. ꝛ.Q.nullo certe meo ꝑiculo ac labore desinā: donec oīa ꝯposita sunt ac quieta Video enī hanc rem totā ꝯflatā esse paucoꝝ hoīm vicio/quibꝫ ciuitatis ocium displicet·Ēnī vo illis oībꝫ ciuibꝫ bñ esse cupio:vt nō magis desiderē me esse iucolumē q̄ʒ illos saluos.nō/ nihil etiā mouet me respectus antonij ꝛ hortēsij· q̊s dū reipu·cā/tū ex antiq̄ familiaritate carissimos habeo.Cōsequar ḡ has lr̄ās meas celeriter· ꝛ quicquid poterit a me vllo studio/aut cura fieri:totū id libenẗ suscipiā·satisfaciāq̄ʒ expectatōi oīm illoꝝ ciuiū· Satꝫ aūt ꝑmij ꝯsecutū me eē arbitror.si meo aduētu ꝯ̊ǵuo tm̄ incendiū extinctū esse.Ṽl·

Nō de re vulgari ac negligēda:sed publicis ꝯmodis ad te scribo. Pudet enim me horum temporum et nostre reipublice miseret. que cum olim consilio

eoꝝ hoim̄ regeret̃/quib⁹ ipſa ſe cõmiſerat:nũc ad pau
coꝝ man⁹ ꝑuenit·qui illã oĩo tenent oppreſſam· nihil
enĩ in cõſilio cõtra afferebat̃:niſi ꝙ ad oĩm vtilitatez
ꝑtineret.nemo erat qui non libere diceret:quicquid
reipu.cõducere arbitraret̃·nec erat graue nec mole-
ſtũ his q̃ intra illos ꝑites ↄ̃ſabant̃:audire orõẽz eoꝝ
q̃ ↄ̃ ſe dicerẽt.⁊ qui maiorẽ haberẽt locũ ⁊ patrie rati
onẽ in dicẽdo q̃ȝ rei priuate·ſi q̃ hodie ſũt/ q̃b⁹ indig
na videant̃ ea q̃ q̃tidie neq3 more maioꝝ neq3 legib⁹
fiunt:nullũ hñt locũ ⁊ patrie racõem in iudicando.
Ex q̃ fit:vt aliȷ̃ q̃d recte ſen tiũt/in cõſultaciõib⁹ non
audeãt dicere.Aliȷ̃ vͦ q̃ſi oĩa in poteſtate eoꝝ cenſeãt
de nulla re volũt deliberacõem haberi:niſi illa cũ ſuis
ꝑuatis reb⁹ cõſentiat·q̃re nihil miꝝ:ſi oĩa cõfuſa ſũt
aut ſi reb⁹ pacis ⁊ belli/nihil a nobis his annis ſatis
cõſiderate vel dictuz vel factũ fuit·Vñ vero hec tãta
incõmoda reipu.acciderint:aliud non iudico:niſi ꝙ
vnũ aliquod non habemus caput aut principẽ/ q̃ de
nr̃a bene republica ſentiat· ⁊ qđ ſentit ad cõmunem
utilitatez referat·neq3 aut gratia alicuius impediat̃:
aut frãgat̃ metu .ne oĩa audeat q̃ ſibi bona ⁊ honeſta
videant̃·ſ3 nullus eſt q̃ velit ſe laborib⁹ ⁊ ꝑiculis ꝓ pa
tria offerre·oẽs patiunt̃ rempu.eſſe deſertã:ne in ali
quod diſcrimen rerum ſuarum vertantur Tu vero
ↄ̃ſi gubernatione ⁊ cura eius/odio malorũ diſceſſe-
ris:tamen proſpicies quid ad tuam virtutem ꝑtine
at· Illud aũt moneo atq3 etiam hortor:vt potius ve
lis(ſi reſpublica requirat)pro illa perire : q̃ȝ cum ea
omnem dignitatem tuam ⁊ eſtimationez amittere
Vale·

Quantum cupiam rempublicã nostram saluam esse ⁊ illam videre aliquando in sedibus nostrorum maiorꝝ repositã: nemo potest melius q̃ tu iudicare. Neq̃ certe vnq̃ cessissem improbis/aut abdicassem me ab ea: si sperare potuissem/plus mea ꝯsilia in conseruatione illius: q̃ȝ vim quorũdam ciuium ad euertendũ publicum statum valere. Sed cũ iniquorum ꝑfidia magis in publicis ꝯsilijs posset q̃ȝ ego solus valerem tũc resistere: nec essent qui se tunc defensores publice vtilitatis profiteri auderẽt: putaui ad tẽpus huic tempestati cedendum ⁊ aliquo migrandũ/vbi secure mihi viuere liceret. Quanta postea licentia ⁊ impunitas peccandi fuerit: tu qui inter fluctus illos ⁊ procellas sepe agitatus fuisti/melius potes ꝑ te cogitare: q̃ȝ ab alio audire. Quare min⁹ admiror: si nemo reperitur qui audeat libere in nostro senatu orare/⁊ ea dicere que bene de republica sentiat. ꝙ autem me ad gubernatõem eius reuocas: arbitror te illud facere magis quodã immenso in rempublicam studio: q̃ȝ aliqua certe spe liberande a me patrie. Nã cum nihil aduersum maloꝝ vim potuissem ꝑficere nec ei opitulari dũ adhuc stare videbatur/⁊ aliquaȝ vmbrã ceu similitudinem antique libertatis retinere. Quid erat ꝙ illi me putares posse auxiliari/q̃ȝ nõ modo expirantẽ: sȝ etiã omnino iam extinctã ac mortuã viderem: vellem saltem me ad eam vocasses: cũ aliqua spes huius reparãde supererat. nunc vero ad funus eius ⁊ ad sepulcrũ me credo inuitasti: vt cui nõ obtigerit ꝓ illa emori: saltȝ cũ ea funerarer. Sȝ nõ puto sapientis esse/cũ nihil possit patrie ꝓdesse/

malle secum perire: q̄z sine illa viuere. Nec tn̄ inter-
esse iudico eius qui bon⁹ ciuis sit/ obijcere se morti/
aut piculis/ pro his qui liberi esse nesciāt aut nolint:
q̄ntum suā incolumitatem tueri/ ⁊ se reseruare/ do-
nec aut honestius mori ꝑ patria possit: aut tp̄s vide-
at: q̄ nō frustra labores ⁊ picula ꝑ suis ciuib⁹ suscipi-
at. Si ḡo casus tulerit vt sentiā ea posse a me fieri/ q̄
patrie ꝯducāt: faciam. Intelliges me de restitutione
publice libertatis maiorē curā q̄z de mea salute agere.
Aliud interim nō habeo qd̄ hoc tp̄e possim nr̄e reipu
blice p̄stare nisi lacrimas: quas sepe ꝑ misero statu il
lius effundā. Uale.

Quid de me sentias: facile ꝯiecto ex turpitudīe ho
minis/ ⁊ infamia eius qui animū tuū a me alienare
voluit. Quāuis enī causa mea a te nō satis ꝑspecta es
set: tn̄ ex vita hoīs eius qui me apd̄ te falsis crimib⁹
insimulauit: potes intelligere famā bonoꝝ nō solere
nisi ab improbis tēptari. Non ergo si qua de me dissi
pata est fabula: cōmoueri te oportet. ꝑpterea ꝙ nulli
us hoīs adeo spectata est vita: quin aliqd̄ crimen con
fingi possit. Illud satis erit mihi/ ita in oculis hoīm
viuere: vt nemo me iuste criminari possit. Sz quid
plura de hac re ad te scribam: cū ipse expertus sis in
nostra ciuitate semꝑ hoīes fuisse/ qui alioꝝ fame in
sultent. ⁊ se putent eo ꝯmendabiliores fieri: quo plu
ribus ab eis detractū sit. Sed tu pro tua prudentia
nō solū ꝯsiderabis de quo aliquid dicatur: sed etiam
a quo hoīe ne cuius vita improbata sit: eius oratio
ni fidem habeas. Uale.

Satis spectata est mihi integritas tua. nec vllo

tempore putaui de vita tua dubitandum. Si quid autem de te mihi narratū fuit/ q̄d ad famā tuam per tineret: non tñ mutaui iudicium meū. Amo enī te. ⁊ forte magis q̄ȝ credas. non ꝙ magna familiaritas inter nos fuerit: sed quia nunq̄ȝ de te aliter q̄ȝ / de optimo ciue iudicaui. Illud aūt sciebam: neminē tanta modestia esse aut tam frugi: cuius vite non inuideretur. ⁊ maxime ab hijs qui pares ipsis nulla in p̄te virtutis essent. Hoꝝ hoīm vt vitam sp̄ improbaui: ita nunq̄ȝ orationi eoꝝ fidem habui. Maxime enim puto boni hoīs esse nō facile de alio hoīe credere q̄d ipse non audiuisset. Est enī semꝑ oratio eoꝝ suspecta qui prompti sūt ad maledicendū de alio. quin vl' inuidia id facere/ vel aliquo alio dolo. ⁊ si nō veꝝ: tñ simile veri sit. Scio quantū inter homines intersit. nec te ignorare scio. Satis hoīem de quo scribis cognosco viuimus enī in ciuitate in qua vita nostroꝝ ciuium omnibꝫ inter se nota est. ⁊ quo questu quis vtatur. aut quibꝫ moribus sit. Nemo est qui nesciat ꝙ ad tuam rem p̄tinet. Reieci hominem a me/ ⁊ iam m'lto antequā litteras a te accepissem. Si quid erit ī quo possim meo officio tibi placere: cognosces me ita rebus tuis amicum esse: vt beniuolentia nemini tuoꝝ cedam. Uale.

Si tibi non satis perspectus est animus eius qui te mihi inimicum reddere voluit: nunc primuȝ ex me cognosces. vt atroci iniquitate hominis illi' cognita melius possis iudicare/ quanta sit ei fides adhibenda. Sic enim tu de homine hoc/ habeto ita

vitam illū ab adolescentia instituisse vt postea etate
crescente/ a nullo sit passus aliquo in genere flagicij
se vinci. Cum eñi loco satis illustri natus esset: ⁊ in
ciuitate florentissima/ in qua facile sibi erat maiorū
suorum gloriam ⁊ dignitatē cū laude tueri: maluit
apud alios turpissimā vitam agere. qui cū omni li-
bidine ⁊ intempꝑantia opes maximas breui tꝑe ꝯsūp
sisset. ad has deniq̄ʒ artes se ꝯuertit: vt scilicet fortu
nis alioꝝ insidiaretur. Hunc igitur questū sibi mi-
sere inuenit: vt sicut amplissime opes ille cū adhuc
eis habundaret/ nemini bono vsui fuerūt: ita modo
eius inopia multis grauis est. Suaderē tibi/ ac pla
ne rogarem: ne huiusmodi hominē audires/ cum ali
quid de me male refert: nisi te optime ꝯgnoscerem.
cui nō possum nisi frugi hoīes placere. Habes qua-
lis homo sit hic. sʒ quātū ei credendū sit: cū is tā im-
probꝫ/ tam perditus aliū apud te accuset: ꝓ tua mo
destia prospicies. Vale

Et si admonitore non egebam/ qui me de nostra
amicicia cōmonefaceret: tñ auide tuas lr̄as legi. nō
q̄ de animo tuo dubitarē: sed q̄ꝛ me certiorem fecisti
de perditi moribꝫ hoīs/ de quo ad me scribis. Cum
eñi ad hoc vsq̄ʒ tempus oīa accidisse sibi putarē iniu
ria fortune magis/ q̄ʒ suo aliquo vicio: sepe calamita
tis eius misertus fui. nec inducere in animū poterā
hoīem qui ex florentissimis opibus maioꝝ suoꝝ tam
breui tꝑe ad miseriā perductus fuissʒ: nunc fortūis
alterius insidiari/ aut alteri ꝑ inuidiam velle detrac
tum iri: cū sepe legissem fortunaʒ aduersam miseros
hoīes sui recognoscētes facere. Sʒ hoc in his hoībꝫ

vero expertus fui qui errore aliquo: vel adolescētia indu
cti ad paupertatem venerūt. Neminē vero arbitrabar
tam iniquo aīo eē qui in his reb9 que nullo ꝯmodo
sibi accedunt: nō deponeret malitiā suā. ⁊ mallet se i/
dignū fortuna sua videri. Sȝ postq̄ȝ lrās tuas legi:
plane intellexi: eū nō amentia aliqua aut errore: sed
inuidia quadā ⁊ dolo ad hoc impelli. Ero itaq̈ȝ ceterꝭ
in reb9 cautior: si qn̄ huiusmōi arte vsus fuerit. In
tua quidē re nihil est quo fidez homini qui hodie vi/
uat possim habere: nisi ꝯsentiat cū hisque olim de te
mihi ꝑsuasi. Sȝ si quid de alio hoīe ꝯfictū ab eo fuis
set: facile potuissem aut errare opinione/aut labefac
to. Habeo igit̄ tibi grās qui non es passus ignorare
me diutius: qua vita ⁊ quib9 morib9 is homo esset.
Si quid ī ceteris reb9 cognosces qđ ad me ꝑtineat:
facias (vt cepisti) me certiorē: rogo. V.

Qua vita sit aut quib9 morib9. P. publius: nō sa
tis ꝯpertum habeo. sȝ tn̄ ita iudico vt prius a te iudi
cium faciendū sit de. A. sergio: qui illū apud te accu/
sauit: q̄ȝ vt vllum crimen ab illo ꝯmissum in te cre/
das. Omnib9 eni (vt audio) accusationū machinis ī
crimināndo eum vsus fuit. nihil (inquit) his annis si
ne ꝯsilio publij a tuis inimicis esse gestum. multa a
lia his addidit: que illū inuisiorē faciūt. alios ex tuis
seruis dixit ab eo pulsatos eē. alios vi de fundo tuo
eiectos. spargitq̈ȝ illū multis suspicōib9 ⁊ cōiecturis
Tu vero (qui carnificem hunc ignoras) oīa putas ab
illo bono in te animo dici. ⁊ ea nō dubitas ꝑpetrata
esse: qua hō iste nequā ⁊ petulentissimus: de homīe
forte innocente ꝯfinxit: ⁊ tibi narrauit. Sed ne tuo

aliquo vel in cõmodo/ vl ꝑiculo quicq̃z ei temere cre
das: scito beluã istã priusq̃ꝫ a nobis illã eiecissem⁹: ex/
citasse sedicões tãtas ꝛ discordias in nr̃a ciuitate: vt
nulla esset fere tã firma societas aut amicitia: q̃m lig
ua sua ñ labefecerit. Nemo erat tãta modestia/ q̃ꝫ vbi
hõ iste teterrimus ingeniũ accomodauerat nõ aliq̃
ꝑte paruifaceret. Sꝫ postq̃ꝫ ceperũt hoĩes intelligere
nullũ domesticũ malũ esse in ciuitate/ nullũ etiã pu/
blicũ cuius ille impulsor ac suasor extitisset: tãto oĩm
odio ꝯspiratum est in eum: vt parũ abfuerit/ quin
manib⁹ vulgi diuelleret. Illũ q̃ velut aliquã nr̃e rei
pu. pestem/ a nobis nõ dico emisimus: sꝫ precipitem
ex ciuitate ꝑturbauimus ac magno clamore publico
extrusimus. Is cũ apud finitimos nullũ sibi recep/
taculũ aut latebras inuenisset: ad nos diuertit. Nec
adhuc supiori fortuna deterritus est: quin (vt video)
ad antiquũ morẽ suũ redeat. Sperauit posse beniuo
lentiam facile sibi ꝯparare: si se inimicũ his ostende
ret/ q̃s ille tuos hostes affirmaret. Multa de insidiis
publiis de vi ꝛ libidine sua exposuit. Et tñ cũ hoc dicit
nullo teste nisi seipso vtitur. Nullã affert certã ꝯiec/
turam. nullũ signũ q̃d in quemuis nõ possit cadere.
Una res illi audaciã ad accusandũ facit: ꝙ is qui ac/
cusat/ nõ est tibi satis notus. ꝛ sic te impediri dolore
ꝛ iactura tuaꝝ rerũ facile putat: ne omnẽ rem velis
ab ipso inicio cognoscere. Sꝫ (nisi caueas) hũc ludũ
tibi faciet quẽ sepe nos magno malo nr̃o experti sum⁹
Est eñ hõ pestifer/ ꝛ oĩs malitie artifex/ ac fabricator
Omnes tibi ex amicis inimicos faciet. nec conquie
scet: donec ꝑiculuꝫ quod a nobis depulimus/ ꝛ vrbi

tue ꝛ oib⁹ senatib⁹ intulerit. Quare (si sapis) non solum ei nullā fidem habebis: sꝫ nostro exēplo id ages cū tuis ciuib⁹/ vt hūc hoīem nō aľr ꝙ̄ aliquā publicā pniciem a vobis exterminetis. Hec ad te scripsi nō passione aliqua aut odio in sergiū/ nec beniuolentia vlla i. Q. publiū: sꝫ oīa recto cū iudicio feci. Et qꝛ te valde amo: facies qđ tibi visum fuerit. Sꝫ vbi ꝯsilium meū sequi volueris: nihil temere de publio credes. iudicabisqꝫ illū nullo odio tuo dignū: nisi etiaꝫ alio accusatoꝛe/ ꝛ aliijs testib⁹: quoꝝ vita honestioꝛ sit illū eadē admisisse didisceris. Ꝟ.

Que de vita ꝛ moꝛib⁹ sergij admones / magnas tibi grās habeo. Volo enī magis hoc paternū mādatum videri mihi: ꝙ̄ ꝯsilium. Scio te nunꝙ̄ inductū fuisse vel odio sergij/ vel beniuolētia publij: vt hec ad me ꝯscriberes cū alter iam sit publice a vobis emiss⁹ alter vo nec familiaris tibi/ neqꝫ notus. Nihil ergo te ad scribendū impulit: ꝙ̄ illa tua egregia voluntas ꝛ beniuolētia/ tū in meipm: tū etiā in nostrā rempu. Sed (vt nosti) nihil difficilius ꝙ̄ internoscere quo quisqꝫ aīo in nos sit: p̄sertim cū in amicitiā assumūtur homines qui in ciuitate noui habenť. nihil enī ꝑter verba ꝑcipimus / quib⁹ sepe maximi animoꝝ motus ꝛ vitia teguntur. Fit ergo vt facile ab eis fallamur. sed nunquā magis: ꝙ̄ dum aliqua passione īpedimur. Cognitos aūt nō fugere ꝛ non recedere lōge vt ab omni eoꝛum societate ꝛ ꝯuictu: ita etiā ab oꝛatione hominis est (meo iudicio) aut amentis / aut furiosi. Non negabo me verbis sergij allectū esse. videbatur quidē ꝛ in gestu modestiā: ꝛ in oī sermōe eius

grauitatem proferre. Est etiã (vt scis) gratia quedaz
his qui externi sunt: ⁊ se nobis tradũt. aut q2 oĩa vt
dicit̃ noua hoĩb9 placẽt: ⁊ maxime quo magis ad hu
mana studia accedũt aut ꝗ naturaliter hiis afficimur
quos in res nostras affectos esse credimus. Quib9
reb9 ꝓmotus citius oĩa admisi que tanto ille ingeĩo
fingebat. Concitatus quidẽ non paruo odio in pu
blium fueram. neq3 in vindictã tm̃ mihi volũtas ab
erat: quantũ facultas. ꝙ si sors tulisset: grauius fortas
sis in eum vltus essem: q̃3 ille foret meritus. S3 bene
se habet ꝙ mihi oẽs mores eius detexisti: priusq̃3 tp̃s
mihi aptũ ad nocẽdũ fuerit. Non ꝯmittam post hac
vt me homini tam ꝑfido credã. nec ꝑmittã vt ciues
meos aliqua huiusmõi simulacõe decipiat. Faciam/
intelliget quid sit dolo eius eos deludere a quib9 ipe
ꝓhumane tam comiter exceptus est. De tua vo illa
in nostrã rempu. volũtate egregia scito iam me in se
natu retulisse/ ⁊ exposuisse lr̃as: quas ad me sup hac
re dedisti mirũ est qñãtas oẽs tibi grãs egerint. ⁊ q̃n
ta beniuolẽtia te ꝯplexi fuerint. Laudabãt in primis
animũ tuũ/ quo te esse in colenda amicitia cognosce
bãt. Deinde multomagis te amabãt: ꝙ nostro ꝑiclo
tanq̃3 alicui ꝯmuni patrie ꝯmunicaueras. Ego vero
oĩa que ab his dicebant̃/ non solũ probabã: s3 q̃3 q̃sq̃3
de te dixerat sententiã/ valde augebam. Sic ex curia
discessum est: vt publice mihi oẽs hoc officiũ iniũge
rent/ vt tibi pro se oĩb9 gratias ingẽtes dicerem. S3
cũ ego multo maiores pro causa tibi mea debeã: ita ꝓ
vtroq3 tibi grãs ago. vt nunq̃3 vel ꝓ voluntate mea:
vel pro tuis meritis/ satis cumulatas posse tibi etiaz

ferre videar. Uale.

Non vereor tacitū iudiciū / qͤ eū restituere in gratiā studeā. quē tibi vehemēter suspectū habes. Nō certe (cū te maxime diligam) potuissem induci ad officiū nisi tua plurimū interesse arbitratus essem. et rebus tuis bn̄ cōducere. Uideo equidē opa et manufactum Sex. rufi / qui cū te alienū redderet a quintilio / pro q̄ ad te scribo: male cogitabat. Quid de eo si animum aduertisses: prius a te iudicandū esset. Sed (vt puto) te alia re offensum et pturbatum inuenit. facilem ergo aditum sibi sperauit ad concitandū animū tuū atqꝫ inflamandū cōtra illum. Ego vero quāqꝫ difficile sit de altero affirmare: (et maxime cū de amore et odio agitur) tn̄ nō dubitabo fidem tibi de vtroqꝫ facere. Est eñ alter iam pene mihi notior q̄ sibi / ꝓpter antiquā familiaritatē et societatē in multis reb. De altero vero sepe id a patre tuo ciue optimo audiuisse memini: nunquā maiores eius amicos sibi fuisse. Illō addebat ita inueteratū esse odium / vt iam nulla ratiōe speraret a se illud posse tolli. Maius eñ dicebat excitatum esse incendiū: quā vt nulla aqua extingui possit. Cogita ergo quantū huic homini credendum sit: qui maiori odio q̄ gratia dignus sit. Hec tibi vellem prius nota fuisse / nunq̄ esset huc ꝑuentū / vt vel antiquū amicū a te reiecisses: vel inimicū tibi adsciuisses. Sꝫ ꝑmitte (queso) te a me exorari. et plus mihi vni credas / qui omnia ꝑspecta habeo / et te summe diligo: q̄ homini isti / qui non sentit quid sit rectum nec a veteri odio discedit. Si intellexero te animum tuum quintilio restituisse: confirmabis meā in te be

niuolentiaz/7 animos oim qui te amant. nec apies audaciã his hoibꝫ/ qui sibi viã ñ sine tuo incõmodo ad te maledicendo affectãt. Aliud nõ est p̄miũ qd maius a te ꝑ nostra amicitia expectem : ꝙ vt intelli gam ea me posse facile aput te ꝯsequi / que sunt ho/ nesta. Uale.

Quãꝙ de tuo in me studio ac beniuolẽtia nunꝙ dubitauerim: tñ mirũ est ꝙ in te amor meus indies crescat. Non putabam fieri posse: ꝙ mea beniuolẽtia ꝯmulatior esset. ſꝫ effecisti vt nullo tꝑe visus sim a te amari nisi hodierno die. Cũ eñi nulla occasio olim ĩteruenisset/ cur me ab aliquo errato deterreres: nun ꝙ potui in leta materia certũ expimentũ amoris tui sumere. Qr aũt nunc me admones: nec pateris me in amicitia peccare. tñ oẽs magis laudibꝫ ꝙ correcti one delectemur: tñ nõ aliter reprehensio tua mihi est iocunda: q̃m vt interdum amara/ interdũ dulcia delectant. Nõ quero defensionẽ aliquã apud te. Est eñi hoc ꝑtinatie viciũ: ea velle tueri que emendari o porteat. Si tñ quĩtilius ea modestia vsus esset qua poterat: certe hoc malũ serpere desisset. Sꝫ cũ iniquo aĩo fert nostrã ꝯsuetudinez esse intermissam: id egit vt nõ solũ eam ꝯfirmaret suspicõem quã de se ꝯcepã sꝫ etiã mltomagis augeret. Accidit ergo qd sepe ĩ ma gnis incendijs videmus: q̃ vbi neglecta fuerũt/ etiã si minima ab ipso initio extiterint: tñ ad summũ cõ/ surgunt. Nũc do qd instat agaꝫ. Ego (quantũ est in me) operam dabo/ vt illũ cariorẽ aliquãto habeaz: ꝙ si nullũ odium intercessisset. Sepe amor intermissꝰ acrior ꝯsurgit/ ꝙ continuatus. Non te admoneo (cũ

stis prudentissimus) quod nihil in ista recōciliatione a te agatur/preter eam opinionē quā de me hoīes faciūt posset enī leuitatis mee videri/aut timidi animi: quod vltro meū animū sibi restituissem (Scio) facies oīa pro tua sapiā q̄ ad honorē meū spectabūt Ual.

Scribo ad te de concordia et pace/q̄ nup magno cōsē su oīm ciuiū nostrorum inter se celebrata est Cū enī bel la ciuilia tīn exarsissent: quod iam semel ac iterum partes i ter se concurrissent magnis viribus: viderentque oēs nō de preda sed de vita atque sanguīe certare: statim quedā vis diuina (vt ego arbitror) mētes hoīm adeo inflex it vt nemo esset/ qui nō summe pacē et concordiā affec taret. legatis itaque vtrimque sup hac re missis: statim placuit oībus (depositis odijs) renouare legē aureliāi/ quā olim athenienses (duce trassibulo) tulerūt. ne vl la omnino memoria offensarum extaret: illa enī obne/ scia obliuionē iniuriarum interpretatur. Orta est ergo tā ta quies in ciuitate: vt nulla vsque bellorum vestigia ap/ pareant. Hec tibi significare volui: vt qui sp bella ci/ uilia execra tus fuisti/nūc tanta pacis tranquillitate q̄nta nescio an vnq̄ legeris: plurimū gaudeas et nr̄e fortune congratuleris. Quare nisi maior cura te detieat queso accedas. vt non iam per litteras: sed in presen tia hoc tanto bono sciens et videns nobiscum fruaris. Uale.

Rem mihi nuncias gratissimam. Nam vt bella ciuilia semper execratus fui: ita pacem omnibus re/ bus pretuli. Que porro potest esse patria / cuius res prospere magis me oblectent: aut aduerse maiori do lore afficiant: quam tua / in qua patria omnia fere

communia habeo. Cum em̄ genus aliunde traxissez
tn̄ plurima ornamenta atq3 adiumenta vite apd̄ vos
consecutus fui. Multas quidez artes/atq3 honestis-
simas disciplinas a vestris hominib9 percepi. Et (qd̄
non in postrema parte locandum est) plures amiciti
as ac societates cū tuis ciuib9 contraxi: q̄m eaipsa pa
tria que me genuit. Preterea incredibile est/quanto
merore essem: cum audirem quottidie priuatis odi
is ⁊ publicis oīa inter vos decerni. Merito ergo ve-
stre fortune gratulor. que quo magis insperata erat
eo mihi iocūdior fuit. Qr vero me hortaris : vt hoc
tanto bono vidēs ⁊ sciēs vobiscū fruar (vtor em̄ vbis
tuis) facis amice. quāq̄m adhortacōe tua non egerez
⁊ iam apud vos essem: nisi fuissent maxime occupa-
tiones. quib9 nr̄e reipublice causa detentus fui. Sz
vt spero: non multos dies abero. iterim illud cupio
tibi persuasum esse neminem viuere qui magis vr̄is
rebus secundis gaudeat : aut ex vestra ciuili ↄcordia
maiorem voluptatem sentiat. Uale.

Magni honores his dieb9 delate sunt ad antoniū
ciuem nostrū. hoīem certe sapiētissimū. quib9 nemo
nostrū est/qui nō summe letari debeat. Non em̄ fieri
potest/ vt sua gloria etiā nostra non sit. Est preterea
non parua spes nobis omnib9 iniecta bene sperandi
de nostra republica. ⁊ posse aliqñ simili bn̄ficio vti. si
quid em̄ aliud est quod faciat aīos nostros erectos
ad virtutes: hoc in primis arbitror esse positum/ī ra
tione honoris ⁊ glorie. Que si magis virtuti q̄z fortu
ne confertur: videmus omnes cogitiores atq3 alacri
ores ad magnas respiciendas tendere. Hortor ita

q̃ vos ac diu oro/vt nostre reipubice ꝑ litteras ꝯgra
tulemur· que sepe numero ꝯferendo iustos honores
his qui egregie de se meriti sunt: multos duces sum
mos ⁊ optimos ciues fecit. Non dubito pro vestro
in rempublicā amore/vos in bonis vestris habere q̄c
quid honoribꝫ ⁊ dignitate huius hoīs accessit. Sed
h̄ animi vestri iudiciū gratius erit. si (vt dixi) ꝑ lr̄as
⁊ reipub. grām/⁊ optimis huius viri factis dignam
gratulacōem habeatis· Uale.

Nulla re scito nos multis annis maiorem volup
tatem cepisse: q̄z postq̄m renunciatū est nobis de ho/
noribꝫ delatis ad antoniū. Non enī sumus illi quibꝫ
oculi doleāt: q̄ eos videamus in repu· magnos esse
qui sua virtute ⁊ industria bn̄meriti sunt de illa. sed
hoc vnū male nos hꝫ: q̄ qui virtute pares sunt: hono
ribꝫ ⁊ dignitate inferiores existant· Licet enī tecum
omnia loqui libere ⁊ debemus: cū te socio ⁊ adiutore
semꝑ vsi fuerimus. Una tn̄ res nos (vt scribis) me
lius hortat̄ sperare: q̄ respublica se illis ꝯmittit: qui/
bus debet. Nō enī putamus eos immunes futuros
bn̄ficioꝝ eius: qui aliqua ꝑlatione virtutis excellūt·
sed plura alia de hoc scribimus quibꝫ verbis oportet
patribꝫ ꝯscriptis· ⁊ grās agimus sue sapientie q̄ oēs
ciues bonos ad bene cogitandū excitauit. Antonio vo
ꝯgratulamur: q̄ virtuti sue fortuna ꝯiuncta est. Tu
vero nos ꝯmendabis illis. ⁊ hortaberis vt si quo lo
co videbunt nos reipublice auxiliari: non laboribꝫ:
non periculis nostris parcant· sumus quidem illi q̄
nō patiemur vos aut sollicitudīe: aut fide ab aliquo
nostro ciue vinci· Uale.

Gratulor illud tibi ex sñia optimatũ obtigisse:ꝙ
de tua restitutione in patriã semꝑ optauerã.Curaui
aũt añ oẽs rem totã ad te ꝑscribere vt intelligeres ƀ
meo officio neminẽ esse:qui te p̃ntez magis affecta/
ret.Cũ eñi senatus de summis reb⁹ frequẽs in curi
am venisset:multaqꝫ inter se agitata essent/q̃ ad salu
tem ciuium ꝑtinerent.postremo ꝯmẽmorata ast cau
sa tua.Fuit aũt in ea ꝯsultacõe incredibilis de tua re
stitutione oĩm patrũ ꝯsensus.qui locus multa de a
nimi virtute/de animi moderacõe/ac de indignitate
fortune tue/honorifice dicta ac responsa habuit.nec
nõ multo post ex ꝯmuni sñia placuit ragacõez de hac
re fieri.Senatus ġ ꝯsultum eodem die ꝯscriptũ fu
it/ꝙ nõ solũ patriã:sꝫ etiã bona tua ⁊ dignitatẽ recu
pares.Ego vo(vt statim dixi)nõ expectaui vt hec pa
trum sñia ad te ferret.sꝫ antecedere volui:vt q̃ amo/
re ⁊ beniuolentia prior eram:citius tibi de oĩb⁹ rebus
a nobis gestis ꝯgratularer.Ual.

Quominus expectate lr̃e tue de mea restitutione
fuere:eo gratiores mihi extiterũt.Uideo equidem
ꝙ amor tuus vndiqꝫ se expendit.nec facile dicã que
res maiore voluptate me affecerit:an ꝙ senatus con
sultum de meo reditu ꝓmulgatũ sit:an ꝙ tu illd mi
hi in primis nunciasti:Cum eñi omnia patribus ꝯ
scriptis debeam:qui mihi illum optatissimũ patrie ꝯ
spectuz:qui opes/qui dignitatem restituerũt:plura
tñ videor tibi debere qui neqꝫ in exilio vnq̃m desisti
me consolari/⁊ de mea reuocatione in vrbem ita attẽ
tus fuisti:vt omnes necessarios meos/⁊ ipsam rem

publicam que me restituebat hoc officio/hac huma-
nitate vinceres. Sed cupio p te certior fieri: vtrum
mihi liceat ꝓpter inimicos meos tuto esse in patria.
etiā meo more prisco/ ⁊ causis amicoꝝ: ⁊ reipublice
versari. Scis quidē quot inimicos ea res mihi fece
rit: dū resisto potentie illoꝝ/ qui putāt se nullis aut
legib9/aut equitati subiectos esse: vnde oīm maloꝝ
meoꝝ origo fluxit. Mallem aūt (vt assueui) vitam ī
exilio agere: q̄ꝫ totiens in eosdē fluctus ac ꝑturbati
ones reuolui. Spero tñ ea sapia ac moderacōe p̄res
ꝯscriptos esse: vt nihil decretum sit ab his: q̄ŏ nō ve
lint constanter ⁊ bene tueri. Sed magis securo aīo
ero: si prius a te omnia explorata esse intellexero

Nulla res est que te perturbare debeat: si eo tempe
de pace agitur / quo maxime de victoria tue partis /
omnia tibi permittere ⁊ sperare videberis. Maiorē
crede mihi modestia tua laudem referres: q̄ꝫ tulisses
gloriam ex victoria. Habet (non nego) quid magnifi
cum ⁊ mirabile in oculis hominū fama belloꝝ. m̄lta
sepeq̄ꝫ numero ipsa disciplina militaris/ magna rei
publice adiumenta ingenerauit. Que nisi suscipia-
mus: et singulari quadam laude predicemus: certe
vel inuidi/ vel insueti rerum maiorum videbimur.
Sed caue quicquam ex his que reposita sunt ma-
gis in fortuna quam in virtute posita: tu vel minime
virtuti compares. Nullius enim imperatoris: aut
ducis maximorum exercituum laus et gloria tanta
fuit: quin illa et centurionibus communis esset.
et hiis qui manu fortiter cum hoste conflixissent.

Modestie vero/humanitatis/clemētie/ꝛ ceteraꝝ vir
tutū nemīnē is hꝫ sociū vel ꝑticipē qui illis recte ꝟti ꝭ
Quare ti ꝑsuadeo/nullū ex tuis laudibꝫ maiorē:q̄ꝫ si
publicis ꝯmodis inseruies/ꝛ paci studebis·q̄ si recta
sit:oī bello melior sꝑ fuit Vale
Non ignoro de pace sꝑ auide audiendū esse:etiā si
muros(vt dr)aries ꝑcusserit·Sed illā non arbitror
pacē esse dicendā:que plus habitura sit insidiarum
q̄m bñuolentie.scio a te oīa bono animo dici.sꝫ(plus
puto)nō satis attendis:que causa ad pacē hostes me
os impulerit·Cū eñ se destitutos oī ꝑsidio viderēt
ꝛ iam oīa desperata:cogitauerūt qua racōe possent ali
quod spacium respiratōni dare.nō vt sibi imꝑpetuū
esset quiescendū: sꝫ vt acrius bellum possent restitue
re·Nemo quidē naturā eoꝝ melius nouit: q̄m ego
ipse·qui superioribꝫ tꝑibꝫ sepe de fallacia eoꝝ doctus
fui·Dehinc ꝑsuadent vt te sponsorem pacis ꝓ ipsis
prebeas·nec prospicis/ꝙ nō tam animo pacē optent
q̄ꝫ vt tꝑi ꝯsulant·Nollem sapiens esse meo ꝑiculo:
vt hanc animi modestiā tanti facerem:ꝙ illā victorie
quā in manibꝫ habeo/anteferā·Quare nihil aliđ ha
beas.noli michi suasor esse in ea re/que michi posset
plura q̄m credis/non solum incōmoda:sed etiam vi
te mee pericula afferre.Vale·

Si optas a me scire/quid a te maxime velim: 17
summa est/ne minoris amicitiam meam facias/q̄m
ego tuam·Scis quantum amaui te/ ꝛ q̄ntū excolu
erim·Nunq̄ꝫ vllū fuit tm̄ in re mea ꝯmodū:qđ ꝓ te
non negligerem. neqꝫ incommodum: quod pro te

non susciperem: vbi hoc vsui tuo accedere intellexi. Nescio quo alio officio/aut quib9 signis maiorib9 tibi declarare potuerim quantū te: 7 diligerē 7 obseruarē. Tu nisi me ames/7 carissimū habeas: nescio quā causam satis idoneā afferas. Cū eñi ceteris in rebus semp̄ optauerit alios vincere: certe in hoc vno/7 si a te nō vellē in amore supari tñ parez te mihi esse maxime cupio. Vale.

Littere tue magnā mihi attulerūt molestiā Amo cū te ex aīo/7 valde obseruo. Tu vero mihi videris amicitiā meā subaccusare. nec satis intelligo/quorsū hec verba tua pergant. Vellem/possem aīo imperare/7respondere tibi modestius. Sed postq̄z me cogis: cum bona venia tua vellem responderes mihi qñ tibi in amore nō responderim. immo qñ te amando nō antecesserim. Aut eñi vim amicitie ignoras: aut male ab alio audiuisti. Non nego te nullū in amicitia nostra officium p̄termisse. nec erat ista ꝯmemoratio tua necessaria: nisi me plane vis (vt mihi videris) ingratuz in te dicere Possem hoc ī loco/mihi nisi pudor essz īpedimento multa narrare: quib9 agnosceres nunq̄z me tibi vllo officio/ac beniuolētia cessisse. sz nō committam/vt beneficioꝝ meoꝝ videar maiorem rōem habere: q̄z amicitie. Nihil eñi videt mihi min9 amantiū esse q̄z sui officij meminisse 7 alieni obliuisci. Vinceris ergo me amādo. nullo te vnq̄z beneficio affecerim. quin fueris semp̄ in his reb9 attentissimus: que vsui meo accederent. nullū ego ꝓ te laborem: nulluz p̄iculum ꝓ tua salute susceperim. quid est qd̄ a me velis/in quo me accusas/cupio oīa a te scribi Et est (vt

dicis) amicoꝝ ꝓpriū oīa inter se apta habere. Si quid erit qđ a me sit corrigendū: dabo operā vt q̄ tardiꝰ te amādo ꝓsecutus fui: eo celerius nō solū hāc moraꝫ ꝓsequēdo corrigā: sꝫ aliqñ etiā añcedā. Ual.

Nō putaui id te laturū tā iniquo aīo: qđ ego equissimo certe ad te sp̄ scripsero. Sꝫ postq̄ꝫ res ista q̄ sine lite erat/fuit in ꝯtrouersiā deducta: ⁊ amicoꝝ ꝓprium esse dicis oīa inter se habere apta: ita respōdebo tibi vt nō putes me ad te sine causa scripsisse. Sepe ad me Caius cecilius querelā detulit ꝙ nihil sūma familiaritas quā mecū habet/sibi aput te ꝓfuit: (quin semel ac iteꝝ te admonuissem/ nullum ex omnibus officijs tuis posse maius esse: q̄ꝫ si mea causa illum recōmissum habuisses. nec patereris sibi a tuis iniuriam fieri.) nunq̄m tñ adduci potui: vt verbis eius fidem haberem: donec sermone ⁊ litteris multoꝝ ideꝫ afferri mihi intellexi. Scripsi ergo ad te. ⁊ qua potui modestia vsus fui. Satis michi erat cōmonefacere te/ne ego nimis a te amarer: q̄ꝫ tu a me diligebaris q̄ res (vt video) tibi ꝑmolesta fuit. Sed liceat his q̄ se amant aliquid inter se expostulare. liceat etiā accusare/irasci. Modo illud putēt/altiores esse vere amicitie radices: q̄m vt leuissimis causis tolli debeāt. Si placet: facile ꝯcedam tibi/me supperatum esse a te nō solū beniuolentia: sed etiā omni officio/⁊ diligentia in me ⁊ in eos omnes qui mei sunt. Fuerim inofficiosus. etiam (si vis) contumeliosus in te. oīa tibi ꝯcedam: si illud mihi ꝯstabit/non te putare alio nūc me esse in te aīo: q̄m olim cum te iudicabas maxie a me diligi. Vale.

Q: in me fueris equo aīo: hoc tue modestie fuit. sꝫ cū ignorarē causam cur me admoneres: illud ego iudicaui non fuisse amicitie tue: p̄sertim: cum nullius errati ꝯscius fuissem. sed nō ꝯcedam Caio cecilio ꝙ iure possit aliquo loco dicere: se nullū officiū meum neglexisse. si vo quicq̄m a me optauit/ qd̄ minus q̄ꝫ equū esset: ipse potius sibi imputet. Nihil esse puto/ quod amicoꝝ causa/ p̄ter honestum sit agendū. Q: nisi videro me facile passum esse a necessarijs meis/ vt ipse dicit iniuriā sibi fieri: illud videat/ ne verius possit a se dici voluisse me racōem necessarioꝝ meoꝝ negligere: cū vltro inuectus esset. Judicaui quidē nō minus a te diligi: q̄m hunc hoiem. qui vt video vult amicia tua abuti. Qui aūt litteris ⁊ sermone alioꝝ idē intelligeres: nō maiorē fidem oportere illis haberi/ q̄ꝫ sibi: arbitror. sunt em̄ oēs aut inimici: aut inuidi. sed hic sit finis Quantuꝫ me sis amaturus. in te erit. spero ꝙ summa beniuolētia me ꝓsequaris. Ego oīa ꝓ te suscipiā: q̄ digna sunt nrā amicitia. Uale.

Nisi de tuo in me animo satis persuasum haberē: dubitarem ne tibi molestus fuissem: cum his diebꝫ causam lucrecij apud questorem nostruꝫ cōtra necessariuꝫ tuum defendi. sed cum superioribꝫ temporibꝫ nihil a me gestū in amicitia nostra cognosceres qd̄ a veteri estimatōe nostra alienū esset: putaui in hoc facto meo/ te n̄ ꝑmutaturū fuisse iudiciū meū. neqꝫ e a de re ad te nō scripsi/ quia te negligerē: sꝫ ꝑtim occupacōibus meis: ꝑtim qꝛ iudicarem ita te sentire: vt nihil a me sine causa in tuos esse factum crederes.

Quare a te maxime velim/vt(sicut facis)plus mihi
credas:si forte aliter de ea re scripsissz/q̃z de his hoib9
qui inter nos discidiũ optant.nisi em̃ sperarẽ ꝓpe di
em apd te esse:diligẽtissime iam omnẽ cãz ad te scri-
psissem Interim hoc de me iudicabis/nullo tpe ami
citie tue respectũ maiorẽ me habuisse:quã dũcau saz
istã honestissimã cũ rõne ꝯtra hoĩem tibi necessariuz
suscepi.Uale.

Bene est ꝙ(vt soles)de meo in te aĩo iudicas.Cũ
em̃ te valde amarẽ:anteferrẽq3 oĩb9: quos postea no
tos habebam:nõ poteram cogitarẽ / quin idẽ tibi de
me accideret.ꝑsuadebamq3 nihil a te gestum in defẽ
sione lucrecij:qđ nõ officio tuo alienũ esset Gaudeo
tñ ac plurimũ letor:ꝙ his cogitacõib9/⁊ ꝯsilijs meis
accesserũt lr̃e tue.q̃ illius veteris beniuolẽtie tue.q̃ i
me ⁊ necessarios meos/ꝑpetui amoris testes essent
Qđ aũt in iudicio ꝯtra necessariũ meũ steteris:nec re
prehendo/nec accuso Scio em̃ id a te(vt scribis)ho
nestissima racõe factũ Plus ego vni tibi q̃z oĩb9 alijs
credo.noui em̃ modestiã ⁊ antiquã ꝯsuetudinẽ pru
dentie tue.si quid vo in hac re culpa necessarij mei ꝯ
tractũ est:id velim (scias) mihi omnino displicuisse.
Tu quid ad tuũ officiũ ꝑtieat:videbis.Ego vo iudi
ciũ meũ de te nõ mutabo.Uale.

Cupis a me scire quo in statu res nr̃e sint: caput
est:ꝙsi oẽs in excidiũ nostrũ ꝯiurassent:vix deteriori
loco possemus esse.Conflictamur em̃ bellis: nõ solũ
exteris/s3 etiã(quod summe detestandũ est)ciuilibus
⁊ intestinis.Foris vagant hostes.passim agri diripi
unt.rura hostili incendio flagrant.hoĩes ceduntur.

Intra menia vo inter ciues male ꝯuenitur Nemo est qui publice vtilitati seruiat Quisquis vult in ciuitate primus esse. Nullus pudor· nulla reuerentia legū in vrbe est. Jam palā sedicōes parant ciues. Nihil mali est/ qđ amplius restat: nisi ipsa captiuitas· q̄ nos oēs hostili ferro ac seruituti subijciat. Eo quidē ꝯuentum est: vt minimū maloꝝ mortē ipsaȝ iudicē Uides q̄ sit patrie nr̄e fortūa· que tolerabilior aliquāto esset: nisi nos spes omnis iam dereliquisset. Uale

Et si rumor sinister de reb⁹ vr̄is aduersis ad me delatus essꝫ: nō tn̄ putab⁹ oīa apud vos desperata eē. Plā q̄ q̄ꝫ venire mihi in mentē potuissent: vobis accesserūt· Sꝫ oīa vobis ab exteris hostib⁹ aduerse ceciderūt. Firmat bellicus ꝛ circūsona menia vr̄a· Tolerand sunt oīa/ ꝛ fortiter ferēda: que ab illis vobis imminet· Illud magis visum est mihi miseꝝ: quod de sedicōe ꝛ odijs ciuium ad me scripsisti. Que res nisi de ꝯsilio ꝛ autoritate eoꝝ/ qui bene volūt reipublice insultum esse: instigef· Plane mihi diuinare videor oīa futura/ que etiā tu maxime times· Non satis admirari possum/ q̄ amentia ciues tuos in hanc discordiam traxerit. nisi forte aliqui sint in ciuitate/ qui se putant reꝝ dominio potituros: si oīa in potestate hostium veniant. Et est timendū: ne inimicoꝝ vestroꝝ dolo pestis ista ꝯtracta sit/ quo facilius illi victoria potianf· Uallem hoc loco posse a vobis hoc malū leuare hoc meo p̄sidio: q̄ꝫ eo tpe ꝯsulere/ quo vestra respublica minime potest ꝯsilijs iuuari Sed postq̄ꝫ res eo ꝯuenit/ vt id quod potius volebā nō possit a me fieri

non ꝯmittã/vt non ad te ſcribã quid de veſtre reip. ſalute ſentiã. Explorandũ eſt ab ipſis qui rempub. ſaluã volunt: quo quiſꝗ aĩo ſit. ⁊ ſapienter ſolicitãdi ſunt oẽs olim ſocij veſtri: vt fidei ⁊ amicitie veteris meminerint. Preſidia ſocioꝝ ſunt a vobis occulte in vrbem recipiẽda: donec videritis vi poſſe cogi illos: qui nõ bñ ſentiũt de libertate vr̃a. Nunꝗ aũt morbo iſte curari poterit, nec malũ hoc/ qͦ iam inueterauit a vobis tolli: niſi abſcindat ab ipſo corpore illa pars que eſt egra. (Spero) ꝙ ſi meo conſilio tua ciuitas vſa fuerit: breui intelliges a vobis pepulſum eſſe oẽ piculũ/ qͦ in ipſis viſceribꝫ abundat. Sicut ei ego ſentio quid vos in re veſtra facturi ſitis: etiã atꝫ etiã prouidebitis. Ego eñi non minus de veſtra ſalute laboro, ꝙ̃ ſi oĩa vobiſcũ mihi eſſent communia. Uale.

de absolutione iudicij

Ne deſideriũ tuũ differã/ ſtatim ſatiſfaciam de eo qͦ maxime optas a me audire. Abſolutus es paribꝫ omniũ iudicũ ſententijs. ⁊ lis ſcd̃m te data. Nunꝗ vidi autentiorẽ aut magis eruditũ in cauſis agẽdis ꝙ̃ is ipſe eſt, cui cauſam tuã mãdaueras. Ibi eñ pa/tuit/ q̃ntum vis dicendi poſſet apud iudices. Fuit q̃dẽ adeo vehemẽs ⁊ acer in ꝓpulſandis crimibꝫ q̃ ſi ob ijciebant/ vt oẽs iudices ⁊ tibi pbenignos: ⁊ aduer/ſarijs infeſtos tibi redderet: Laudabãt oẽs ingeniũ oratoris hꝰ. Probabãt cãm tuã. ⁊ equitatẽ iudicũ pſe rebãt. Cũ vo itũ eſt in ſñiam: tãtus oĩm ꝯſenſus fuit: vt nõ minꝰ in rem ꝯgratulati ſint/ ꝙ̃ ſi negotiũ cõmune agereť. Hec ad te volui ſcribere vt aĩm tuũ liberarẽ ea ſolicitudie/ q̃ (vt ſcio) multũ affinebaris

Habeo tibi grās ꝛ magnas quidē: ꝙ me liberasti sollicitudine maxima/ ꝛ molestia. Sꝫ nō minori voluptate id me affecit: qđ ad me scripsisti de patrono meo/ hoīe modestissimo ꝛ eloqūtissimo. Delector ei vehementer laude sua. ꝛ officiū eius sꝑ magnifeci. Nā ꝗ̄ nunq̄m dubitauerim de mea causa/ quin ꝑm me lis esset danda/ tn̄ qꝛ in iudicijs nō aliter ꝙ̄ ī nauigādo sepe imminet ꝑicl'm/ nisi is qui gubernator est/ peritus in arte sit. Sꝑ verebar ne equitas cause mee/ aliam fortunā habuisset ab ea ꝙ̄ optabam. Gaudeo itaqꝫ talē sortitū esse oratorem: in quo neqꝫ summa eloqntia/ neqꝫ studium defuit. Breui (vt spero) ꝑ me ipsum illi ꝯgratulabor. Interim significabis ei me summā eius studijs atqꝫ officijs habere gratiā Uale

commodatio quam sit necessaria erga amicos et cives

Quid de te sentiant oēs ꝛ amici tui/ ꝛ ciues tui: significari a me tibi: desideras. Omniū vna est snīa: neminem ex equalibꝫ tuis maiore m esse ingenio. sꝫ maxime vereri: ne illo satis modeste vtaris. Quare mi antoni si fama bona te delectet: si opinio hoīm (ꝙ̄ nunc certe non paruam sustines) vide ne ceteris virtutibꝫ tuis/ que magne sunt/ sola modestia deficiat. Intelligo quidem te summū in vrbe nostra ciuem futurum: si ingenio tuo modeste vti sciueris Quod vt facias: etiam atqꝫ etiam rogo. Uale.

Cum modestiam a me desiderari scribis: scio hoc vnde proueniat. Sed faciam/ intelligent omnes ꝛ ciues ꝛ amici mei si alia in me virtus sit. nec ipsam deesse. Non potest fieri/ quin ista etas multa habeat/

que repreh̄endant a senib⁹ Et sepe quales reperiunt
qui ꝓpter inuidiā aut cōfingunt aliqnid/aut maiora
vicia nostra faciūt/si quis vel ingenio/vel studio pre
stare illis videat Inde scio causam oēm ꝓcessisse.q2
hoīes cū oīa in me laudauerint:substrahūt mihi opi
nionē modestie.s3 non permittā eos esse diu in hoc
errore Incumbā in hoc vnū/vt neq3 etate in q̄ sum
neq3 labore impediar·quin oīa faciā que ad extermi
nacōē hoim accedunt·Tu me(vt facis) ad hāc rem
adiuuabis:vt sicut tuis adhortacōib⁹ ꝛ consilijs mlt
to ardētior factus sum ad bonas artes/ita te beniuo
lentiam maloꝝ ciuium conseruasse:ꝑ te intelligā.Ꝟ

Nunq3 alias de maiorib⁹/q̄3 nūc reb⁹ ad te scripsi· 20 (21)
Tante eñ sunt:vt nō modo te ad legendū inuitare:
s3 etiā valde cōcitari habeant·Maximi quidē appara
tus agitant/quales forte a nostra vrbe ꝯdita fuerūt.
Magni equitatus cōscribunt·classes instructissime
armant.fabricātur noue triremes/apparaturq3 bellū
ingēs mari ꝛ terre ꝯtra gentē sp nobis inimicissimā
Et est oīm spes/ nunq̄3 tp̄s fuisse nobis datum quo
melius de victoria ꝯcipiendū fuerit.quā si adepti fu
erimus:eterna pax vrbi nostre futura.Oēs eñ gen
tes(hac vna excepta)q̄ nob bellū inferre possent:aut
nobis amore deuicte sunt aut armis:aut vi ꝯpresse·
Nihil aliud ergo nostre reipublice restat:q̄m vt etiā
hāc nationē frenemus/ quod nobis facti nō erit dif
ficile:mō cōsilijs nostris celeritas ad hibeat.habem⁹
oīa/que facile p̄nt nostris conatib⁹ victoriā suppedi
tare·Hostis īprouisus est.nos consilio moniti Ille

imparatus: nos oib rebꝫ necessarijs instructissimi. Ille domesticis et exteris bellis/iam fractus et debili tatus est: nos vero integri et nunq̄ alias potētiores Quid plura: q̄z multe vrbes a fide et societate nrōꝝ hostium defecerunt. Nostre aūt vrbes quottidie viri bus nostroꝝ socioꝝ augētur. Nihil ergo est/cur non plane istā victoriā manu teneamus Nihil deesse no bis volumus. Sed bn̄ etiā de ipsa maturacōe spero cū nunquā ad huiusmodi rem ꝯficiendam/ pruden tioribꝫ aut fortioribꝫ ducibꝫ vsi sumus. Scripsi hec ad te. vide ne quicquā eoꝝ prius efferas q̄z reipu. in tererit. Sed hoc nolui te ignorare: vt quod maxime te optare sciebam: de maximis rebꝫ a nobis que hic agitantur per me doctior fieres. Vale.

Priusq̄z litteras tuas recepissem: iam oia de qbꝫ ad me scribis apud nos diuulgabant. quod minime oportebat fieri: si mos antiquus in nostro senatu fu isset seruatus. Nihil em̄ apud nostros maiores cu stodiebatur magis: q̄z silentiū in deliberacōibꝫ et con silijs rerū/que ad publicam vtilitatē ptinebant. Sꝫ de hoc satis ad te: qui ista nō ignoras. Illō magis ad rem: que nunc agit/ptinere arbitror: vtrū sapienter a vobis deliberatum sit de bello suscipiendo: pro quo tantus apparatus instruitur. Videris quidem spon dere certā victoriā patrie tue. et oia bn̄ sperare. Ego do cū nihil magis incertū videā q̄z exitus belloꝝ: et oia q̄ agitatis/ patefacta hostibꝫ vestris esse videātur vereor ne vr̄a ꝯsilia fallant. Quare si potius de pace fuisset deliberatio vestra sumpta: ea res nō solū hone

ſtior: ſ; etiã tutior vobis fuiſſet. Poteras eñ exẽplis
aliaꝝ gentiũ vti/ ⁊ videre ſepe multas ciuitates bella
ſuſcepiſſe. que quãuis oĩa expedita ⁊ inſtructa habu
erunt: tñ infelicẽ exitũ ſortite ſunt. Cartago vrbs po
tentiſſima multis annis (duce hanibale) bellũ geſſit
cũ romanis. ⁊ quãq; vaſtitatẽ italie vidiſſ;: ⁊ romanã
pene captã/ tñ exitus nõ fuit victorie: ſ; captiuã tan/
dem ſe vidit. ⁊ romanis legibꝫ ſeruire. Cyrus etiam
rex perſaꝝ cũ annis fere triginta multa bella feliciter
geſſiſſet: bellũ ſcithis intulit. ſperabatq; illa gente vi
cta: ſe poſtea in perpetua pace futuꝝ. Quẽ aũt finem
tanti conatus eius abhorruit thanays regina ſcitha
rũ (capto rege/ ⁊ ducentis militibꝫ perſaꝝ ceſis) ſatiſ
edocuit. Hec a me nõ commemorant̃/ vt bella que a
vobis gerenda ſunt/ malũ exitũ habeant/ ſ; dũ licet:
animũ vr̃m potius ad pacẽ ⁊ ɔcordiã q̃ ad bellũ con
uertatis. Nec eſt aliqua res q̄ hec vobis aſſuadere de
beat. poterit eñ maiore cũ gl'a totũ hoc negotiũ ɔfici
q̃ illud bellũ adminiſtrari. q2 ɔtra hoſtẽ nõ imparatũ
(vt ſcribis) ſ; prouidũ ac potentẽ bellũ ſuſcipitis. Et
eſt timendũ/ ne alie gẽtes remoueãt. ne ciuitates q̄
nũc metu potentie veſtre ɔiuncte adhuc vobiſcũ ſũt
deficient a fide. Erit itaq; ſapie veſtre: oĩa iſta videre
modeſtieq; ⁊ humanitatis: nõ auertere aĩm ab orõe
eoꝝ/ qui pacẽ vobis perſuadent. Si aũt in ſuſcepto
ɔſilio veſtro manetis: prouidete/ ne in ſenatu veſtro
deliberata fuerint ea: q̄ añ ad hoſtes ꝑueniãt: q̃ a vo
bis quidq; inceptũ ſit. Hec ad te ſcripſi qui plurimũ
in repu. potes: vt ſi tibi viſum fuerit: ſenatuꝫ de hac
re habeas. ⁊ maturius de his rebꝫ inter patres cõde

liberetur. Ego eñi ꝓ fide ⁊ beniuolētia mea ī vos oēs cupio vobis oib; bñ cedere. Ual.

Si nullo tpe de reb; magnis ad te scripsi: illud ꝑfecto est summū ac maximū oim: q̄ tanta mihi videtur mala reb; nostris impēdere. vt nisi deus aliquis a nobis hec ipsa auertat: facile possim nrāꝝ partiū desolacōem ac ruinā diuinare. Bellū eñi atrocissimū ⁊ famem incredibilē ac pestē / qualem nōdū neq; legimus: neq; vidimus: tota ferme prouintia iam dudū est ꝑpessa. neq; vis tāti mali / aliqua ex ꝑte adhuc remittit. sed malū hoc dietim integrascit / ⁊ sp̄ deteri⁹ habet Cogita ḡ nō diu posse nos tātas clades ꝑferre quomō eñi vsq; nunc pertulimus. nunc vero defessi patiendo sumus. ⁊ spes ipsa / que (donec aliquid potuimus) nos animabat ad hec ipsa mala: vel repellēda fortiter: vel ꝑferēda sapienter: ita rēissa est: vt nulla omnio esse videat. Quis ergo nō facile diuinare posset: nō solū desolacōem: ꝟm etiā illā ipsam vrbis nostre vltimā intericōꝫ. Erit eñi tps in quo vbi nrē ciuitatis vestigia fuerint: hoīes querēt. neq; extabūt vlla signa huius olim potentissime ac florentissime patrie nostre / nisi deus iram suam remiserit. ⁊ cepit nos tantis malis fessos: iam tādem ꝓpius aspicere Et qm̄ humana presidia res nostras destiterūt: cogimur (qd̓ in tēpestate sepe nautis accidit) oīa ꝯsilia nostra / oēm spem atq; cogitacōꝫ / ad deū referre. ad quā rem ꝯseqn̄dam / nobis eris ⁊ adiutor ⁊ socius. Quāuis deus videat auertisse aīm ⁊ aures a nostris precibus: tñ speramus clementiā suā mutaturā esse ī meli⁹ mala / qb; ꝯflictamur ac pene ꝯficimur. Ual.

Littere tue tantã attulerũt aĩo meo molestiã: vt
nullo tpe maiori in merore fuerim. Cũ em̃ eo ꝑduc
te sunt fortune nostre reip. vt iam nihil presidij pos
sit ab hominibꝰ expectari: maxime timendũ est: ne di
uino etiam auxilio priuati simus. qd̃ si nostro alio er
rore nobis accidisset: putarẽ oĩa nõ solũ equo: sꝫ etiã
forti animo ꝑferenda. Sed cũ hij sp̃ fuerimus. qui
pro liberrate ꝯmuni/ ꝓ fide socioꝝ maxima bella: ma
gno cũ piclo/ sepenumero susceperimus: nescio qua
iniquitate fortune eo ꝑuentum sit vt diuino simul
⁊ humano p̃sidio priuati sumus. nec procul abesse
uideo mala oĩa que vrbi vestre euentura diuinast. iq̃
rent (vt scribis) fortassis homines qui post nos veni
ent: vbinam fuerũt tante vrbis fundamẽta: ⁊ tandẽ
illa ipsa patrie nostre fama qua diu in italia floruimꝰ
forte interibit: postq̃ꝫ necqꝫ id extabit: cuiꝰ rei gr̃a nr̃a
gloria ⁊ nomen dudũ ingens fuit. Una res potest in
tantis malis ꝯsolari. ꝙ habemus exẽpla clarissimaꝝ
vrbium atqꝫ regnoꝝ/ que similem exitum aliq̃n ha-
buerũt. ita vt nihil aliud ad nos q̃ꝫ ipum nomẽ ꝑue
nerit. Plures ꝙ (ego arbitror) ciuitates fuisse/ que
suis tpibꝰ gloria rerũ gestaꝝ insignes ⁊ p̃clare extite
runt. cũ quibꝰ fama simul extincta fuit: ꝓpter inopiã
poetaꝝ vel oratoꝝ/ qui sua gesta aut oracõe aut carmi
ne illustrarẽt/ ⁊ nõ paterent eaꝝ rerũ que digne im-
mortalitate essent: memoria interiri. Uti nã nr̃a re-
pu. que glorie auida fuit: ita ⁊ homines cõquisisset/
quoꝝ eloquẽtia sempiterna esset rerum nostrarum
memorandaꝝ ꝯmendatio. Nunc incipio intelligere
quanta debeat esse veneratio apud omnes ciuitates

magnificas/eoꝝ qui sciunt egregia ratione reꝝ/vl' pa
cis vel belli facta ꝯplecti·quā maximā opoꝛtunitatē
defuisse nostris hoib' nō satis possum admirari.cū in
dicare possent oēs suos conat' ac laboꝛes a se frustra
susceptos esse:nisi ꝓuiderent qua rōne possent im-
moꝛtales fieri·Sed de hoc hactenus·Consiliuȝ vo
tuū q̇ in reb' externis dicis esse ꝯtendū: suscipio/ ⁊
laudo quāq̄ȝ serum est(vt aiunt)tempus placādi su
peros: cū magis necessitas q̄ȝ nostra voluntas facit
nos supplices·Mallem hoc remedio vsi fuissemus:
cū nobis oīa erant integra ⁊ signū fuisset ea a nobis
fieri ex aīo·De qua re plura nō scribo/ postea q̄ȝ a no
bis coꝛrigi nō potest.·Facimus ergo qd̓ ⁊ ipsi naute
in summa tempestate faciūt(vtar eñi libenter exem
plo tuo)iam arboꝛe fracta ⁊ quassata naui nr̄a oēs vo
ta faciamus. Si depꝛecatio nostra exaudita fuerit:
ne ingrati repiamur aduersus numina·si vero facta
nulla nostra pace inflecti potuerit:eo bono fruemur
quo vtunt̄ illi qui suis reb' aduersis nihil a se ꝑter-
missum esse intelligunt.Uale

Maximā omniū laudem hodierno die consecut'
est exercitus noster / qui foꝛtissima pugna eousq̄ȝ in
acie stetit ꝯtra hostes/vt ꝑtinaci ſ͛ ꝓ defensiōe patrie
moꝛiendo clarissimā inde victoꝛiā retulerit.amot'
ergo a nobis ille ingēs metus ac summa totius vr
bis trepidatio·Cū eñi maluimus semel perire q̄ȝ di
uturna obsidione pꝛemi:insperatā victoꝛiā cōsecuti
sumus.quo in bello nobis certe visum est ip̄m celū
ac omnia numina pꝛo nobis militasse.Talis eñi hu

fusce maximi ꝯflictus/exitus fuit:vt vix vllus nrõꝝ militũ in bello ceciderit. Quã vo fortunã altera ps habuerit/ex hoc apparet ꝙ oẽs tanꝗ pecudes ad moriendũ parati fuerunt. Signa viginti militaria capta. castra omnĩo hostium fracta ⁊ direpta sunt. nẽo in illa pugna fuit qui aut in ore gladij exceptus non sit:aut a nostris copijs interceptus. Cũ autẽ victor noster exercitus in vrbem reuerteret. plurimis ⁊ maximis hostium tropheis ornatus:mirꝫ in modũ tota ciuitas nostra fuit ad spectacl'm effusa. Nemo erat q̃ nõ daret laudes ⁊ grãs deo. Oẽs vo nõ vti rem humanã:sꝫ diuinã laudabant. Tanta vero letitia ⁊ exultatio oĩm fuit:vt iam nõ multoꝝ hominũ:sed vnius facies eadẽ/itaqꝫ idem animus videret. Nullius vo hoĩs edes oĩbꝫ nõ patebant. Passim nostra militia excipiebat tanta largitate ⁊ reꝝ oĩm copia: vt nunꝗ in sola summa felicitate agroꝝ maior fuerit. Volui hec tibi oĩa nota esse/vt qui piculoꝝ nostroꝝ semper socius fuisti/etiaꝫ publice tranquillitatis particeps fieres/⁊ fortunis nostris ꝯgratuleris. Vale.

Quominus expectatũ fuerat a me de liberatione vestra:eo mihi victoria/de qua ad me scribis:iocundior fuit etiã ⁊ gratior. Non poteram quidẽ nõ magno dolore ꝯfici:cũ audiebam vrbem vestraꝫ artissima obsidione cinctam esse. Dolebam ⁊ plurimũ ciuitati(que diu caput nostre prouincie fuerat) debere ĩ deditiõem hostium venire:Liberasti ergo me hodie maximo timore:quo ꝓ vestra salute ꝯficiebar. Et habeo tibi quas debeo gratias:qui me participẽ fecisti reꝝ

que vobis prospere cesserũt Intelligo quidẽ ex his
que vobis diuinitus ꝯtigerũt: quãte cure debeat sa/
lus vestra hoĩbꝫ esse. cũ eadem iam desperatis oĩbus
a superis immortalibꝫ ꝯseruata fuerint. Neminẽ ar
bitror esse qui nõ iudicet ista (vt scribis) numina ce/
li/ pro vobis non solum pugnasse: ſʒ etiã vicisse. Sʒ
aliud a vobis etiã atqꝫ etiã videndũ est: ne aĩm vestꝶ
nimiũ in secũdis rebꝫ efferatis Et illud maxime pro
uidendũ (sicut facitis) vt victoriã vestram potius ad
diuinã causam: qꝫ ad humanã referatis. Sumus eñ
fere oẽs in periculis nostris aĩo submisso. et nunc sũme
veneramur/ et extollimus dñm deum Nescio qua in
iquitate postea ingrati reperiamur: cũ summa voto
rum attigimus. Deinde querũtur homines nullaꝫ
felicitatem esse perpetuam. et fortunã accusant Ego
vero nullam aliam prosperam fortunam/ aut aduer
sam iudico: qꝫ diuinam prouidentiaꝫ. que homines
nunc rebus aduersis exercet: nunc ratione corrigit.
Deinde autem rerum alia est ratio. quarum instabi
litas sepiꝰ vicio nostro: qꝫ fortune nobis accidit. Nec
ad te ista nunc scribo/ quia putem a te ignorari/ ſʒ vt
ciues tuos cõmonefacias/ nullo tempore deum esse
magis timendum: qꝫ vbi maiora ab illo beneficia su
scepimus. Spero bene de ciuibus tuis. Non nihil
tamen valebit apud eos autoritas tua: si docueris
nihil magis r. p. conuenire qꝫ vt fortitudineꝫ in bel
lo: ita religionẽ in pace colere. V.

Nihil est qđ libentiꝰ faciã qꝫ de maximis et pulcer
rimis rebꝫ: que hic fiunt te certiorem reddere. Po/
stea enĩ nostra ciuitas hostili metu liberata/ otio ac

paci se dedit: incredibile est quātū status ipse reipu-
reformari indies ⁊ quasi renouari cepit. si que erāt
veteres inter nostros ciues discordie/ oēs statim sub
late fuerūt. Pricipes vrbis nouas affinitates ineūt
Arces que ꝓpter vim belloꝝ interierāt maiore cultu
q̄ȝ patrio: ac maioribꝫ opibꝫ repetūtur/ neqꝫ vnq̄ȝ ali
as in tāto ꝑcio fuerūt. Plurime vo leges antique ⁊
vetera statuta q̄ interierāt: ꝓpter nostrā insolentiam
atqꝫ negligentiaȝ mō renouanť. ⁊ cōmuni fere oim
consensu iā approbata sunt. quibꝫ si obtempatū fue
rit: nemo dubitat/ quin breui nostra in ciuitate (Js
eñ est status vrbis nostre) aliquāto beatiores vide
amur/ ꝙ diuturnā calamitatem experti sumus ⁊ for
titer perpessi: q̄ȝ si eandē) q̄ diu freti eramus) trāquil
litatem/ ⁊ otium sp̄ inuenisset. Gaudeo itaqꝫ hec ti
bi ꝯmunia facere: vt qui sp̄ nr̄e glorie attentissimus
fuisti/ felicitatē nr̄am hoc tp̄e nō ignores. Uale.

De his q̄ ad me scripsisti magnā certe voluptatē
animo ꝑcepi. Cū eñ sp̄ ꝯtinuo in metu steterim/ q̄ȝ
diu fuit de vestra salute dubitatum: magna molestia
me liberasti cū supꝛioribꝫ lr̄is tuis intellexi ciuitateȝ
vestrā ab obsidiōe (q̄ opprimebať) liberatā esse Jllō
aūt tāta leticia me affecit/ ꝙ mihi renunciasti/ nō so-
lū vos grauissimo ꝑiculo eē exēptos. sȝ etiā ipaȝ. r. p.
quasi nouā aliquā formā/ ⁊ beatiorē statū dieti susci
pe. Gaudeo mediusfidius. ⁊ plusq̄ȝ credi possȝ. felici
tate vrā letor. video eq̄dē illa egregia maioꝝ vrōꝝ in
tempu. fundamenta. magno studio a vobis excitari
Nā cū leges i quibꝫ vestre ciuitatis salus erat posita

quasi in obliuionē vestrā venissent: nec mos antiq̄
in vrbe seruaret̄/nihil mirū fuit si patria vestra ad ob
sidionē p̄ducta fuit. Nunc vero restitutis legibꝫ / et
repetita oīm bona cōsuetudine: spero nunq̄ȝ ciuitatē
vestrā ampliorē aut opulentiorez fuisse: q̄ȝ breui tp̄e
futura sit. modo in medio cursu nō deficiatis. Sed
vbi quisq̄ȝ priuate potentie magis q̄ȝ reipu. inseruiat
timendū erit/ne hac noua libertate frustra gauisi si-
tis. Retinēda est ergo inter vos concordia. nec cōfir
mande sunt leges antique. et edenda sunt noua in-
stituta. nec p̄mittendū est/vt quisq̄ȝ plus possit in ci
uitate: q̄ȝ equitas q̄ȝ iustitia. Quod si a vobis p̄fectū
fuerit: plane video vestrā rempu. (vt scribis) in tota
prouintia primā esse futurā. et vos imp̄aturos his gē
tibꝫ: quibꝫ aliq̄n seruiuistis. Uale

Scio te nouarꝫ rerū cupidum esse. et accusare sepe
me: q̄ nunq̄m ad te scribo de his rebꝫ q̄ hic fiūt. faciā
hodierno die ne deinceps possis criminari negligētiā
meā. Implebo te nō vulgaribꝫ (vt multi solent) ne-
q̄ȝ falsis rumoribꝫ: sȝ magnis et de quibꝫ certos auto
res habemus. Nup̄ ex egypto quidē in vrbē nostraȝ
nauigauerūt/a quibꝫ cū nostri ciues diligētur p̄cun
ctati essent de oībꝫ rebꝫ: retulerūt proximis diebꝫ na
uem vnde soluerāt: multas nacōes orientis: et pluri
mas gētes australes ꝯfluxisse. Aiebāt aūt regē ip̄m
nihil tale suspicantē: se effudisse ex vrbe regia ī occur
sum hostiū. qui cū toto exercitu insidijs inimicoꝝ in
terceptus fuit. Nec multo post signa hostilia fuisse ad
urbem alexandriā mota. qua trepedacōe fuga ex om
ni p̄te p̄cepta est agitari. Alij mare rubrū petebāt. alij

Heu qua sollicito volvuntur secula cursu

vero libiã. Quisq3 eo ferebat̃: quo metus eũ impel⸗
lebat: Quid deinde secutũ sit: dicũt se nihil certũ ha
bere: Nam sp̃ ventis ad pupem flantibꝫ ꝓspeꝝ cursuz
maxima celeritate ad nos tenuerũt. Hec si vera sũt:
multũ arbitror illa ad nr̃os ciues ꝑtinere. Agit̃ eñi
de priuata pecunia nostroꝝ hoĩm / qui se in ꝑtibꝫ illis
exercent. Si quid est qͦd ad te ꝑtineat: curabis vt nũ
q̃m nimio detrimẽto fieri poterit: transigant̃ a te oĩa
idẽ ⁊ ego facturus sum. Aliud ad pñs nõ habeo qͦd
ad te scribã. Si alij cursum ex ea regione ad nos ha
buerint: faciã te de oĩbꝫ rebꝫ certiorẽ. Vale
Non puto dubitandũ ex his que ad me scribis /
quin vestri hoĩes qui in egipto versant̃ / passuri sint
maxima detrimẽta: nisi rõnes suas inter inicia rerũ
nouaꝝ in aliquã regionem tutã ꝯtulerint. Ista eñi
sunt q̃ me ĩ maximũ metũ inducũt. nam si ciuitate
alexandrie ille nacões barbare potite fuerint eadem
ruina secũ trahent non tñ egiptioꝝ opes: sꝫ etiã oĩm
qui ex multis partibꝫ negociando ibi versant̃. Si vo
diu in obsidione manendũ erit: timendũ est / ne pec
cunie mercatoꝝ in sumptũ belli prius exhauriantur
q̃m suo ere publico: aut priuato vtant̃. Quid futuꝝ
sit: nihil possum rebꝫ meis diuinare. Nam cũ supio
ribus annis omnẽ peccuniã meam eo loci ꝯiecissem
video vna die oẽs fortunas meas esse consumptas
nisi ꝓcuratores mei tẽpestiue vsi sint cõsilio. Cupio
ĝ de oĩbꝫ rebus certior a te fieri. Si quis forte ex ori
ente ad vos nauigauerit: curabis / vt quamcũq3 for
tunam res nostre subierint: nihil sit quod per me te
lateat. Vale.

Multa ex finitimis regionibꝰ ad nos afferũtur q̄tidie noua/ de incredibili apparatu validissimi exercitus regũ orientaliũ ꝯtra ciuitates ⁊ terras nostri imperij nihil adhuc tñ certi habemus· Misimus autez in varias partes ꝑcunctatores nostros: qui sagacit edocerent oĩa· Nos eñi indies expectamus· Sumꝰ animo ⁊ viribꝰ intenti: qua ratione a nobis atq͡ʒ sociis ꝑiculum illud ꝓpullemus. Multas ad hãc rem vias habemus· Cõstituimus eñi si nobis ita (vt fama est) renunciatũ fuerit ab his quos ꝑmisimus super hoc negotio: legatos nostros in orientẽ mittere· qui cũ eisdẽ regibꝰ de pace tractent· que res si agi poterit: mãdata illis dedimꝰ/ vt neq͡ʒ pecunia/ neq͡ʒ pollicitacõe vlla (dũmodo res equa ab illis poscaṫ) a pactione discedant· Q. si infecta re videãt redeundũ ẽe tunc his artibꝰ vtanṫ: quibꝰ facile barbari vincũtur Serant inter ipsos discordiã. Fingant: simulẽt atq͡ʒ dissimulent oĩa. Deniq͡ʒ attentent: quibꝰ illorum odia inter se inflamari possint· Exercitus dissipentur nec vllum finẽ his rebꝰ faciant: donec aut illi ipsi exercitus dissipenṫ/ aut bellum: quod nobis ꝯminabãṫ in se conuertant· Si vero hec nostre cogitationes: si hec nostra consilia nos fallant: stat manu pugnare ⁊ omnia prius experiri: q̃ʒ barbaris nationibꝰ seruire Sunt eñi nobis arma ⁊ equi· habemusq͡ʒ viros audaces in bellis: neq͡ʒ duces nobis deerunt/ qui ꝯsilio ⁊ viribus non solum fortiter cum hoste confligere: sed etiam vincere sciant· Quid sit futuruʒ/ deus nouit. nos bene rebus nostris speramus· Vale·

Bellum mihi significas magno apparatu ab orie̅talib9 regib9 institui ɔtra vestrũ imperiũ. sꝫ nihil a vobis ꝑtermitti: qđ ad ꝓpulsandũ hoc ꝑiculum a vestris ciuitatib9 ⁊ socioꝝ ꝑtineat. Non video quid possit vl' ad hanc sapientiã/vel virtute̅ vestrã addi. Si eñi fortuna consilijs responderit: non dubito oe̅s istos belloꝝ cito motus quieturos. Si vero manu dimicãdũ erit (spero) ⁊ si copijs inferiores sitis: tñ ⁊ robore militum/⁊ scientia rei militaris suꝑiores futuros. Quãuis hee nacões barbare multitudine equitũ/⁊ potentia sp̱ multũ valuerint: raro tñ ĩ suis bellis victores fuerũt. Magno clamore belli ineunt. Fortes primo impetu vident̃. Spargunt tela sua temere. sꝫ cũ ad enses ventũ est (fracto agmine) oe̅s terga vertũt. Nostri vero exercitus: nec segnes sunt ad inuadendum nec minus fortes ad sustinendũ/vel ꝑicula/vel castre̅ses labores: quotiens ab hoste lacessunt̃. oĩa tñ prius (vt facitis) tentanda sunt: q̃ꝫ experienda fortuna belli. Q si vestra sapiã a vobis euitari nõ poterit/quin sit confligendũ cũ his barbaris: decertandũq; a vobis ꝓ gloria vestra/ac imꝑio: qđ a vestris maiorib9 amplissimũ ⁊ illustre accepistis. cauendũ maxime erit/ne hostis vos imparatos offendat. Nam dum exploratores in oe̅s ꝑtes dimisistis/qui ad vos referre̅t de cõsilijs hostium: de motib9 si qui ab illis agitant̃: dũ legacões mittũtur ad eos: interim occupãdi sũt adit9 artes inueniẽde. ɔscribendus est equitatus. ⁊ oĩa ita a nobis sunt instruenda. quasi iam inter fines vr̃os ⁊ in medio regno versarent̃. Celerius eñ legati vr̃i agent de pace: ⁊ totũ negotiũ ɔficient: si intelligent

vos nō minus ad bellum paratos: q̄z ad otiū ⁊ cōcordiā. Sz q̄r spero hec a vobis ꝑ vestra summa sapiā iā esse ꝑfecta. Plura ad te de hac re nō scribo. sz quid ē qd̄ pro vestra repu. possit a me vel ꝯsilio vel manu fieri: libenter omnē laborē/atq̄ oīa ꝑicula ꝑ vestra salute adibo. Vale.

Nouissima res his diebꝫ nobis accidit. neq̄ ab vllo nostroꝝ ciuiū alias audita: de qua ego te certiorez facere censui: vt negligeres nullā rem fore tantā aut tam occultā quā nō maxīe cuperē tibi in ꝑmis esse notam. Puto (ni fallar) te olim cū apud nos esses intellexisse: quoꝝ hominū factione ciuitas nostra in exilium miserit sulpiciū/hoīem patrie amantissimū. De quo facto plura nō scribo. res eñ ista ad ciuitatē nostrā ꝑtinet. Interim hostes nostri inuaserūt vrbem que optimi ciuis ꝯsilio infecta/ sue temeritatis breui penas dedit. Obsessa quidē ciuitas fuit. cōmeatꝰ interclusi: ita vt res plane ad deditioēm expectaret. Tum vero sulpicius animose ad primū ꝯuertens cepit agitare noua ꝯsilia/quibꝫ hostem iam insulantez menibꝫ deuictū suis ciuibꝫ traderet. Repente se in castra hostilia ꝯtulit. dixitq̄ de rebꝫ maximis verba apd̄ ducem hostiū facere. qui comiter exceptus inquit se nulla etiā ratione patrie teneri/ qui nūquā eius culpa/ nec vllo errore/ tam male de se merita esset. Deinde hostē nostrū monuit vrbē nisi vno mō a se expugnari posse. q̄si ꝯsilijs suis obtemperatū esset: nō dubium/breui illos vrbe potituros. Ait eñ locū nō eē longe a menibꝫ/arboribꝫ ꝯsitum. suasitq̄ vt de industria fugam simularet. occuparetq̄ locū insidijs ap-

tissimū·futurꝰ(inquit)⁊ ciues remissiores esse ad cu/
stodiā·noctuq3 facile posse menia cōscendi./ ⁊ totā ci/
uitatē capi·Qua res cū ab hoste credita esset: neq3 a
liter ꝙ ipse ꝯsuluerat/factitatū. Deinde oīa nostris
significat·qui portis aptis/ circa secundā vigiliā effu
si:hostes insidijs positos ꝯcluserūt. paucisq3 bñficio
noctis elapsis:ceteri ꝯpressi sunt/cesi/aut capti Hec
nondū patefacta esse volumus:quo maturius exer
cituū vestrū ad eorꝫ menia ꝑducamus. Tu aūt hec se
creta habebis:dū efferēdi tps datū esse ꝑ litteras in
telliges·Uale·Data Sandali kalendis februarijs
añ ortū solis/cū hec gesta essent.
Sulpicij magnū in.r.p·amorē narras Ego vo plu
rimū gaudeo oīa vobis preter spem euenisse. Sed
nō possum induci vt factū ciuitatis probem de exilio
viri. Nō ei ciues tui sp̄ sulpicios habebūt. Nec erūt
qui patrie male de se merite bñ referēt· Illud autē
maxime a vobis cauendū est:ne aliqñ ciues paratos
de sua patria bene mereri:postea sibi res nr̄a publica
infestos sentiat·cū ⁊ auxilio militari viros optimos
intelligēt:⁊ primū locū in senatu esse ijs/qui nō du/
bitāt patriā q̄libet rōne a se oppressuꝫ iri. mō ipsi oīa
possint q̄ velint· Qꝫ aūt scribis/ne hāc vestrā victoriā
efferā:haud multa admonitōe indigeo. vtinā ita au
xilio/vt fide:ꝯsilia vestra iuuare possem. Spero vos
oīa sapiēter prospexisse:que in vtrāq3 partem possint
accidere· Nec vobis deest ꝯsilium aut vires/ad hanc
maximā rem conficiendā. Sed non forte minoris
sapientie est:scire vincendo vti modestia /⁊ aliqñ in
medio cursu victorie subsistere: ꝙ vltra progredi:

Non dico tam bonaz occasionē negligāt. Multa eñi sunt que vobis hāc illā victoriā pmittant· improui/sus aduētus vester. trepidatio inimicoꝝ· nouitas facti. meroꝛ suorū quos fere omnes audierūt insidijs vestris esse interceptos. Omnia apud illos pturba/ta: ita faciliora vobis prestabūt. Sed cum in rebus bellicis fortuna magnū imperiū habeat: multa a vo/bis timenda sunt. Sed nescio an aliud magis: q̄z q hij qui ceperūt vincere/non satis pericula attendūt Nihil non temere sepe ab eis fieri solet· At hostibus interim crescit animus· ⁊ spes que primo impetu ex/ciderat/maior his insurgit. Preterea nonnunq̄z ac/cidit/vt qui in fugā versi erant/restaurent bellum ⁊ acrius pugnent: q̄z si a principio non desperassent de victoria· Plura de hac re scriberem: si mihi otiū essz. aut si tuam ciuitatem egere consilio putarem. Et ē etiam nō post factū: sed antequā res fiat: ꝯsilium de summis reb⁹ habendū· Vos aūt (vt ad me scribis) iam insignia ad vrbem hostiū mouistis· opto vt illuz exitum vestra consilia inueniāt/ quē fortuna visa est mihi patrio in successu vobis promisisse. Rem pgratam mihi feceris: si mature de exitu rerum vestrarū omnia ad me scribis· Vale

Si te noua delectent/ habeo quidem vnde possuz abunde huic tuo desiderio satisfacere· Nostra quidē aut patrū memoria/ tāte reꝝ mutacōes nō fuerunt quāte hodie instāt· Et iam in nostris ptib⁹ fiūt/ oēs fere ciuitates huius nr̄e cisalpine gallie nouas res agitant. Alie veteres dn̄os deponunt/ ⁊ se in libertatē

vendicant·Alie sibi nouos tyrannos faciunt· Multe
dum nouis reb᷒ student:suo magis q̄ȝ alieno inge/
nio vtūtur.multe exempla ceteraꝝ sequūtur· Non
nulle conātur reuocare antiquos dn̄os:que bella po
tentioꝝ de principatu suo dispo͛suerāt Nec vlla est ci
uitas in hoc imperio:que satis vel ꝯsilio in tātis mo
tib᷒ vtatur·Ciues/alius in alium ꝯspirant· Popl'i
eos hn̄t sui furoris duces:qui vi ⁊ scelere ceteros an̄
cellāt·Cremona olim vrbs opulētissima/intra pau
cos ānos multos principes mutauit·nunc sub tyrā
no seuissimo est posita·Brixia crebris equitatū ꝓpul
sacōib᷒ atterit͛.⁊ iam videt͛ statum suū inclinare.ho
mines iudicāt illā breui nouū dn̄m habiturā. Per
gamū ꝗ̄ꝙ ciuitas magis belloꝝ ciuiliū discordijs op
pressa:ceteros hostes in se admisit·Certat͛ em̄ nō so
lum vtra pars imperet.ſȝ etiā vtra sit.Neqȝ malum
ip̄m in venis est(vt aiūt)ſȝ multo fortius in medijs
visceribꝰ estuat·Non em̄ sub vno tanto principe:ſȝ
sub diuersis ⁊ in manib᷒ tyranni affligit͛.Nā cū ali/
qn̄ magis ingenijs ⁊ animis suoꝝ ciuiū floruissȝ:nc̄
facta colonia est·⁊ oīs colonie hoīm sordidissimoꝝ ⁊
agrestiū repleta·quā vrbē vnā/in tota italia oīm mi
serrimā atqȝ infortunatissimā facile possum iudicare
Innumerabiles alie sunt/que suā ⁊ ipse infelicē for
tunā hn̄t.⁊ magna in tempestate posite.Sȝ oīa me/
lius intelliges ab eo quē cū his lr̄is ad te mitto· Tu
si q̄d magnū habes in his ꝑtib᷒ in quib᷒ diuersaris:
oīa ad me scribe·ne quicq̄ȝ reꝝ vrāꝝ ignorē·

Epistolā tuā plenā nouaꝝ rerum accepi Miseret
me ꝯdicōis ⁊ status tot magnificaꝝ vrbium/⁊ ppl'oꝝ

prouintie vestre. Cū enī in tota latio nulla essz pars ingenijs/aut armis illustrior: video illā veterem gallice cisalpine gloriā/iam ꝑpe defloratā esse. ⁊ ad desolacōem redactā. Sz hoc habet ōis maximaꝝ rerū fortuna vt cū ad summū ꝑuenerit: tūc intelligam⁹ ꝑpe exitū esse. Grecia ipsa (vt exempla maioꝝ paulo altius repetam) diu nō solū disciplinis: sz etiā armis italiam vicit. nec procul abfuit: quin (duce alexandro) macedonie imperiū orbis terraꝝ possideret. sz eo ex rebus humanis sublato: circa ipsam verticē defecit. Roma vero exemplū oīm prouintiaꝝ ac nationum vnū imperij quod a regib⁹ sūpserat: sub ꝯsulari imperio quousqꝫ ad prothos extendit. sub imꝑatorib⁹ vero nō solū famā: sz etiā potentiā suā cū finib⁹ orbis termīauit. tū nō potuit illō imperiū: qō olim dn̄atū erat/vel ꝯseruare/vel tueri. sz vidit omnē suā gl'iam primo a Cōstantino in greciā/deinde ab externis regib⁹ mō ad occidentē: mō in septentrionē eē translatam. Hoc vno gaudet ⁊ ꝯsolat: q nemo est ex his ad q̄s regimē n̄ri orbis mādauit: qui nō gaudeat se romanoꝝ regē dici. Uestra aūt gallia iam eousqꝫ ⁊ fama rerū gestaꝝ ⁊ optimaꝝ artium excellentia creuerat: vt ceteraꝝ prouintiaꝝ splendorem vincere/⁊ antecedere/nostrū videret. Nunc ruinā ⁊ finem ad me scribis. Non habeo quo solatio melius possum fortunā vestraz leuare: q̄z his exemplis/quib⁹ etiā sepe vti soleo: qn̄ aliquid mihi accidit/qō nimis durū sit/ atqꝫ asperū in reb⁹ meis. Nihil aūt in hac regione agitur quod sua nouitate vel magnifitentia sit scribenduz. Sumus enī omnes in tanto otio: quāto nescio an

alias fuerimus. ⁊ vereor ne hoc forte virtuti priscer
bonis actibꝫ nostris noceat. Nam vt nimia fortune
asperitas: ita imoderata ꝓsperitas sepe glorie nocuit
Uale.

Etsi ea de quibꝫ ad te scribo: nō ita noua inusitata 27(28)
ve sint: vt nunq̄ȝ alias hoībꝫ aliquid hmōi obtigerit
tñ nō paruam ex opinione que habebit admiracōeȝ
excitarūt. Uecturius / hō (vt scis) quondā habit⁹ no
stroꝝ ciuiū opulentissimus: re sua male procurata /
multū eris alieni contraxit. cauit aūt magnoꝑe: ne
id a quoq̄ȝ necessarioꝝ / aut eoꝝ qui hoīem illū dilig e
bant. rescitū esset. Quid postea egerit: tū apertū fu /
it cū fortunis eius amplius succurri nō poterat. res
fortassis aliquo anno ꝯposita fuisset. Cōtractis ergo
vndiq̄ȝ sarcinis eius q̄ȝ occultissime potuit: ipse profi
cisci peregre simulauit. matureq̄ȝ affutuꝝ primo die
sextilis aut ipsis kalendis pollicitus fuit. hortatusq̄ȝ
est nos oēs qui diligebamus / vt sponsionē ꝓ ipso fa
ceremus: si quis forte eū cōuenisset in iudiciū. Arbi
trabamur aūt illum: aut nullo / aut ꝑmodico ere ali
eno teneri. Q si magno etiā teneret: putabamus eū
soluendo esse. Quid plura: fideiussionē pro illo feci
mus. deinde profectus. Cū vero dies ꝯtracti eris ad
uenisset: isto hoīe (vt ex bona fide oportebat) die statu
to nō cōparente: paulo post ad satisdacōȝ reposcimur
a creditoribꝫ. Multa de isto questi sumus. orabam⁹
iudices: vt diē termini nobis prorogarēt: qđ vbi a
nobis impetratū iri cognouimus. necesse fuit ꝓ illo
dependere. Renūerataq̄ȝ fuit illa sūma pecunie quā
suis creditoribꝫ debebat. Que res ⁊ si ꝑ incōmode ce

teris accesserit: mihi tñ adeo grauis fuit. vt nūq̄ʒ sperem posse me exoluere ere alieō quod eius rei gratia contraxi Nunq̄ʒ posse fieri putassem: vt aut homo ille ad tantā inopiam venisset: aut suos hmōi machinacōibꝫ ꝛ dolis peteret Sic res euenit: vt fides illis quibꝫ nil pudoris/aut modestie inest: presta𝔯 Ceteri maxime hoc factū admirātur: sʒ ego penam fidei mee perfero. Tu si qñ a te spondendū aliquid erit ꝓ alioꝛ exemplo meo cautioꝛ fies Nullā em̄ artem arbitroꝛ esse/que minus gratie ꝛ magis incōmodi afferat hominibꝫ: q̄ʒ eam que docet pro alieō debito in iudicio sisti/ꝛ fideiubere. Et est notum prouerbiū: Qui pedem in laqueum mittit/suo tm̄ piculo ꝛ labore exoluit. Sʒ tarde in re mea ꝑsperi. Ul.

Idibus februarijs reddite mihi sunt littere tue/ quibꝫ mihi significabas de perfidia vecturij. ꝛ me sapienter admones: q̄ tuo exemplo in re mea fiā cautioꝛ Facis hoc pro tua in me beniuolentia: q̄ sūma ē ꝛ maximas tibi dico gratias Sed illud velim (scias) paulominus me hac tua iactura esse animo cōmotum/ q̄ʒ si in parte mearum fortunarum damnum factum esset. Ita enim semper de te iudicaui: nihil posse tibi accidere: quod non michi proprium esset: quod ego arbitroꝛ multis olim per te signis perspexisse. Nec longe abesset/quin hoc tempore tibi animū meum reconderem: si facultas adesset Sed cum assiduis bellis patria nostra iam attrita sit/ac pene cōsumpta: nec redditus agrorum dominis respondent nec ille artes in ciuitate exercentur/ quibus magni

Nō

prouentus ⁊ pecunie inter ciues agebātur: oīa qui
dem emolumēta nos restituerūt Et si qui sunt qui
bus opes ⁊ pecunie sint: nemo tñ est qui non mallet
suas res in portu ꝯtinere: q̄ȝ se manifestis ꝑiculis cō
mittere Si quid est tñ in quo tibi possim aliquo stu
dio/ vel opa mea prodesse/ oīa bono aīo faciam/ que
vsui tuo intellexero esse. Nec volo ꝯsilium tuū debe/
re intelligi his reb/ que ad te ꝑtinent. Ceteris vero
in reb vtar prudentia tua. Pecunia nō possuz mea
te iuuare. Satisdacōem aūt non dubitabo/ ⁊ cauti/
onem ꝑ te facere/ ⁊ obligare oīa mea: si intelligā que
tibi sup hac re volūtas sit: ⁊ si mihi erit pro te depen
dendū. Qđ si ꝯgnouero te vlla in re ꝓpter verecūdiā
officio meo noluisse vti/ minues eā opinionē: quam
sp mihi de tuo in me officio/ atq ꝑpetuo amore fe/
ceram. Uale.

Quod de reb inusitatis ad te scribo: videor mihi
rem tibi gratā ꝑficere. Scio em̄ te semp hax rerum
cupidum fuisse. Faciā ergo te participem facti pul/
cerrimi. neq multis annis ante a quoquā nostꝝ au
diti. Inuentus est in ciuitate nostra peinceps/ qui
cū libertatem publicā armis diu pressisset: actus (vt
nos oēs putamus) ꝯscientia rerū suaꝝ tandē cepit ꝯ
silia sua in melius vertere. Uocato em̄ populo ad cō
tionem: oracōem habuit apud illā egregiam atq il
lustrem. in qua ⁊ sui ꝓpositi ⁊ administracōis/ quam
gesserat (reddita racōe) ciues docuit/ quo aīo in rēp.
esset. mō sibi cōcederetur/ ꝯmuni libertate cū suis ci
uib secure vti. Multa sapienter atq magnifice ad
hanc rem adegit: que admiracōez oīb faceret. Post

29 (31)

q̄ʒ ab eo aīo ꝓratum fuit: magnū aliquādiu extitit ī ter nos silentiū: alijs nō satis se intellexisse arbitran tibꝫ alijs (quibꝫ maior prouidentia inesset) dubitan tibꝫ quorsum illius oratio ꝓgeret. Sʒ cū oībꝫ liber tas dicendi facta esset: ac plane hortaret̄ / ꝓraretqꝫ vnūquēqꝫ optimū sententiā suā dicere. nemo fuit q̄ nō diuinas atqꝫ īmortales grās ei ageret: ꝙ. r. p. in sedem suā reduxisset. Pollicitiqꝫ sumus oēs nō so lū rei impunitatē futurā: sʒ etiā opposita nr̄oꝝ corꝑū salutē eius; atqꝫ incolumitatē defensuros. daturosqꝫ operā vt priuatus aliquāto beatior viueret: q̄ʒ olim cū solus vrbi imperasset. Que res vbi ab illo intel lecta fuit: ipse oēs suos fasces populo subiecit. dona uitqʒ antiqua libertate patriā. leges antiquas resti tuit. nec aliquid ex prisca ⁊ bona ꝯsuetudine libertat̄ꝫ omisit. Nunc vero equali iure fruitur nobiscū. Nos aūt in tanto otio sumus quātum nunq̄ʒ alias spera re ausi fuissemus. Credo te huic nostre felicitati q̄ʒ hoc pulcerrimū eius factū admirari. ꝓpterea oīa vo lui a me significari tibi. Si quid vero erit quod: vel in senatu nostro: vel quod populū geri a me pro tua ꝯmoditate poterit: habebis me tibi summū amicuʒ ⁊ quo ꝓ tuo iure in oībꝫ rebus tuis libere vtaris

Recte vobis accidit ꝙ patria vestra antiqua liber tate donata est. Siue eñi casu hoc obtigerit: siue cō silio: nō potest hoc nō diuinitus accidisse. sed magno studio a vobis curandū est: vt vestro bono isto q̄ʒ diu tissime possitis frui Nulla aūt res magis hoc efficiet q̄ꝫ si reꝝ sūma ad plr̄es delata fuerit. Sophocles (vt

est i fabulis grecoꝝ) cū vellet quadā tragedia hocidē
ꝑsuadere atheniēsi pplo: ꝑiculū induxit ab inferis. q̄
longa oracōe athenienses hortabat̄/ ne leonē in vrbe
nutrirent: aut nutritū discerent equo aīo perferre.
Quā rem sapientissimus poeta suo carmini inseru
it/ vt ⁊ grauitate autoris/ ⁊ nobili figmento: doceret
pplm nō ꝯmittere potentiā vrbis alicui vni/ qui opi
bus ⁊ ingenio ceteris prestaret. Qz si ea sibi libertas
esset ꝯmissa/ suadebat etiā seruitutē esse perferendā
ne ꝯtumacia populi dn̄o grauiore vteret̄. Nihil vn
q̄z fuit quod romanū pplm: dn̄m gētium/ eque liber
tate priuaret: q̄z cū maluit potestatem que erat oīm/
esse paucoꝝ: q̄z suam. ⁊ seruire potius imperatoribꝫ q̄z
regnare. Incredibile q̄ztum restituta libertas delec
tet. ⁊ cum alter in magistratibꝫ ꝯferendis/ studet al
tero gratiosior videri/ facile euenit/ vt non possint
oēs iure equo vti. cum plures sint in ciuitate qui vl̄
opibꝫ/ vel eloquētia animos multitudinis ad se alli
ciant. Que res si a vobis etiā atq̄z etiā non fuerit ꝓ
uisa/ verendum est/ ne potius a vobis nouus dn̄s sit
in vestram rempu. inuectus q̄z ꝑpetuo a vestris cer
uicibꝫ sublata seruitus. Non dubito hec eadem ꝓ ve
stra sapiētia (que summa est) prudenter a vobis ꝑfici.
Sed nisi edoctus fuerit de suo ꝑiculo populus: vi
debis breui in varia studia illam scindi. nec satis in
telligere/ quorsum facta sua vergant. Qz autē cupis
omni officio tuo vel in senatu vel in populo pro me
defungi: nulla me noua voluptate afficis Est enī nō
solū tibi vsitatum: sed etiā quottidianū omnem cu
rā suscipere/ que vsui meaꝝ reꝝ accedat. Aliud non

30

est q̄d a te magis velim: q̄3 vt me (sicut facis) maxi‑
me diligas, ꝑsuadeasq̄ tibi neminem viuere: cu‑
beniuolentiā ⁊ veritatem maioris faciam. Uale.

Tandem ex magna solicitudine ⁊ metu liberatus sum. Spero te multoꝝ ⁊ litteris / ⁊ sermone intellexisse: me dum iter etrurie pagerem / quo peterē vrbē romanā: i q̄sdā incidisse: qui assiduis latrocinijs infestabāt eā prouinciā. ⁊ fere oēs viaꝝ aditus occupabāt Putabam in manus carnificū peruenisse: qui me mltis modis cruciarent. Ego vero cū animū ipsum meū pararem ad fortiter ꝑferendum oēs penas quas illi mihi inferre voluissent: neq3 iam istos quicq̄3 rogarem: inueni apud eos maiorem pietatē q̄3 fuisse3 vnq̄3 ausus ab eis sperare. Cum eīm quisnā essem / aut quibꝰ artibꝰ / quoue questu vterer / diligenter ꝑquisissent: respondissemq3 ad ea / que mihi visa fuissent illo tp̄e pro meis fortunis dicēda: statim me bene sperare hortati sunt. Detinuerunt autem me apud se aliquot dies. omniq3 officio meo in me / atq3 humanitate ꝑfuncti sunt. cum vero ipsis visum fuit (habito inter se ꝯsilio) non solum me sine vllo interuētu pecunie dimiserūt: sed etiam necessariū mihi cōmeatum prestiterūt. Omisso aūt ꝓposito romā petendi (habita prius illis maxima gratia) incolumis ad meos regressus fui Hec ad te magno studio ⁊ voluptate scribo: quē scio ꝑ singl'ari in me bñiuolentia tua sꝑ aduersis casibꝰ meis indoluisse. ⁊ maxie secūdis rebus letari. Uale: Et de tuo statu ad me sepe scribas

28 (30)

Quod hūanissime tecū predones egerūt: nō tā fortune tue attribuendū est q̄ moribꝫ tuis. Es eñ oīm hoīm lepidissimus. Aliquo scio ꝓfuerūt tibi ille tue facetie/ ⁊ in omni sermone tuo suauitas. nō minus fortasse: q̄ quod nunq̄ rei pecuniarie opulētus fuisti. Est eñ genus hoīm magis auarū q̄ crudele. Cū ergo ꝑbenignus/ ⁊ comis esses: nec haberes quid lucri tecū facerēt: probe sibi ꝓspexerunt / ne diu fieres illis sumptuosus ita ego factū iudico. Illud vero q̄d in tuo discessu factū ab ipsis narras/ nō solū liberū discessum: s; etiā cōmeatū ⁊ cetera officia humanitatis eos tibi ꝑstitisse: nō satis possum admirari. cū vix huiusmōi pietas inueniat̄ apd̄ illos hoīes: qui se volūt frugi ⁊ bonos dici. Sed (vt arbitror) hi qui sceleribꝫ suis diu freti sunt: repetent interdū auidius honesta studia: q̄ȝ illi qui semꝑ inter leges ⁊ iudicia viuunt.

Quicquid fuerit: maxime, tibi gratulor quod me ex me tu maximo/ ⁊ te ex ꝑiculo nō paruo liberasti. Cupio tñ eiusmodi fortunā non iterū experiendā: et eris (vt spero) deinceps in tua salute custodiēda cautior. Habeo tibi gratias. quod de tua liberacōe in primis ad me scripsisti. Sciebas eñ me non minus tuis: q̄ȝ magis incōmodis angi. Hortor vero te atq̄ obsecro vt ad nos accedas. Facies eñ rem oīm post tuū reditū amicis tuis gratissimū. mihi vero adeo iucundum: vt nulla maiori voluptate cumulatius possis me afficere. Vale.

30 (32)

Rem nonꝯsuetā ad te scribo. quam si quāta sit ex tua prudentia iudicaueris: excitabit (crede mihi) q̄n dā ad res magnas incredibilē in te amorē/ Caiꝰ luc.

cū ꝑ etatem nō dū poſſit ad ſūmos noſtre reipu. ma
giſtratus admitti: nuper magno ꝯſenſu ciuitatis ab
ſolutus eſt a legibꝫ. q̄ nihil p̄ter morē antiquū fieri
ꝑmittūt. Cū enī ꝓpter crebros ꝯflictus multi duces
ex nr̄is aīam fortiſſime pugnādo admiſiſſent: / neqꝫ
vltra nobis ſuppeterent / qui ad tantū piclm̄ admit
terent̄: tāta ſupioribꝫ bellis hui⁹ adoleſcētis virtus ī
pugnādo ꝯſpecta fuit: vt milites noſtri nunqꝫ ſe vic
turos / niſi ipſo duce: ſperare poſſint. Itum eſt itaqꝫ
ex ꝯmuni ſn̄ia ꝯtra leges nr̄as / ceſſitqꝫ honeſtas vtili
tati. ⁊ inſtituta neceſſitati paruerūt. Que res mō ſi
aliquid cū ſit: tn̄ inflamare te debet atqꝫ incendere:
vt nihil dies ac noctes magis cogites: qꝫ ⁊ cōmodo
etiā tu viā tibi ad huiuſmōi gl'az facias. Qḋ tibi dif
ficile nō erit: ſi nihil tam arduū putaueris: qḋ mag
no ac nobili aīo nō ſit facile. Ɐl.

Caium lucium / donatū eſſe noſtra repu. egregia
dignitate / ꝓ ſua virtute: bono exemplo factū iudico
Nec aliud puto in noſtra ciuitate melius eſſe: qꝫ vt
vnuſquiſqꝫ in noſtra repu. poſſit: quātū virtute ⁊ re
bus a ſe geſtis alios antecedit. Sꝫ vereor / ne pleriqꝫ
cū gl'ia maioꝝ magis q̄ꝫ ſua virtute cōfidant / idip̄m
moleſte ferāt. Scis ergo mala que ſepe vrbi noſtre
inuidia attulerit. Nam cū plurime ſint alie peſtes /
que magna plerūqꝫ regna euerterūt: neſcio an nulla
ꝑnicioſior hūano generi: q̄ꝫ hec quā ſtatim dixi. que
ſi vna modeſtia euitari poſſit: id forte legibꝫ ⁊ patrie
melius ꝯduceret tarde ad honores accedere: q̄ꝫ in tē
peſtiuis magiſtratibꝫ / cū inuidia ⁊ odio multoꝝ vti.
Sꝫ cū nulla ſit hūilitas (vt aiūt) q̄ morſus huiuſce

hoīm vitare possit/oīa que casus tulit / sunt magno
animo fereda.et eo fortius virtute vtēdū:quo ma/
gis a pluribꝫ illa expugnāturꝫ Proinde id nostre ciui
tatis factū/quo Caius lucius absolutus est legibus
⁊ ī illa dignitate ꝯstitutus:quā ille sepe ꝓ patria for/
tissime pugnādo emeruit Quantū aūt ista res prio
ribꝫ studijs meis/que pro rep·suscepi adiecerit:bre/
ui ītelliges.Gloria eñ Caij nostri sepe me e somno
excitat.Non quiescam ergo/donec quem etate⁊ glo
ria superoꝝ ꝓpe equalem video:eundem ⁊ magnitu
dine animi ⁊ rebꝫ magnifice gestis ꝯsecutus fuero·
Uale·
Non de priuatis cōmodis(vt sepe antea) sed de sa
lute nostroꝝ ciuium has litteras ad te obsignaui. si
vnq̄ȝ tempus fuerit:quo tibi status reipu· cure fue
rit/vide vt hodierno die/illi ⁊ consilio tuo/ ⁊ auxilio
velis adesse/Multa eñ impendent/ que nisi atten/
tissime sint a te procurata:facile erūt in magnū eru/
ptura incendium. Quare etiā atq̄ȝ etiaȝ iter ad nos
festina·Nec vlla res tanta sit/que tuū aduentum re
moretur·Oēs quidē ꝑsentiam tuā affectāt.sciūtq̄ȝ ī
te vno ꝯmunē oīm salutē esse repositā·Noli itaq̄ȝ tā
tam oīm expectacōem differre·ꝑsuadeasq̄ȝ tibi/ omī
principatu melius esse hoīem a suis ciuibꝫ diligi / et
hanc ꝯsequi gloriā:q̄ȝ nullū pro repu· vel ꝑiculū vel
laborē effugisse. Plura de bñuolentia/ ⁊ spe ciuium
oīm in te posita scriberē/nisi tu qui oīa nosti/⁊ sūme
patriam diligis:ea tecū melius ꝑspiceres.Uale·
Si ea in me esset vel autoritas vel facltas/ vt ma
lis reipu .subuenire possem/ nullū certe vel laborem

vel piculũ pro cõmũi salute fugerem. Sʒ multa sũt
que incutiant mihi huiusce rei diffidentiã ac despe-
racõem. Nam ꝛ pleriqꝫ ex nostris malunt potius oĩa
pturbare/ vt ipsi pesse videant̃: qꝫ equo iure int̃ vos
viuere. ꝛ plures sunt in ciuitate qui nõ satis inter-
noscũt/ quid inter seruitutem ꝛ libertatẽ ciuium sit.
Si qui vero inueniant̃ in ciuitate/ qui bene de rep.
ꝛ iudicent/ ꝛ sentiant: nihil eoꝝ oratio ad multitudi
nem valet. Nec video itaqꝫ/ quid possit mea pͥsentia
patrie ꝛ ciuibꝫ nostris afferre/ nisi vt multas inimi
citias/ neqꝫ mihi necessarias/ neqꝫ r. p. assumam. Qz
vbi in ea sententia oẽs sũt vt salutẽ meã his flucti-
bus ꝛ pcellis. r. p. cõmittã: nõ recusabo amore patrie/
oĩa pri⁹ expiriꝛqꝫ fallere tãtã ciuiũ expectacõẽ. Habes
iudiciũ meũ de. r. p. Tu qd sim facturus/ cũ de volũ-
tate ciuiũ nostroꝝ iteꝝ cõstiterit: ad me scribere festi-
na. Vale
Quis sit nr̃e ciuitatꝫ stat⁹ ex hͦ potes ĩtelligere: qꝫ nũ
qꝫ melioꝛibꝫ auspicijs iacta fuerĩt fũdamĩta nr̃e. r. p.
qꝫ hodierno die. Cũ eñi olĩ senat⁹ nr̃ cogeret̃/ vt ꝺ sũ
mis rebꝫ cõsultaret: oẽs seruiebãt tpi. si qñ sñia pr̃es vi
uidebant̃: neo erat q̃ qd sentiebat/ auderet libe cõsule
re. nc̃ vo ocurrit̃ tãtis studijs ad lĩbtatẽ nõ fictã atqꝫ
vmbꝛatilẽ (vt olĩ) sʒ ꝛ q̃lẽ a prĩbꝫ nr̃is accepim⁹ vt nũ
q̃z visi sim⁹ nob viuẽ: nisi hͦ tpe/ in q̃ nc̃ sum⁹: Paucꝫ
ei q̃ publicã lĩbtatẽ oppꝛiebãt ꝺ ciuitate eiectꝫ: oĩes
equo iure vtũtur. Licʒ cuiqꝫ de nr̃ã repu. ꝛ quid sen-
tit dicere/ ꝛ quid dicit libere sentire. Studia que pri
uatꝫ rebꝫ adhibebãt̃: oĩa ad ĩpletudinẽ reip. sũt cõũsa
oẽsqꝫ ĩ hͦ vno maxĩe sũt ĩntẽti: q̃s eoꝝ potissĩe psit citi

Si ergo cupis inter tuos magnus haberi: accede ad hanc nostrā rēpu. quā optimā ⁊ pulcerrimā habemꝰ eni quidē in ea poteris. quātū ceteris laborare/ industria ⁊ sollicitudine ꝑstabis. Uale.

Q optima repu. vtimini magis vestra q̃ȝ mea cā gaudeo. Mihi eñi cū maxima pars vite exacta sit: nihil potest esse quo diu vtendū sit. Uestra aūt etas/ q̃ in meliori cursu est: in futuꝝ spectat multa: que iure sibi possit in gerendis magistratibus ꝑmittere. Si quid vero erit in quo possim patrie prodesse: nō solū oēs labores fortiter pro illa suscipiā: sȝ etiā oēs molestias: ⁊ solicitudines equo aīo fer am. ⁊ satis fructus ꝑcepisse ex laboribꝰ ⁊ studijs meis arbitrabor: si vestrā rempu. q̃ȝ optimā atqȝ amplissimaȝ/ posteris vestris vna vobiscū reliquero. Si aūt illa officio meo non eguerit: gaudebo summos atqȝ sapientissimos in vestra ciuitate reperiri: q̃ optimis legibꝰ/ sapiētissimis institutis/ patriā possint tueri. Ego vero iam magis otium/ q̃ȝ negotiuȝ: concedi senectuti mee desidero. Uos qui in ea exornanda atqȝ locupletāda occupati estis: ꝓ vestra sapiā ꝯsiderabitis/ quid reipu. ꝯueniat. Quicquid eñi de ea ꝯstitueritis: ego boni ꝯsulam. Uale.

Quid de publica vtilitatē nostroꝝ ciuium sentiam: ⁊ qua racōe ea res melius possit a nobis agi: ꝯstitui ad te scribere. vt oīm ꝯsilioꝝ meoꝝ racōem tibi ī primis aperiam. Sepe animo ꝑspexi quō nr̄e ciuitatis vectigalia/ ac ceteri ꝓuētus/ sine vllo nostroꝝ ciuiū/ aut socioꝝ incōmodo maxime possint adaugeri. Sȝ ad hanc rem ꝯficiendā: vidi opus esse mihi tuo

ꝯsensu atq̃ prudentia. Non ignoras/ multis annis antea neq̃ mercatores/neq̃ publicanos(ꝓpter icur sum pirrataꝝ) tute potuisse hoc nr̃m mare nauigare Unde accidit vt multominoris nostra vectigalia ve nirẽt. Nam cũ vnusquisq̃ pacto isto ꝯducat vt sibi nõ reip. pereãt:necesse est vt nauigãdi lucrũ illos ad hãcvecturã ĩpellat. fitq̃ vt ñ velit ꝑiculo sua ꝯmittere cũ maior ꝑs cõmodoꝝ ad eos ꝑueniat ex quo nostrũ erariũ nõ paruã iacturã ac dispendiũ sustinet Quid aũt mercatoribꝫ accidit ꝓpter metũ pirrataꝝ:quotti die intelligimus. cũ fere oẽs artes in ciuitate nostra defectu merciũ ad nihilũ deuenerint Quod damnũ non solũ ad priuatas ꝑsonas:ſ; etiã quousq̃ ad ipaꝫ rempu. peruenit. Consiliũ meũ erat/vt publice tri/remes instruerent̃. ꝯscriberent̃q̃ hoĩes assueti bellis maritimis:qui ꝯm oratus tutos redderent. Hoc eĩ mõ ⁊ aĩos nr̃oꝝ socioꝝ ꝯfirmaremus/ ⁊ vectigalia no stra recuꝑemus/que ꝓpe modũ interierũt Mercato ribꝫ aũt mare tutũ esset: piratis metu nostre classis non audientibꝫ ꝑ mare vagari Hoc sepe in nostro se natu ꝯmemoramus. que ⁊si a multis omnino ꝓba rentur/tñ aut propter inuidiã/ aut ꝓpter gratiã eoꝝ qui me nõ possunt equis oculis aspicere: nondum ea res in ꝯsultacõe deducta est. Sed vbi te adiutorẽ ad hanc rem haberem(spero)facili obtentu ea oĩa fi eri/de quibꝫ ad te scripsi. Non fugies ergo (velut cõ/fido)hunc laborem. suscipiesq̃ tum reipublice causa tum summa in me beniuolentia tua/ hanc procura/tionem tibi honestam/et reipublice q̃ꝫ vtilem.
Uale

Nisi res de qua ad me scribis/possit aliter q̄z p̄ñtia
mea expediri: ꝓpediem accedam ad vrbem. Sz illud
valde miror ꝙ in re aptissima nemo est qui tibi ꝯsen
tiat. Non video eñ quid ad tuū ꝯsilium addi possit.
Nam si nostra. r. p. diu oppressa fuit: volumꝰ necesse
vt mare quod his annis piraticis latrocinijs vexatū
fuit: aliq̄ñ nostris vectigalibꝫ ac mercatoribꝫ pateat
aliter nostra respu. (que vix adhuc stat) breui nulla
erit. Constitui tñ prius ad senatū hac de re scribere.
⁊ hortari quosdā qui in suis dicendis graues in pa
tres habent: vt hoc negociū rei publice causa susci
piāt. Sepe eñ gratia quedā summis viris habet:
cū ab his de ꝯmuni salute rei publice agit. que res
si ab hominibus inferioris ordinis tractet sepe inui
diā magis efficit/q̄ꝫ reipublice ratio possit. Et quia
modestiā tuā cognoui: scio id te nō moleste passuꝝ/
ꝙ ea que a te sapienter pro publica vtilitate ꝓspecta
fuerāt: ab alio ꝑficiet. Curabis aūt vt si q̄d huiꝰ rei
in ꝯsultationē venerit: tuis lr̄s certior fiam. Vale.
Si de nostra re publica ad te liberiꝰ hoc tēpore
scribo q̄ꝫ olim fecerim: nihil est ꝙ ad mirari te opor
teat. Nūquā eñ tpūs fuit/quo vehementius ad te
ꝑ publica vtilitate scribendū fuerit. Nā postq̄ꝫ te ex
cura eius exemisti: alij timidiores facti sunt. alij vo
tm̄ licētie atqz audatie assumpserunt: vt nihil putēt
sibi in sententijs dicēdis vetitū esse. Si ergo cupis
illā saluā esse: omnibus posthabitis/ad eā gubernā
dam atqz regendā accedes. fundamēta que male ia
cta sunt: tua autoritate/⁊ sapientia euertes: priusq̄ꝫ
illi se confirmauerint ⁊ assuefacient multitudinem

sue libidini seruire. Uide vt si qui sunt non recte de
communi salute sentientes: eos (si potes) de senten
tia sua dimoueas si minus maiorem habeas reipu
blice q̃ꝫ priuate amicitie rationem. Quos vero timi
dos ad suscipienda pro suis ciuibꝰ pericula animad
uerteris: oratione tua excitabis. ꝛ eos inflammabis
ad fortiter sustinendum omnes labores: quotiens
ratio aut necessitas hoc ab eis pro re publica depo/
scet. Sustines quidem incredibilem omnium bo/
norum expectationem. Facies itaqꝫ quicquid respu
blica hoc tempore faciendū esse tibi suadebit. Sed
vnum hoc a te queso: nō obliuiscaris te illum esse:
cui ipsa. r. p. se ꝛ suos omnes ꝯmendat. Uale.

Cū littere tue de statu reipublice delate essent: si
mul to post alie superuenerunt: que nunciarent oīa
a te priuato odio ac maliuolentia fieri. nec alio in sta
tu ciuitatem esse: q̃ꝫ olim, cum eam incolumeꝫ atqꝫ
florētem reliqui. Non possum induci vt hec a te cō/
fecta esse putem. Sed illud maxime doleo: priuatis
dissentionibus reipublice euersum iri. Siue enim
illi quadam in te maliuolentia causam horum ma/
lorum dicāt in te residere: siue (quod potius reor)
tu illoꝝ mores ꝛ cupiditatem dominandi non pos/
ses ferre: nostra respublica nō pōt quicq̃ꝫ ex hac re lu
cri facere. Gaudebā me illud a patria impetrasse: vt
pro multis laboribus ac ꝓ maximis periculis, que
sepe numero pro publica salute perpessus fueram:
aliqñ otio ac quieti donatꝰ essem. liceretqꝫ mihi cuꝫ
diu inter fluctus ac tempestates eius versatꝰ esseꝫ:

tandem reb9 meo labore ꝯpositis in portu quiescere·
Sȝ postq̄ȝ eo ꝑuentū est:vt vel ego non possim ī hoc
meo otio:vel illa non possit in pace esse:nō deserā hoc
in extremo tp̄e illam qui omnē superiorē vitam sp̄
in laborib9 ac ꝑiculis pro salute eius exercui.Nauiga
bo itaqȝ ad vos·q̄ȝprimū hij venti erunt. Spero dū
adhuc omnia noua ⁊ recentia sunt: posse omnē cau/
sam orientiū maloꝶ ꝑ me tolli·Quod si a me perfici
nō poterit:tn̄ neqȝ studiū meū neqȝ diligentia vnq̄ȝ
aberit·Tu vero(velim)pro tuo in rempu·perpetuo
amore id mihi p̄stes:vt plus apud te reipu.vtilitas
q̄ȝ vlli9 hoīs odiū aut inuidia valeat·V.

Nisi reb9 tuis caueas: implicabis te aliquo graui
incōmodo.Credis vnūquēqȝ eo esse in te aīo : quo
tu in alijs es.Falleris(crede mihi) Nam ex his qui
tibi in presentia videnť amici : paucissimi te ex aīo
diligūt Si vero me audies:abdicabis.oēs illos a te
quoꝶ frons est blanda:⁊ qui oīa que ad te fiunt im/
mense laudant. Suadeo:in oīb9 reb9 a te gerendis
vtaris ꝯsilijs Caij vecturij/oīm certe sapientissimi:
⁊ qui te summe diligit·is non patietur te in delectu
amicoꝶ errare.Nemo est ex numero nostroꝶ hoīm /
cuius prudentiam pluris faciā·⁊ optime de nostra na
tura ⁊ morib9 nostroꝶ ciuiū potest iudicare Quicq̄d
ille tibi ꝑsuaserit:veridici Appollinis(vt aiūt)dictuȝ
puta·Si attendere volueris: videbis illū nec posse
ꝓpter sapiām errare:nec velle:ꝓpter summā in te bn̄
uolētiā·Cupio q̄d ꝯstituas intelligere:vt cū ea opi/
nione:in qua adhuc fuisti:mutatū te esse ꝯgnouero
amicitie nostre satis ꝯgratularer·Vale.

Gaij vecturij consilijs maxime vtor. Sem̄p em̄
illius sapientiā plurimi feci. Si bona venia tua di/
cam: videris mihi minꝰ bn̄ de me sentire. cū dissua
dere videris me illoꝝ hominū amicicia vti: quorum
frōs blāda est. Ego vero longe a te dissentio. Sꝫ cū
hominibus ita viuendū est: vt suus vnicuiqꝫ mos
est. Nō iudico sapientis esse/ cū ceteri sibi arrideant:
ipsum flere. aut nimiū seueꝝ esse: cū alij sint in ioco
Ita em̄ vitam institui: vt me sꝑ presentibꝫ rebꝫ ac/
cōmodare. nec paterer aliquē mihi iure irasci. Quo
tiens aūt mihi licet: scito me nihil libentius facere:
ꝙ cū his versari/ quoꝝ sapientia doctior fieri possim
Ita scio nonduꝫ sunt ab emulis meis relata. Hec
sunt que pro causa mea duxi hoc tp̄e tibi responden/
da. nō qꝛ tuis admonitionibꝫ succēseā: sed vt si quā
non bonā opinionē de me ꝯcepisses: ego me apud te
purgarem. Tu si quid aliter de me fertur/ qḋ sit pre
ter dignitateꝫ/ & eam estimationē que de me habet:
oīa (vt facis) amice ac libere scribas. Unū velim pro
tua humanitate impetratū iri a te finas: vt nihil de
me temere credas. Plures em̄ sunt/ qui aut odio a/
liquo aut inuidia ꝯmoti: veniūt ad impugnandum
alienaꝫ famam ꝙ ratione vel causa honesta inducti
Hoc si mihi ꝑstiteris: sꝑ ꝙ maxīe tuis admonitioni
bus delectabor. Uale.

Spero me animo perspexisse/ qua ratione possit
tua causa in integrum restitui ne id lōge aberit: mō
de ea re ꝯsiliū habeas cū hijs: qui te in lauta parte es
se desiderant. Cū em̄ idibꝫ Ianuarijs forte ꝯuenisseꝫ
Caiū Corneliū/ hominē in iure ciuili prudētissimū:

multiqꝫ adessent: oēs tibi summi amici incidimus (nescio q̄mō) in sermonē de rebꝫ tuis. Fuerūt aūt qui dicerent/ vel nūq̄z se iniquius audiuisse: q̄z eā sentē tiā q̄ pridie in iudicio criminali de te lata esset. Cui rei cū oēs assensi fuissent: nihil aliud diffinitū fuit: q̄z ꝙ singuli factū illud nimis indignabanť. Ego vo cū iam discessum inde foret: animū ad causam tuaz aduerti. Cūqꝫ diligentius eam cōspexissem: cogno‑ ui nihil ex more maioꝝ/ nisi in ea longitudine actū esse. Nā potentia aduersarij tui magis causam istaz q̄ꝫ equitas: rexit. Consulo: prouoces ad superiores magistratus. qui de huiusmodi sententijs habent cognoscere. Semꝑ em̄ hoꝝ iudicium habitum fuit in nostra ciuitate grauissimū. neqꝫ vnq̄ꝫ a cēsura eo‑ rum appellatum fuit. Sed vide: vt ad hanc rē Cor neliū tibi patronū ꝯstituas. qui ⁊ causam tuā op‑ time nouit: ⁊ in dicendo acerrimus est. Hoc si fece‑ ris: video te superiorē. Si quid aūt erit in quo mea opera possit tibi prodesse: senties me non solum pa ratum: sed etiam maxime cupidum ad omnia que tibi commode accedant. Uale.

Non dubito omnes amicos de eorū iniquitate/ qui sententiā ꝯtra me tulerunt: sepe ꝯquestos esse. Nemo em̄ est/ qui nō maxime pro indignitate hui⁹ facti cōmoueri debeat. Nec potest fieri quin met⁹ bo‑ nos omnes tangat vbi iam aperte iustitia oppressa est. Te vero non solum diligo: sed etiam admiror: ꝙ me (nullo in te officio meo) sꝑ vt fratrē amasti. nec vnq̄ꝫ passus es fortunas meas ab his ꝯculcari: qui omnia volunt potentie contra ius ⁊ equitatem ꝯce‑

di. Sequar ergo vt in ceteris reb9: ita ⁊ in hac ɔsiliū
tuum: q̄zq̄ꝫ rem illam iam ꝓpe desperatam ac dere-
lictā habeā. Q aūt me hortaris vt patrocinio Caij
cornelij vtar: certe suades. Semp̄ em̄ vidi in causis
oratoꝝ eloquentiam plurimum valere. ⁊ iudicijs:
velut quodam in regno suo / dominari. Sed nescio
quomodo ea res a me bene trāsiget̄. Naz in re pecu-
niaria opus est. ⁊ ego superiore lite non solū argēto
(qd̄ apud me fuerat) exhaust9 sum: sed magno etiā
ere alieno teneor. Sz illud te rogo atq̄ꝫ obsecro: vt
si qd̄ remedium ad aliquā opportunitatem potest p̄
alios adhibere: nullam occasionem pretermittas.
Constitui quidem (nisi amici mei spem meam desti-
tuerint) aut in integrum restitui: aut omne patroci
nium simul pessundare. Vale.

Tua res in tuto est. ⁊ iam (vt aiūt) in portu naui-
gas. Nihil em̄ qd̄ ab amicis desiderari posset: defuit
tibi ad victoriā cause tue. Pugnatum est em̄ studio
atq̄ꝫ diligētia: vt eo res tua ɔducat̄: quo tandē super
his ꝑuenit. Nemo fuit qui aliter hac in tua cā̄ sollici
tus esset: ac in sua / ⁊ fortassis eo magis: q̄ꝫ in causis
amicoꝝ decet aliq̄ꝫto nos attētiores eē̄ q̄ꝫ in re nr̄a.
Grās ergo quas debes mihi ⁊ amicis tuis dices. n̄
q2 illi animū tuū ignorēt: sz vt tua apud illos te sta-
tior sit beniuolentia. Vale

Nullū officium est / quod magis necessarium di-
cam: q̄ꝫ his gratificari / a quibus bene accepti sum9.
Nec op9 erat mihi tua admonitione: q̄zq̄ꝫ semp̄ oīa
que a te dicūtur / non solum me delectant: sed etiaz
illa magnificatio. Scribā ergo ad amicos. nec illud

gratiaꝝ gen⁹ pretermittã Poſtq̃z eni̅ res mea ſtudio eoꝝ in tuto eſt locata. nihil eſt qͦd a me illoꝝ officio ſatiſfieri poſſit. Sed faciam: intelligẽt/ nullũ me finẽ quo aduiuaz/ huic maxio beneficio eoꝝ facturꝝ. Tibi vero plurimũ debeo/ qui pro beniuolentia de his rebus quas maxime audire optabam: certiorem me ante omnes feciſti. Uale.

Scio me omnibꝫ poſthabitis: magno ſtudio pfeciſſe oĩa q̃ ad te ptinere intellexi. de quibꝫ nũc ad te ſcribo. q̃ ſint a me ordĩe geſta pſcribo. q̃z pmũ ĩ puinciã appuli ſtatĩ ↄueni hoĩes illi⁹ regõis. p cũctatuſq; ab illis fui: an mercatoribꝫ ↄmeat⁹ adhuc eſſent liberi. De q̃ re cũ ſatis edoct⁹ fuiſſez ab eis: ↄtuli me Alexãdriã. expeditiſq; pus mercibꝫ tuis/ q̃z de rebꝫ meis quicq̃z ſciuiſſez: ptinus curaui/ ne tẽpus qͦd mihi ad cetera negocia tua pbreue erat: pmiſerim eſſe otioſum. Cõtraxi ergo vndiq; ſarcinas. ꝛ quo paratiores eſſent ad nauigandũ: adduxi illas in portum. Ad ſecundũ vero idus marcij/ cũ iam oĩa in naui ↄpoſuiſſem: naute a portu ſoluerũt eã ꝛ cũ ſecũdi eſſent vẽti: oẽs fere vno tpe ceperunt vela facere. Quid inde ſecutũ fuerit. nõ nullo poſt renũciatũ mihi fuit. vix duas vl' tres naues ad ſummũ corticẽ applicuiſſe in quibꝫ tua fuit. Cetere vero (vt dicebat̃) naufragiuz fecerũt. Sentio nondũ ꝓpter metũ tẽpeſtatis/ illas ex eo portu adhuc ſe dimouiſſe. ſed q̃zprimũ illa ſe tẽpeſtas remiſerit: iter ad nos facturas. qͦd noſtra numina vtinaz bene vertent. Hec tibi p noſtras triremes in primis nota eſſe volui vt de omnibꝫ rebꝫ tuis doctior eſſes. ꝛ deponeres omnẽ ſollicitudinem:

si quam forte ex hoc naufragio ꝯceperas. In ceteris aũt reb9 cũ sis prudens/nihil est quare te admoneã Satis em̃ per teipsum potes iudicare/multo cari/ ores merces: q̃ si naufragiũ nullũ fuisset. Reliqua/ cũ tẽpus fuerit: expediã. Tu si quid aliud voles in re tua me facturum. per litteras tuas mihi significa/ bis. Uale.

Nihil ad hãc tuã sollicitudinẽ addi potuit. Effeci/ sti/ vt si oĩa aduersum accidissent: tñ gratiã tibi ha/ buissem: q maiori studio negotia tua geri nõ potuis sent: q̃ȝ hoc tẽpore mea gessisti. Plurimũ tñ gaudeo ⁊ maxime gratulor q tue diligẽtie fortuna profuit. Cũ em̃ tm̃ pecuniaꝝ causa illaꝝ merciũ effudissem: vt nũq̃ȝ alias tm̃ eris negociandi gratia consumpse rim: vidi pene oẽs fortunas meas simul euersas fu isse: nisi diuino munere nostra illa nauis ceteris ꝑe untib9 incolumis portũ subijsset. Eo aũt mihi gra/ tiores fuerunt littere tue: quominus de salute rerũ nostraꝝ sperabã. Nam paulo añq̃ȝ eas recepissem: iã rumor exortus erat de hoc naufragio. ⁊ fuerunt qui dicerent nullũ oĩno periculum effugisse. Q aũt me admones de caritudine mercium: vt in re mea cau/ tior ⁊ prudentior fiã: recte vt cetera facis Ero em̃ di ligens ⁊ attẽtus: ne cũ fortuna mihi auxilio fuerit: ego mihijpsi defuisse videar. De ceteris autẽ rebus que ad me ꝑtinent/aliud nõ est qđ impresentiaruȝ a te exigã: nisi vt q̃ȝprimũ poteris: ad nos nauiges: Habeo em̃ tecum de multis cõferre. que vtriq; no/ strum maximã (vt spero) vtilitatem afferent. Sed vide ne te mari cõmittas: nisi oĩa ad nauigandum

tuta videris·quã opportunitatem non tibi difficile
erit cõsequi si potius triremib⁹ nostris tuam fulu/
tem:q̃z nauib⁹ rostratis ꝯmittas· Uale. 38 (41)
Cupis a me scire/quid ad bñ viuendũ ꝓpi⁹ acce/
dat. Nã te ignorare ad me scribis/quã potissime viã
ingrediaris. Ego ꝟo ita a veterib⁹ accepi: nihil diui/
na religiõe meli⁹. aut qđ magis libertati/quã in vita
volum⁹. ꝯueniat/quãq̃z alia in sentẽtia maior ps ho
minũ existat· Sz nemo illoꝝ est/qui ex re: nõ opini/
one iudicare voluerit: nõ statim videat oẽm vitã su
am q̃z similẽ esse hõib⁹/ qui hyeme nauigãt. Nã vt
illi vẽtis ⁊ tẽpestatib⁹: ita isti affectib⁹ suis nõ possũt
imperare. Ex quo raro videbis queq̃z illoꝝ aut letã
frontẽ: aut transquillũ animũ preseferentẽ Nẽo est
qui sortẽ suam laudet· ⁊ quo sibi magis indulgẽt: eo
sp̲ min⁹ placẽt· qđ nõ aliunde eis accidit/iudico: nisi
ꝙ de via recesserũt. ⁊ oĩa eoꝝ ꝯsilia circa summã er/
rãt. Sequẽtib⁹ aũt diuinũ cultũ oĩa sunt trãsquilla.
nihil eis ex animi ꝑturbatiõe accidit: Oĩa intra se
despiciũt· fruũt̃ seipsis· nihil nisi diuinũ admirant̃·
nihil ad eos de mutatiõe fortune ꝑtinet· eodẽ loco
apud eos sc̃da ⁊ aduersa iacẽt. Quare si ꝯsiliũ meũ
audies: nulla erit res tãta: quã religiõis otio ⁊ trãs/
quillitati ꝯpares· Nec te sentẽtia illoꝝ hoĩm ab hac
re detrahat: qui felicitatẽ pu tãt nõ nisi in reb⁹ terre
nis positam. Crede mihi aut nõ tibi amici sunt: aut
ignari vbi vera beatudo ꝯsistat. Qꝛ si hoc genus vite
nõ ideo a te ꝓbat̃. qꝛ ab humanitate remotũ habet̃:
⁊ tibi magis cũ hoĩb⁹ ꝟsari/viuere cũ deo placet: sen
tẽtia mea ẽ/vt te lr̃is ⁊ philosophie tradas Magnũ

em̃ auxiliũ ad hãc vitã ciuilẽ/quã m̃lti sequũtur:ab his humanitatis studijs mutuaberis. Si vo splendor iste fortune magis delectet. vide ne te implices rei/vñ cũ voles:te explicare nõ possis. V.

Satisfeceras desiderio meo:cũ religionẽ ad bene viuendũ/maximũ adminiculũ habere scripsisti: nisi vita nostrorum hoĩm qui illã pfitẽtur/me a cõsilio tuo detraheret. Neminẽ fere hoc meo tpe video:qui non magis sequatur ea in re ãbitionẽ/vel animi auariciaz. Pudet me honorum tẽporum. et maxie piget cõmemorare ea/q̃ nostri põtifices sine vlla honestatis reuerẽtia/ suo arbitrio faciũt. Satis est q in eos a plerisq dicitur:maximorum viciorum capita (quasi ingẽtiũ fluminuz origenes) domo sua primum nata esse. et postea corruptis moribus seculi:illuc vnde orta erant iteruz esse relapsa. Non possum ergo eam vitam commendare/in qua nullum ducem inuenio:ad mores cuius me conuertaz. aut quem sequar in ea via:in qua errare facillimum est. Qd autem post religionem philosophie studia valde commendas: probo consiliuz tuum. Est enim res prorsus digna admiratione et laude nostra. in qua non solum rerum humanarũ: sed etiam diuini cultus ratio mihi videtur esse reposita. Naz et altissimarum rerum causas aperit:et bene aliquid a me agendum esse/atq caste cum hominibus versari instituit. Constitui ergo siue cum. R. P. siue cuz amicis sit negociandum/et auxilium et consilium ab ea petere. Nihil tamen est qd in illa magis me delectet:q̃z q docet ea cõtẽpnere:q̃ plerique admirantur. et animũ/ab omni molestia atq ãxietate abducit Sequar

igitur potius hoc mediocre genus qđ est in phía po
situ͂: q͂z hoc aliud vmbrosuz atq͂ inane/ plenu͂ errorisque
⁊ infamie. qđ nemo ꝓfitet̃/ nisi anim⁹ eius: qui maxi
me ab honestate dissidet. Tu v͛o qui mihi adiutor ⁊
auctor ad hãc re͂ fuisti: sepe admonebis me/ nec pati
eris in ea re me errare: in qua prude͂tissim⁹ oi͂m qui
hodie viuu͂t/ ab hoi͂b⁹ haberis. Uale. 39 (42)

Cu͂ ad te lr̃ãs meas dare ꝯstituissem nulla res co͂
parebat in mediu͂/ q͂ vel tuis morib⁹ vl' studiis mihi
videret̃ melior aut tibi futura g͂tior: q͂z si ea q͂ de cul
tu diuino ab hoi͂b⁹ sapientissimis accepissem: tibi in
primis nota esse curare͂. Lege͂s itaq͂ his dieb⁹ q͂dã
Grecoꝝ scripta: forte incidi in Basiliu͂. quo in libello
multa ad nostrã eruditione͂ diuinitus ab illo homi-
ne cognita ⁊ dicta reperi. Erat aute͂ eius sententia:
tantam vim esse diuino cultui (quez Greci latriam
vocant) vt nulla vnq͂z ge͂s fuerit tam immanis/ aut
tam barbara: que deos negaret. Qui vero plus intel
lectu valuerunt: vnum aliquem inter omnes prin-
cipantem/ ⁊ quasi co͂munem omnium numinuz pa
rentem ꝯstituerunt. que͂ eundez ⁊ rectorem hoi͂m/ ⁊
deoꝝ patre͂ appellabant. Plato vero (que͂ deus nasci
voluit. vt multa aperiret gentibus que prius de re-
bus diuinis nondum intellecta essent) altius homi
nibus qui ante ipsum scripserãt/ ita de deo sensit: vt
non multum a nostris philosophis ille abesset. ⁊
que sentiebat: acuratissime litteris mandauit. Is
enim mihi autor fuit: vt diuino cultui nullam rem
comparandam esse ducerem. Quare inferebat nul
lum magis fidei nostre augme͂tuz esse: q͂z ꝙ omnes

hoies aliquid de diuitate senserint. Multa preterea his addebat·que p te melius ipse intelliges Mitto ergo ad te librū Basilij. quē vbi plegeris: scito te di uino illi homini maximā habituꝝ gratiam. qui tibi hanc viā ad bene beateq̄z viuendū aperuit·Cupio tñ p tuas lr̄as intelligere quid de sententijs iudices· et quātū lectio eius tibi ꝓfuerit·Uale·

Librum Basilij vestri perlegi·ī quo nōminus sua uitatis:q̄z sententiaꝝ grauitatis inueni· nunq̄z pu/tassem in hoīe greco fuisse tantū peritie ad hunc no strū diuinū cultum·Nam cū̄ grecis hoīb) in his di/sciplinis q̄ ad moreſ ꝑtinēt plīmū sp attribuerī:tñ ī rerū diuinaꝝcognitione/longe illis nostros hoīes p̄ stare non iniuria videbar mihi iudicare. Tantū aūt effecit repetita lectio huius libelli: vt illos in hoc no stris pene pares iudicē· Quid em̄ sapientius de al/tissimis reb) dici aut excogitari potest:q̄z ea/que cū a Platone deo(vt illi aiunt)philosophoꝝ/tū ab his q̄ deinceps illū secuti sunt ꝛ sepe disputata: ꝛ nōnūq̄z prudentissime ab eis ꝯscripta fuerīt? s̄z h̄ nihil ad te cui nōmīus oēs qui in aliquo genere doctrine apd̄ grecos floruerūt:q̄z nostri latini·sp autores notissi/mi ꝛ familiares fuerūt·q̄z vero legendo Bsiliū vr̄m profecerim:malo te ab alijs q̄z a me intelligere.Nū quā tñ fui ad bene de me sperandū erectioꝛ: q̄z hodi/erno die·Multa sunt que me in eo libro delectant· s̄z hoc maxīe:q̄ð illud genus dicēdi tm̄ suauitatis et modestie hz:vt nihil supra.Uix em̄ vnq̄z de manib) meis excidit·Sz cū eo sat̄ imbut⁹ ꝛ eruditioꝛ fact⁹ ero:curabo vt primū illū ad te trāsmittā·Ul.

Quod ad te scribo/maxime ad diuinum cultum attinet. de quo si ita sentis vt puto: bñ est. si vo alia in sentētia esses: breui cognosces q̄ a te disscētiam: Ego em̄ de religione iudico/oēs qui ad animū ɔfu giūt vt se dent inertie ⁊ lāguori: nō solū hos nō religiosoꝝ: verū etiā sacrilegiorum nūero habēdus esse. Qui vero ambitioni seruiunt aut voluptatib: hi diuinū cultū ita prostituerūt: vt nulla sit maior pestis inter homines adhuc orta. Tu vero q̄d de religione sentias: etiā atq3 etiā videbis. Ego em̄ sic iudico/aliquāto melius esse a religione abstinere: q3 ad illā nō eius rei gratia ad quā fuit a nostris maiorib⁹ primū ɔpta (non vt oportet) accedere. Si ergo vis factu3 tuū ab his ꝓbari qui tibi maxime erant ɔtrarij cum velles religionē ꝓfiteri: nō mediocri virtute tibi op⁹ est. Illi quidem non tibi satisfidebant. cum id futurum dicerent: vt neq3/constantiam esses in re habiturus neq3 modestiam. qui ille tuus animus refrigerit: qui ipso initio ardentissimus fuit. Omnem illoꝝ timorē verꝫ fuisse. ⁊ nomini tuo maculā generabis que nunquā abs te aboleri poterit. Illud ergo tecū sepe cogitabis: ceteris in rebus ɔstantiā ꝓbari. in religione vo necessariā esse. Quā vnā virtutem nō erit tibi difficile ɔsequi: si te otio ⁊ remissioni nō dederis. Nā cū hec vicia in omni vita sint fugienda: certe in homine religioso maxime notant. Tu quid tibi ɔueniat: etiā atq3 etiā videbis. Ego te amabo: si ɔfirmaueris iudicium q̄d de te feci. si min⁹: habebis me tibi summum aduersarium/qui te plurimū ad hanc vitam ante omnes hortatus fui. Uale.

Et religoinem ꝓbo: ⁊ te maxime amo/qui mihi
auctoꝛ atꝫ hoꝛtatoꝛ in ea re fuisti. nec est aliud quod
magis in omni re me delectet q̃ꝫ seruare ꝯstantiam
in rebus optimis atqꝫ honestissimis. Quare si vllã
ꝓ me sollicitudinẽ sumpsisti. queso te ꝑ nostrã ami/
ciciam/que ab ineunte etate incepit: vt iã deponas/
⁊ plus mihi in hac re credas: q̃ꝫ his qui mihi hoc ꝓ/
positũ conãtur excutere. Si quid aũt erit in quo tu
me de via errantẽ videris: malo tuas cõtumelias ⁊
redargutiones audire: q̃ꝫ ab his laudari/qui in pre/
sentia ꝯmẽdant: in absentia vero nõ cessant suis ma
ledictis lacerare atqꝫ minuere. Qđ iniquo animo ꝑ
ferrẽ. nisi ꝙ hec vetus esset ꝯsuetudo. Semꝑ eñi fu
erũt: nec in futuruꝫ deerũt homines. qui sibi volup
tati ducãt: quos alieni bono studio deditos: vidẽt fa
ma ⁊ bona opinione spoliare. ⁊ sꝑ aliquã falsaꝫ fabu/
lã ꝯfingere. ⁊ spargere in vulgo varios rumoꝛes/a
quib9 abstinere non est facile. Multa quidem ꝑsimi
lia habent neqꝫ vnq̃ꝫ deprehẽdunt: nisi postq̃ꝫ noue/
rint. Hec ad te nõ scribo sine causa. Quãq̃ꝫ summa
in me vtaris modestia: neqꝫ quenq̃ꝫ in tuis litteris
nomines: tamen q̃ꝫ pꝛimum tuas litteras legi: sta/
tim intellexi quo ex fonte omĩa emanarẽt. Tu vo
si carꝫ me habes: nõ plus his hominibus credas: q̃ꝫ ⁊
via mea ⁊ ip̃a dicta ⁊ facta/verbis eoꝝ sentiãt. Non
tñ desinas sepe me adhoꝛtari atꝫ admonere (sicut fa/
cis) ad religionem obseruandã: ⁊ ad retinendã con/
stantiam/atqꝫ modestiam in tota vita mea: etiam si
male de me tibi refertur. Q᷑ si feceris: vere a te ama
ri/⁊ maxime ex animo coli me iudicabo. Uale.

Scribo ad te de religione· que vna res semp̄ a sa
pientissimis hoīb; iudicata est prorsus nostra cura/
ac nostro studio dignissima. Neq; eñ romanus po/
pulus rerū potitus esset:neq; dictus gentiū omniū
atq; nationū princeps:nisi religionē omni imperio
ac oīb; reb; ptulisset. Q: si etiā qui falsam religionē
p vera coluerūt nunq̄ arbitrati sunt suū imperium
aut coalescere tm̄ potuisse/ aut postq̄ adultū fuit tā/
diu stetisse:nisi bonis auspicijs ac diuino cultu/oīa e
orum facta etiaz minima prius iniciata essent : quid
nos arbitrari ꝯuenit/ quib; vero ac immortalis reli
gio a nostris maiorib; prius inuēta/ ꝛ postea a nobis
optima ratione tradita ꝛ conscripta fuit Idemq; qđ
romanū pplm atheniensesꝰ deinde spartani censuerūt
qui principatū grecie diu obtinuerūt Putauerunt
eñ nihil esse/quod magis hoīes ad humanitatē cō/
uerteret q̄ si deos timerēt atq; reuererent· Qu od
bene ac fideliter/ nō mlti ex impatorib; nostris vere
fidei sectatores/in reb; pacis ꝛ belli animaduerterūt
Nam q̄diu ad diuinū cultū pacem ꝛ bellū retulerūt
oīa illis prospere cesserūt· ita etiā vt pro eoꝝ victoria
sepe numero elementa ꝛ ipsa rerū natura pugnaue/
runt · Theodosius iure optimo inter duos cesares
numerādus/cū oīa bella diuinis auspicijs peteret:ac
nomen vniuersi ac immortalis dei signis ac vexillis
inscriptū deferret·nō solum hoīes ꝛ arma: sȝ etiā ip/
sos vētos auxiliatores habuisse legitur. Magna sūt
que Constantino primo impatori cristiano diuinitꝰ
ꝯcessa ꝛ attributa fuerunt · que si quis attentius se/
cum voluerit ꝯsiderare/nemo est qui nō facile debeat

ad amorem studiu̅q; diuinaꝝ reꝝ nonsolum conci/
tari:sed etiam animo vehementer inflammari Hoc
ego cu̅ lego:incredibile est/q̅ztus me reꝝ diuinaꝝ ar
dor habeat. Sentio en̅ tota̅ mente̅ innouari. ꝛ lon/
ge alium mihi animu̅/q̅ olim. Sed maxime cupio
te ad hec studia/ꝛ adiutorem ꝛ sociu̅ habere. Fuissez
au̅t in scribendo prolixior: nisi sperarem te breui af/
futuꝝ. Q̅ď vt facias:vehemēter rogo Spero en̅ nos
de multis reb; ea̅ deliberatione̅/ꝯsiliu̅q; habituros:
que nos ab his curis ꝛ molestijs extirpabu̅t: in qui/
bus dudu̅ sine spe exeu̅di fuimus. V.

Littere tue incredibili voluptate me affecerunt:
Nunq̅z en̅ maiori studio reꝝ diuinaꝝ infla̅mat⁹ fui:
q̅ postq̅z epistola̅ tua̅ legi.in qua ꝯmēdas religione̅.
ꝛ eo loco reponis:vt illa sit omnib; reb; anteferēda
Ego vero ꝛsi de diuino cultu no̅ mediocriter senti/
rem:ꝛ eos in primis laudare̅/qui omnib; posthabi/
tis/illi se in totu̅ ex animo dedera̅t:nonduz t̅n tanta
eius rei admiratio me habebat:vt illam me optarez
ꝓfiteri. Nunc v̅o nedu̅ cupio:sed iam etia̅ ardeo ita
me illi tradere:vt nihil possit in vita esse/quod satis
valeat me sine illa delectare. Cupio itaq; me tibi so
ciu̅ atq; participem iungi. Olim alia ratio atq; insti
tutio vite fuit:qua̅diu vxor/liberi/ac parētes fueru̅t
Nec animus vnq̅z ad ea̅ fuit. Nec si fuisset id mihi
salua pietate licuisset. Nu̅c au̅t cum omnib; fere ne
cessarijs morte ipsoꝝ priuatus sim.ꝛ eos amiserim/
quoꝝ causa iuuabat me omnes molestias ferre:q̅zq̅
si te noui:etia̅ me a̅ncedas. Spero ꝓpediez apud te
esse Interim sarciu̅culas(vt aiu̅t)ꝯpona̅.ꝛ quo liberi

oꝛ ſim atq̃ expeditioꝛ ad illud genus vite/qȯ maxio
aīmo amplectoꝛ: ita me extricabo ab his impedimē
tis que me hucuſq̃ vinctū detinuerūt:ꝙ nulla ma/
ioꝛ erit mihi cura.q̃ vt de nulla re niſi diuīa curē V

Si quid eſt qȯ ullo tp̄e apud te magno ſtudio
ꝯtēderim:nunc a te hoc etiā atq̃ etiā exigo:vt ꝑ nr̄a
amicicia legas attētiſſiē ea de quib⸫ hodierno die ad
te ſcribo Sepe(vt ſcis)te admonui/vtſentētiā tuā n̄
negligeres·ꝓſpicereſq̃ tibi in futuꝝ.Tu ṽo id negli
gēti⁹ adhuc tuliſti. Sꝫ niſi tibi aduigilaueris:vidȯ
nō lōge tibi abeſſe ꝑiculū. Ita em̄ de te narrauit mi
hi claudius/hō ꝑantiquus tue familie amicus · ⁊ q̄
familiariſſim⁹ fuit patri tuo/quoad vixit.Nā inquit
te neq̃ modeſto ſumptu neq̃ honeſtis hoib⸫ vti.cir/
cūuentū dolo atq̃ inſidijs eoꝝ qui tecū viuūt/⁊ q̄ꝝ
ꝯſilio in oīb⸫ reb⸫ vteris·qui dedita oꝑa/ſubornaue/
runt·L. ſyllā/hoīem diuitē/⁊ qui plurimū in ciuita/
te poteſt. Is eoꝝ factione tibi litē mouebit de bonis
paternis. Illi ṽo ſcrupulū tibi inijciēt·ꝑſuadebūt/
vt eos fidei tabulas bonoꝝ tuoꝝ ꝯmittas. q̄ liberi⁹/
ac facilius poſſint tibi in cauſa tua patrocinari/id eſt
bona tua diripe ⁊ expilare. Qȯ ſi a te factū fuerit:pla
ne video te excluſum eſſe·Noli ergo ſi me amas im/
mo ſi te caꝝ habes:te ꝯmittere huiuſmodi hoib⸫/q̄ꝝ
oīs oratio blāda eſt:facta ṽo aut inſidiaꝝ plena: aut
ab eoꝝ oratione lōge diſſidentia· Cogoꝛ em̄ de ſalu/
te tua/ac de oib⸫ fortunis tuis ſollicit⁹ eſſe/qȯ mini
me facerem:niſi te maxie colerē·Tu ṽo id mihi ꝯce
das/ne minorē de teipſo curā geras: q̃ illi qui te ſal

uum esse ac res tuas incolumes valde optāt. Vale

Tabellarius tuus nuper ad me tulit litteras tu
as. Mones aūt me ꝑ tua beniuolentia/ne fortunas
meas credam his hominibus/cum quibus assidue
conuersor. Facis quidem amice. nec a tua consuetu
dine recedis. Sed Claudius quem suspectum ha-
beo/plura tibi de me retulit: q̃z ego cognoscam. Ve-
reor ne hoc magis aliquo odio: q̃z recto animo faciat
Nō potest equo animo ferre/ꝙ omnia suo arbitrio
(vt olim) non verset. De me multa confingit. Ne-
minem non suspectum habet: cui aliquid apud me
vel consuetudo/aut gratia possit. Preterea nimis il
lis dolent oculi: quotiens vidēt me (q̃zquam ex me
is equalibus) magis q̃z se/diligi. Sed nō efficiet vt
amicos pro inimicis habeam. Qz si tales insidie ac
machinamenta ab illis contra me instruuntur (vt
ad te nuper detulit) non poterit hec res diu latere. ⁊
ero maximo animo intentus. si quo signo ac coniec
tura dolus eorum a me cōprehēdi poterit. Si vo
nihil huiusmodi ab his ex cogitatum fuerit aut cō-
fectum: quid aliud credendū est hunc hominē volu
isse: q̃z vt a se vno oīa more antiquo ꝯsenꝫ: Nā si re-
doleret ātiquā familiaritatē: ⁊ veteris beniuolentie
quā habuit cuz patre meo reminisceretꝫ/nouos ami
cos potiꝰ mihi faceret: q̃z ꝯsuetos abigeret. Sed de
hoc satis. Pl'a ei ad te de illo scribā: si ꝯpero falsa eē
ea q̄ nuꝑ tibi narrauit. Nō tñ interim ita illis hoibꝫ
ꝯfidā q̄s apđ te de me insinuauit: vt in re nr̄a quilq̃z
aut negligētē/aut minꝰ attētū videat. Vale.

Nihil est quod a te mihi gratius fieri possit/q̄ȝ vt te sp̄ attētissimū prebeas. Sepe ad te scripsi/ne velis in tua re negligens esse/aut minus cautus: q̄ȝ oportet. sed mea verba nescio quomō adhuc pro ioco atq̄ȝ ludo habuisti. nec videris curare/quid ego aut ceteri amici de te opinant̄. has ad te litteras vtilissimas dare ɔstitui. quib; si obsecutus fueris: tibi vni bene ɔsules. Si vero p̄seueraris p̄gere quo cepisti: ɔsiliū nō est pro tua stultitia meipsum cruciare animo. Ego vero (vt aiūt) in portu nauigo. tibi (crede) iste ludus agit̄. Scis iā annū tertiū preterijsse/post q̄ȝ pataniā litteraꝝ causa ꝓfectus fuisti. Quid egeris hoc tp̄e: q̄ȝtove profeceris: non latet amicos tuos. Utinā hec esset summa iactura: que tm̄ ad opes perti net. Illud multo deterius est/ꝙ hoc tēpus tm̄ inter digitos fluxit. nec intelligis m̄ltos ex equalib; tuis/ iā egregie doctos atq̄ȝ eruditos esse. Si te aliquā/ do lr̄is meis reprehendi: ⁊ q̄d de te ciues tui sentiāt scripsi: dicis me fabulas tibi narrare. ⁊ eē nimis graue atq̄ȝ ioco molestū. nec satis attendere quid etas adolescentiū ferat. Nūc vero ne te non admonitū a me dicas: scrib; oēs amicos atq̄ȝ necessarios tuos a te aduersos esse/neq̄ȝ vllaꝫ reꝝ tuaꝝ deinceps velle curā agere. Ego adhuc resto/quem (vt video) a tuo amore ⁊ beniuolentia extrudes. Nō possum tm̄ non dolere/⁊ nō vehementer angi: ꝙ eū quē tm̄ dilexi videā cū summo dedecore/⁊ infamia in patriā reditu/rū. que oīa ventura tibi nō citius intelliges: q̄ȝ re ipsa experieris. Hec ita velim mihi credas: vt ex oraculo sacri Appollinis nō certius edictū putes. Uale.

Quid egerim: nemo nouit meli⁹ q̄ȝ ego ipse nec est alius qui si male vixi: pro me deprecet. Semper huiusmodi cātilenas ad me scribis: n̄ vacas studio: noctu per adulteria pgis. ꝯstringis hostia. hunc pulsas. illi ꝯtumeliosus es/ ꝛ multa hm̄oi. que vix nūc patientissimus quidē posset equo aīo ferre. Nescio quare mihi totiēs irasceris. ꝛ maxie: cū hāꝝ reꝝ (nisi quantū etas ꝛ ꝯsuetudo iuuenū affert) mihi non sim ꝯscius. nihil facio preter moreȝ alioꝝ. Q̄ si non mltū his ānis ꝓfeci. ꝛ mltis equaliū meoꝝ inferior tibi videor: scito nō oēs eodē esse ingenio: nec eadeȝ habere ad discendū adiumenta. Sed vbi animū ad bona studia vocauero: ita ego oēm morē corrigā: vt nō tm̄ sequi eos qui anteceſſerūt videar: sed etiā precurrere. Quare nolo/ vt tm̄ de me desperes. nec oīa credas que de moribꝫ meis ad te scribunt. q̄ȝ recte aūt mihi amici mei curā eā deposuerūt/ quā olim susceperāt: forte aliqn̄ intelligent: cū eo me venisse videbunt: quo nūq̄ȝ ꝑuentuꝝ iudicauerūt. Tibi vero maxias gratias haberē: si paulo modestius me corrigeres. q̄ȝ̄ paterne a te oīa dici scio. Curabis auteȝ (si tibi videbit) oīa mea/ vt olim fecisti. ꝛ ego dabo interim operā/ vt me talē efficiā: cui inimici mei inuideāt. ꝛ amici ꝯgratulent. Uale.

Si vllū apud te locū preces mee vnq̄ȝ habiture sunt: a te maiorē immodū q̄so vt has lrās summa cū attētione legas. ꝛ ꝑsuadeas tibi nō odio/ nō ira/ n̄ inuidia/ hoc a me tibi scribi sed pro nostra amicicia me negotium tuum agere. Procuratores quos rebus tuis proposueras: tibi verba dant. Alios enim

fingunt/qui tibi aliquid debent: soluendo non esse. alios aufugisse. cũ aliis paciscũt. & aut tps differũt: aut summe eris q̃ tibi tenent/aliq̃z ptẽ detrahũt Tu quottidie pauperior es: illi ĩo locupletãt. Nõ possũ hoc tacere/cũ tui misereãt amici: alij te pecudẽ vocẽt q̃si gaudeas ijs qui te assidue corrodũt. Nec solum doleo cũ tua direptũ iri video: sed etiam stomachor/ q̃ a m̃ltis ɔtẽneris Scio te & sermone m̃ltoꝝ/& literis meis nõ semel admonitũ esse: sꝫ nõdũ voluisse aliquid de pfidia tuoꝝ ꝓcuratoꝝ credere. Uolui interim oĩa ad te scribere: vt tũ expgiscaris: cũ de reb tuis actũ erit. Si mihi fidẽ habueris: gaudebo me diuffidius magis tua q̃ꝫ mea causa Qꝫ si in opinione tua prescribis: ego meo in te officio functus ero: tuo vero lues.

Excusatio

Lrãs tuas diligẽter plegi. intellexiqꝫ te valde amare me. nec solũ ꝓ ɔmodis meis laborasse. Qꝫ aũt visus sim nimis difficilis ad ea/q̃ quottidie mihi nũciebãt de pfidia meoꝝ ꝓcuratoꝝ: scito nõ me posse facile induci/vt ab ijs nõ credã me amari: q̃s ipse maxĩe diligo. nã si peccãdũ est: malo poti⁹ decipi meo incõmodo q̃ꝫ alios non credã in me bono esse oĩo: q̃ꝫ fidẽ his nõ habere/qui se amicos ostẽdũt. Sꝫ cognito errore: diuti⁹ in eo pseuerare/neqꝫ ꝓbo/ neqꝫ laudo. Expgiscar ergo sero poti⁹: q̃z nũq̃ꝫ. & (vt spero) ñ post m̃ltos hos dies ad ꝓcuratores meos veniã. Ponaz cũ eis rationẽ: & oĩa cognoscaz/q̃ ab illis in gestione negotioꝝ meoꝝ/a pma die vsqꝫ in pñtez acta fuerũt. Qui preter equũ & bonũ male gesserint negotiũ repetã ab eis quicquid de summa reꝝ meaꝝ abstraxerĩt:

nec patiat eos diuti' negotiari. Illud q̃so te ac etiaꝫ maiorē immodū rogo/ vt quicquid ꝯtra illos cōiec/ ture ferre potueris/ oīa instructa parataqꝫ habeas: ne sine cā presumpsisse ꝯtra eos videar. Idē velim oēs amicos adhorteris: qui sepe de eadē re me admo nuerūt. Sed caue ne procures quicꝙ̃ hoꝝ/ prius q̃ꝫ presens fuero. Uale. p intercessione 45 (48)

Habeo tibi immortales grās si ea q̃ ad te scribo/ il lis oculis ꝛ illo aīo plegeris quib⁹ assoles: cū aliquid a te attētissiē fieri solet. M. metell'/ meus necessari us ꝛ tibi familiaris ꝯflictat̄ partim ab inimicis/ par tim ab inuidis suis: ꝛ preduct' est ꝯspiratiōe eoꝝ vt fortunā suā quā florētissimā possedit/ non possit diu retinere: nisi tu causam ꝛ defensionē eius suscipias. Certū habeo hoīes nō deesse/ qui studeant te ab hoc hoīe alienū reddere. Multa fingūt/ vt te illi nō amicū faciāt. Sꝫ tuū erit/ a tua hūanitate nō discedere. ꝛ poti' naturā tuā sequi: q̃ꝫ eoꝝ studia quib⁹ neqꝫ pie/ tas tua/ neqꝫ modestia/ neqꝫ reuerentia meoꝝ vnq̃ꝫ placuit. Ipse tibi se ꝯmendat. rogatqꝫ/ vt fortunas suas tuearis. Ego vero ꝓ cā eius fere magis laboro: q̃ꝫ si mea res ageret̃. Quare te maxie exoratū volo/ vt cū tuipse sp̄ nobilitatis defensor fueris: huic hoī non ignobili faueas. iudicesqꝫ nullā ex tuis laudib⁹ ma/ iorē eē q̃ꝫ si a te hoīe ornatissimo atꝫ āplissiō/ cā sua ꝯfensa fuerit. Nec has putas/ aut illi' tm̄: aut meas preces esse: nemo vir bonus est in ciuitate: qui non idem a te maxime velit. Si em̄ causam hui' sump/ seris: incredibile est/ quantam gratiaꝫ apud omnes bonos inuenturus sis. Uale.

Etsi Metellus noster satis causam suaʒ mihi cō
mendet: tamen littere tue mihi commendatiorem
illum fecerunt. Suscepi itaqꝫ causam. nec vlluʒ fi/
nem studijs meis in illum prius faciam: q̄ʒ eum ab
solutum videro. Video enim factione hominū im/
proborum/ magis q̄ꝫ equitate: suas fortunas impe
ti. Sed nihil cogitauerunt. Si non potero consilia
eorum discutere: frangam certe audatiam suaʒ. nec
patiar hominem nobilem/ ciuibꝫ deterrimis oppres/
sum iri. Noui ego multos ab ijs missos: qui me in/
flammarent odijs contra ipsum. qui non solum ni
hil fecerunt: sed a me turpiter/ ⁊ contumeliose dimissi
sunt. Nō sum ille qui quolibet vento huc ⁊ illuc im/
pellatur. Altiores semper iudicaui amiciciā radices
habere: q̄ʒ vt qualibet causa tollatur. Quod ad ami/
cum nostruʒ pertinet: illud tibi polliceor neqꝫ indu
striam meā/ neqꝫ officiū tibi defuturū. De quā re ad
te plura scriberem: nisi sperarem omnia melius suis
litteris breui intellecturum. Uale.

Quid adhuc in causa tua iudices egerint: satis
arbitror ab ijs hoībꝫ renuntiatū tibi: qui quottidie
a nobis ad te perueniunt. Postridie autʒ cetera de
tota re ad te prescripseram. ⁊ grata: vt puto. Nā cuʒ
nudiusquartus iudices pro tribunali sedissent: exa/
minassentqꝫ diligēter oīa: illud viderunt/ sententiā
(nisi alias aduersarij tui probationes afferrēt) secū/
dum te esse laturos. Sed cū nihil nisi nugatorium
postea illi attulerunt: tum ex communi consensu fe
rende sententie tēpus statuerunt. que cum lata fue
rit: tu a me statim certior fies. De negotio argenti

quod mihi olim commiseras: scito nihil adhuc esse factum. Negant enim necessarij tui/ te absente: rem posse transigi. Ego vero sponsionem pro te feci. et de prestando cautionem eis obtuli. Illi vero nunq̃ se remuneraturos pecuniam affirmant: nisi te presente/ instrumenta conficiantur. Hec ad te scribo: vt si quid aliquando vis me hac in re facturum: per tuas litteras significes. aut tuipse accedas: vt rem tuam ipsis presentibus facias. Uale.

Que de mea causa scribis/ et si hec semper de his indicibus mihi pollicitus fueram: magna tamē voluptate me affecerunt. Sed tu vide: vt curam et studium quod pro me in ea causa suscepisti/ non deponas. ne aliqua mea causa vel negligentia/ patiar sententiam quam in manibus prope habemus/ vel mutari: vel deferri. Scis enī fere nihil periculosius esse iudicijs. et oportere oīa suscepta habere: q̃ iure ciuili diffiniūtur. cū nulla reperiatur lex q̃ (si hoīēs qui periti in iure dicuntur: ingeniū accōmodauerint) nō possit in dispu tādo huc et illuc trahi. Instabis ergo ne prius cum quiescas: q̃ ea manu tenebis/ q̃ adhuc sola in spe habemus. Qđ aūt de negotio argēti ad me scribis: valđ me perturbauit. nec satis possum intelligere/ q̃ ratione hoc a meis necessarijs factitatū fuerit: vt me verbis suis eludāt. Nā hoc mō putāt: si eis alienū persoluero. Sed faciā: intelligent/ nihil se cogitasse. Judicauit enī per occupationē nō mihi licere/ quod ea causa ad eos accedā. Ego vero et si per incōmode ex vrbe discedā: obsequi tui potius oīa posthabere: q̃ ab ijs ludificari/ ad quos sepe multa ornamēta atq̃ adiumēta detuli. Quare

de hac re amplius eos nõ appelles:sz rem integram in meũ aduentũ reseruabis. Uale. 47 (50)

Scripsi de bello ꝯficiendo/de annona ꝯparãda/ꝛ pecunijs ꝑsoluẽdis militibꝫ ad q̃stores nr̃os. Q̃d ve ro nũc agitaꝛ n̄ põt expediri:nisi prius fiat id:quale sit:dicã. Oẽs ad te vnũ sua ꝯsilia referũt. tuãq; auc toritatẽ maxie attẽdũt. Constitui itaq; maturius de hac re tecũ deliberare. Sz cũ id neq; ꝑ aliũ/neq; per lr̃as possit trãsigi:nõ grauaberis ad me ire. Duo em̃ eodẽ itinere ꝯficies. Nã ꝛ officiũ tuũ q̃d vehemẽter ab oĩbꝫ desideraꝛ/reipublice prestabis:ꝛ m̃lta expedi es/que sunt inter nos hoc tempore pagẽda. Pluribꝫ verbis te ad hãc rem excitarem:nisi iam iter ad nos te agere considerem. Uale.

Que adhuc sunt a te ꝓ nostra republica ꝑfecta: maxie ꝯmẽdo. Utinã oẽs qui in ea ṽsanꝛ/eo animo in ꝯseruãda atq; exaugenda patria essent:quo sp̄ fui sti. Sz de hoc plura in senatu ṽba faciã: si qñ a me inter patres ꝯscriptos sententia erit dicenda ꝓ his/ qui optime ꝓ r.p. meriti sunt. Uenio ad ea que scri bis neq; ꝑ aliuz/neq; ꝑ lr̃as posse transigi. ꝛ ꝓpterea me hortaris:ꝙ meũ aduentũ maturẽ. Uellẽ/oĩa(taz reipublice causa:tã etiã ꝓ perpetua in te beniuolẽtia mea) vel cõsilio vel opera mea possent bñ patrie nr̃e euenire/aut vsui tuo esse:q̃zq̃z admirer/q̃ possit res esse in qua tãto pe officiũ meũ desidereꝛ. Sz postea q̃z tm̃ opã meã atq; studiũ in rẽpublicã a ciuibꝫ no stris expeti significas:nõ differã vltra accessuz meũ. Scio em̃ te nõ sine causa(vt ita faciã)ad me scrip sisse. Non possum frustra hoc iter agere: modo te in

columē(salua republica)inueniā. Uale.
Multa sunt/de quibꝫ si mihi ꝑ occupationes me
as licuisset:te in r.p. pluribꝫ verbis admonuissem.
Sed quia ed ea oīa mihi nō otiū fuit:satis erit hu/
ic epi de studijs tuis/de modestia atqꝫ humanitate/
qua ratione illis vtaris:ↄsilium meuꝫ tibi aperire.
Mea quidē sententia fuit:itē ⁊ oīm philosophorū:
ꝑ vnā rem optime ab vno agi. Nec oportere inge/
niū nostrum(cum vnum sit)rebus pluribus simul
intentuꝫ esse. Illud aūt video:neminē fere hac no
stra etate inueniri/qui diuersa studia eodē tempore
sequatur.non quo magis proficiant:sed vt homini
bus doctiores videantur. Mihi vero cum in omni/
bus rebus:tum marie in disciplinis/semper maxio
odio fuit ambitio. Nec eorum opinionē probo: qui
se malunt videri q̄ꝫ esse. Qđ viciū hodierno die ita
vsitatum est ⁊ frequens:vt nemo sit qui nō magis
ad opinionem multorum:q̄ꝫ ad veritatē studia sua
referat. Tu vero qui bene a natura institutus mihi
videris/magis curabis quid de studijs tuis senti/
as:q̄ꝫ quid alij iudicent. Nam plerunqꝫ refert/an ve
ra laus de nobis predicetur:an falsa ⁊ inanis sit glo
ria nostra. Illa enim suas habet radices:ista vero po
tius hominū sermone fulta est q̄ꝫ suis viribus. Co/
gita ergo/non posse vllius hominis famam diutur/
nam esse:que nulla aut vera/aut honesta causa con
stat. Nec est ꝙ emulatiane tuorum equalium duca/
ris:qui ⁊ si plꝛibꝫ artibꝫ vno tpe studeant: nō tñ illis
inferior eris: si tu vnā bñ didiceris. Nō tñ ihūanū
te illis prebeas. Fieri em̄ pōt: vt cum modestia tuā

dignitatez ac mores tuearis. Plura eñi sunt (q̄ tua cogitatione inuenire poteris (quibꝰ oĩa q̄ a te fient/ ⁊si diuersa ab alijs sint: tñ certa ratione a te facta eē tueri poteris. Hec mādata/cū adhuc puer essem: olī a patre meo audierā. hec eadē nūc ad teipsum quez loco filij habeo: libenter ꝑscribo. Que si studio tuo ⁊ virtute ꝯseq̄ris: ego tuo ꝓfectu maxie letabor. Ual.

Nunq̄ꝫ lrās tuas lego: quin aīo voluptatē ꝑcipiā. Sp enī aliquā egregiā vtilitatē in illis ꝯperio. qm̄ vel ꝯsulēdo vel admonēdo id efficis: vt me doctiorez ac meliorē indies reddas. Sꝫ incredibile est/ q̄ꝫ hec littere me delectauerūt: q̄ ꝑ tabellariū tuū mihi red dite fuerūt. Nā vt paterne ad me scribis: ita ātiqua sapientia redolēt. Nec sum is quē tāta ābitio delec/ tet: vt nō plurisfaciā iudiciū tuū: q̄ꝫ vulgi opinionē. Q̄ibꝰ ergo posthabitis: in aīo est/ vnā tm̄ sequi artē. nec vno ⁊ eodē tpe diuersaꝝ reꝝ studia ꝯplecti. Q̄ꝺ qui faciūt: nunq̄ꝫ satis sibi ꝓficiūt. Cū aūt (inq̄ꝫtū ti bi videbit̄) in vna re ꝓfecero: tūc ceteris studijs ope rā dabo. Nec vagabor mō in hoc/ mō in illo gn̄e: nisi pri⁹ q̄ꝫtū satꝫ erit/ hausero mihi ex fōtibꝰ illi⁹ artis/ cui laborē ⁊ ingeniū impēdero. Q̄ aūt de modestia ⁊ hūanitate cū eq̄libꝰ meis habenda/ ad me scribis: id tāto studio ꝑficiā: vt nulla nouitate vite discede/ re ab ipsis videar. Et spero mihi bn̄ in futuꝝ. Nā q̄ minus ābitiosus in studijs meis fuero: eo pluris g̃/ tie ac beniuolētie apud oēs ꝯsequar. Aliud nō est q̄ꝺ ad te scribā: nisi ꝙ me lrīs tuis admoneas. Quoti/ ens enī ipsas lego: videor mihi tecū esse ⁊ loqui. Ual.

Quantum omnes persentiam atq officiū tuū expectant: ex hoc potes cogitare/ quod etiam inimici tui/ maxime in gratiā tuā redire exoptāt. Quā rē si neglexeris: nec fame tue ꝯsules. ⁊ oīm ciuiū tuoꝝ expectationē decipies. Nā ita se res habet vt etiā facultas si tibi nō esset: nemini tñ idipsum ꝑsuadere possis. Elaborandū est itaq̄/ ⁊ toto aīo incūbendū: vt volūtati tuoꝝ ciuiū satisfacias. nihil certe natura tua melius habere potest/ neq̄ industria laudabiliꝰ: q̄ȝ vt te hoībꝫ prebeas. ⁊ ea velis: que ab hoībꝫ desiderari intelliges. Est em̄ preclare a stoicis dictuȝ oīa in terris/ hoīm causa genita esse. hoīes v̄o hoīm gratia: vt mutuo īter se officio alter alteri suū studiū accōmodet. Nec aut labor aut periculuȝ ab ea re nos deterreat. Nā aut nulla alia est ad immortalitatē via: aut maxime hoc in loco ē reposita: vt ꝓ salute bonoꝝ/ ꝓ causis amicoꝝ/ nullis molestijs frangamur. ꝓbeamusq̄ non solū illis quo amare/ aut tueri debemꝰ nosipsos placabiles: sed etiā inimicis exorabiles. Si memineris quantū vnusquisq̄ nostrū debeat patrie: glori abor tum ⁊ tibi valde ꝯgratulabor. si intellexero lrās meas aliquid īgenio tuo atq̄ virtuti adiecisse. quo maturius oīa que a te vides magno studio expeti: non minori perficias. Uale.

Nisi reipublice ⁊ amicis satis a me factū putarē: nō certe expectasseȝ/ vt me in ea re admoneres/ que cū ceteris honesta sit: mihi etiā necessariū esset. Sȝ cū etatē meā in rēpublicā cōsumpserim: neq̄ aut labores vllos/ aut pericula pro illa vnq̄ȝ defūgerim: videbar mihi sine iniuria patrie: aliq̄n in otiū tāq̄ȝ in

aliquem vnum vite nostre portum/me ↄtulisse. Et
erat hoc etiā ab oib⁹ ciuib⁹ ⁊ necessarijs meis ↄcedē/
dū: vt qui diu in mari nauigauerā/tandē ipso in por
tu me ↄponerē. Sꝫ est vt in ceteris reb⁹ ita in ami/
cicia ⁊ caritate patrie nimia quedā cupiditas ⁊ desi
deriū hoīm. cui nūq̄ȝ satisfieri potest Nescio quid sibi
āplius velint vel patria vel amici: nisi vt iteꝝ antiq̄s
ami molestias repetā. ⁊ cū adhuc aliq̄ tpe possim mi
hi viuere: videar man⁹ mihi intulisse. Noli ergo (si
me amas) ad eā rē adhortari: q̄ nec huic etati/nec stu
dijs iā meis ↄuenit. Satis eni presidij nr̄a respubli
ca habebit: si ↄsilijs eoꝝ ciuiū q̄s hȝ/vti volet. Mihi
vo quies pro antiquis in republica meritis/parta
esse debet. Tu vero si sentis amici causam: apud ci/
ues defendes. ⁊ maiores tibi gratias habeo: q̄ȝ si oti
um meum interpellaueris. Uale.

Qualē in gerēdis mgr̄atib⁹ me pbuerī: volo poti
us sit alioꝝ q̄ȝ meū iudiciū. Illud vo nō dubito ad
te scribere: nūq̄ȝ me amiciciam cuiusq̄ȝ/neqȝ grati/
am tātifecisse quin leges ⁊ equitatē oī priuate cau/
se pretulerim. Sꝫ illud scio: neminē posse tā subduc
ta ratione viuere: vt ei⁹ officiū oib⁹ placeat/⁊ nemi
nē offendat. Nā cū in sentētijs ferēdis vni pti faue
am⁹: necesse est vt alterā ledam⁹ Illō aūt satis erit:
si leges ⁊ iura ciuitatis a me ↄseruata fuerint Quid
ceteri de me tibi deferāt: ipsi videant. Ego ↄscientia
mea vtar. Tu vero qui sapis/⁊ similē aliqn̄ procellā
exptus es: pro tua sapientia videbis quid huiusmo
di hoib⁹ credendum sit. Si quid aūt erit qd̄ suspi
tionē aliquā de me tibi afferat: scribe. ⁊ ego te (vt spe/

ro)ab omni suspitione eximam. Uale.
Etsi de officio tuo nūq̄ȝ dubitauerim: magnā tñ
ex litteris tuis voluptatē percepi. Nō ergo tm̄ cau-
sa mea letor: q̄ȝ alioꝝ: q̄ꝑ dignitatē tuā in his litteris
tueris. Nō em̄ oēs idē qđ ego: de tua integritate exi-
stimāt. Et sunt adeo varie ac multiplices hoim vo-
luntates: vt etiā si vita nostra sit omnibꝫ notissima:
nō tñ sit ab oībꝫ eque ꝓbata. quē locū vlterius non
ꝓsequor. Cuius erroris causam melius intelliges:
q̄ȝ ego ipse qui ad te scribo. Gaudeo itaqȝ (vt illuc re-
deā: vnde orsus fui) te ista ad me scripsisse. ac te ma-
xime hortor vt quo magis fame tue detrahi intelli-
ges: eo ꝯstantior sis in oībꝫ causis/que ad te aut se-
cundum leges nostras: aut ex eq̄ ⁊ bono/vel cogno-
scende vel iudicande erunt. Ego em̄ ita de me iudi-
co: vt nihil a te putarē ꝯtra morem maiorū/aut eq̄-
itatem posse fieri. Uale.
Quotiēs de officio meo scribo: rē maxie incōgruā
maioribꝫ meis facio. Sed quia multa sunt tempora
quibus etiam id a sapiente est necessario faciendū:
puto vos facile daturos mihi veniam: si rationem
mee dignitatis habuero. ⁊ mexime aduersus eos/
qui nulla modestia aut humanitate possunt a me
vinci: quin semper aliquam fabulam de me in po-
pulo spergant. Spero vos omnem vitam meam/
pro singulari prudētia vestra recognituros. Cū pri-
mum in hanc vrbem vestrā aduenissem: statim vidi
alieno more/ nō meo viuendū mihi esse deinceps.
Omnia cogitaui/oīa feci ac dixi: que his ciuibꝫ pla-
cere/nullum vero offendere possent. Omnes ad

me venientes admisi/neminem exclusi. Meam ope
ram(si qñ fuit opus)nedũ petentibꝫ nõ negaui:sed
etiã sepe vltro obtuli. Sperabã aũt/hisdẽ artibꝫ mlꝰ
tos mihi amicos ꝯparasse. Nec ea res certe me fefel
lit:nisi plus inuidi hoĩes ꝙ̃ boni potuissent. Quid
hoc loco egerint:quos rumores de me ꝯstruxerint.
aliud nõ scribo nisi ꝙ ꝓ amicis/mltos fieri mihi ini/
micos intel exi. Plura de hac re ad vos ñ scribo:nisi
vt modestie ac humanitatis vestre memineritꝫ. No
lite ergo pati:vt apud vos hoĩes sapientissimos/plꝰ
inuidia valeat ꝙ̃ equitas. recordaminiq; vos huic
officio a.r.pu.repositos: vt bonos viros in ciuitate
retineatis.⁊ magis ꝯsideratis quo quisq; aĩo sit in
r.p.q̃z quibꝫ maioribꝫ apud vos natꝰ.

Cum in maximis occupationibꝫ nostris tue lr̃e
essent nobis reddite:nõ statim potuimꝰ ad te scribe
re. Sed posteaq̃z nobis ꝑ eas licuit:diligẽter illas
ꝑlegimꝰ. Sententia nostra est/nos velle eos in nr̃a
ciuitate plurimũ posse:qui de nostris ciuibꝫ melius
merẽtur. Nec patiemur (salua republica) plus inui
diaz q̃z equitatẽ valere. Si quid est in quo indices
te perpessum aliquã indigẽtiã vel cõtumeliã:mone/
mus te atq; hortamur:ne ꝑ litteras/sed per teipsuz
agas. Reperies certe nos pro tua dignitate promp
tissimos. Nã sumus hi qui ciuitatẽ nostrã/bonis vi
ris ornare potius volumꝰ:q̃z redũdare malis ciuibꝫ.
Nec ignoramꝰ quid eos deceat:quibꝫ(quo plura pos
sit)nostra respublica se ꝯmisit. Nisi eñ cause tue de
fueris: nos neq; tibi/neq; reipublice aliquo officio
aut integritate deerimus. Uale.

Possem ad te de mea constātia scribere: nisi res ea ambitiosa videret. Tantū dicā nunq̄ ullū crimen maiori studio me fugisse: q̄ in reb9 agendis leuitatem. Nā cū in omni vita: tū maxie in amore hoim atq̄ beniuolentia/sp̄ hoc vitiuz in primis accusaui. Ex quo magis miror/quid sibi velit apud te criminatio aduersarioꝝ meoꝝ qui inter cetera mihi obiecta illud obijciunt: nullā mihi fidez cum socijs esse. aut ɔstantiā cū amicis valere. Dicant: cuius amici causam vnq̄ deseruerim. aut in quo fidē cuiq̄ fefellerim: cū etiam sepe in reb9 aduersis amicoꝝ/mlta subierim pericula. neq̄ vnq̄ molestias vllas/aut labores pro his defugerim. Sed video: sperauerunt apud te q̄si nō me satis notū haberes: fidē facturos. Sed mores tuos (meo iudicio) nō satis intelligūt: si te iudicant eis fore similē. Agāt aūt vt velint. nec a sua ɔsuetudine recedāt. Tu vo/q̄d te dignū erit: cogitabis. ⁊ q̄ztum alius alio prestet: sapienter tecū aduertes. Uale.

Ego te omni caritate ac beniuolētia prosequar. ⁊ vt aio ad te affect9 sum: nūquā possem immutare iudiciū q̄d semel de te feci. Sz n̄ possū n̄ audire: q̄n aliquid p̄ tuos inimicos/vel poti9 inuidos/de te mihi refert. Qui si intelligerent quid gratie apud me ɔsequerent: curarent alijs morib9 q̄ illis/se p̄batos esse. Morigerendū est aūt huic tpi in quo sum9. Nā ⁊ hi hoies ferendi sunt. nec tn̄ p̄pter eos a virtute ⁊ amicicia discedenduz. Nihil em̄ melius natura nr̄a potest habere: aut industria digni9 ɔsequi: q̄ vt qui in aliqua opinione virtutis sunt positi/studeāt ma

xime se dissimiles esse iis:qui non possunt equo aīo
bñ de alio audire. Illud quoq; in primis curabis/
vt nihil magis velis q̄ꝫ te illis dissimilē esse. ⁊ ipsos
tui Qđ si feceris:nihil erit ꝙ de huiusmodi homini
bus a te dubitandū sit. Uale.

Qđ apud te hoc tp̄e dignitatis mee rationē habe
am:id me necessario facere/nō ꝓcul a te aberit:si añ
actā vitā meā/lōge sp̄ ab ābitione fuisse remisci no
lueris. Sꝫ non satis equo aīo possum ferre(nisi aīo
submisso ⁊ ignauo)si in magistratibꝰ ⁊ honoribꝰ ge-
rendis soli volunt in nostra republica videri: qui
sapientes sint. ⁊ oīa pro prudentia sua conficiant.
Ego vͦo dolorem meum non possum dissimulare:ꝙ
bene agendo nullam gratia promeri possum. Sunt
qui leuiter hec ferenda putent. ac dicant/virtutem
cū expeditione inuidie/honoribꝰ datā esse.nec vlluꝫ
velle in lauta parte vid̾ri: qui nō possit inuidiā forti
ter pati. Sed vbi res arbitrio meo ponere liceret:li
benter hanc sapientiam illis ꝯcederem.⁊ mallē sine
inuidia virtute vti:q̄ꝫ cum inuidia. Q̄ si hec pestis
nulla ratione posset euitari:nō facile dixerim:hono-
rum aut ambitionis causa/debere hominē in mole-
stia sp̄ esse. ⁊ famam suā ab inuidis(quoꝝ numerus
non paruus est)quolibet loco impugnari. Quare ni
si timerē potius a quadā humilitate animi q̄ꝫ ex mo
lestia factū crederē impresentiaꝝ ex ipsa ciuitate hu
iusmodi hoībꝰ/qui nullas ꝯtētiōes fugiūt: vt ceterꝭ
dignitate prestare videāt. Tu (velī) dignitatē meaꝫ
ꝯmdatā habeas Et ꝓ sapīa tua ꝑtes meas q̄ꝫtū pote
ris:ꝯ potētiā illoꝝ hoīm tuearis. Uale.

Quā q̃ꝫ sperem de meo in te animo satis tibi per suasum esse: tñ ea scribam que ad beniuolentiā meā ptinebūt. Vollē tā submisso aīmo esses aut tm̄ in/ uidiā quorūdā ciuiū meoꝝ timeres. Nūq̃ꝫ magni vi ri in nostra republica fuissent: si pro vtilitate ꝯmuni vllas ꝯtētiones aut labores fugissent. Crede mihi/ non hi homines tm̄ possunt: quātū videri volūt in nostra ciuitate posse. Sed vbi intelligunt alios dig nitatē suam atq̃ꝫ honores sibi vendicare: remittunt illos ingentes aīmos/quos temere sibi assumpse/ rant: ꝛ facile patiunt socios ac adiutores sibi in hac administratione officioꝝ ꝛ magistratuū dari. nō di/ co āmbitionis ꝛ honoꝝ oportere nos cupidos esse. Nā qui hoc faciūt: rēpublicā funditus euertunt. Sed laudo in oībꝫ rebꝫ honestis ꝯstantiā: ꝛ non deterreri quolibet momēto a virtute. qui vero sub noīe mo/ destie/languori ac desidie sese dederūt: hi nec patrie/ nec sibi vtiles ciues reperiuntur. Noli ergo (si rēpu blicam tibi caram habes) timere cuiusquā hominis potentiam: cū libere dicas ac facias quicquid ad am plitudinē ciuitatis accedere intelligas. Satis eñ senties tibi presidij esse apud illos: qui oīa more maioꝝ/constitui ac decreui volunt. Si quid autem erit in quo possim tibi auxilio esse: cognosces me tā/ tum nostre amicicie tribuere: quātum (salua liberta te) a me fieri excogitariq̃ꝫ possit. Vale.

Non possum non commoueri: cū ab hominibus vel inimicis vel inuidijs negligentiā pro republica obijci mihi video. Quis eñ multis annis in vrbe nr̄a fuit: qui maiores p ꝯmodis nr̄e patrie ꝯtētiōes

53 (57)

suscep̄erit q̄z egoipse:qui nullū vnq̄z pro republica
laborē aut p̄iculum fugi: Si ergo pudor aliquis in
eis esset:puderet certe illos ciues lacessere: qui ni-
hil aliud agunt:q̄z vt hoīes equa libertate vtanť. Sz
nisi me sectari desinant:experienť me esse illū qui so
leo: quotiens iniuria lacessitus sum neq̄z hoc tantū
mea causa:q̄z reipublice cā faciā (Juuat certe cuz ad
te scribo:oīa loqui libere que sentio) Nō em̄ arbitror
salutē meā a cōmuni vtilitate seiunctā esse. mallez
tn̄ ipsi meliori aīo essent. Nō sum (crede mihi) vlci-
scendi cupid⁹. Q; si bono aīo in rēpublicā fuerit: sen-
tient moiorē me dignitatis eoꝝ:q̄z iniuriaꝝ rationē
habituꝝ:vides quis sit mihi anim⁹. Tu vo vtrum
fecerint:eris mihi (vt soles) ad hanc rem socius at-
q̄z adiutor.

Quātū sim litteris tuis ꝯmot⁹: melius ab ami-
cis ⁊ a necessarijs tuis ītelliges q̄z egoipse ad te scri
bā. Nihil em̄ puto ī nostra republica esse/qd̄ sit mo
lestius ferendū:q̄z pro bn̄factis nostris malefacta re
ferri. Nō tn̄ odio maloꝝ/nostra innocētia est depone-
da. sed eo studiosius in rēpublicā incūbendam: quo
plures inueniunť/qui vel inuidia vel alio dolore/in
nr̄a studia inuehūť. Quē locū vlteri⁹ n̄ ꝓsequor. ne
videar tue sapientie (q̄ summa est) diffidere. Mole-
stiā vo tuā n̄ sat; possuz ꝓ tua dignitate vľ ꝯm̄dare/
vľ admirari. Quid em̄ sancti⁹ ab vllo nr̄m pōt fieri:
q̄zadia q̄ reipublice cā suscepim⁹: eiusdē reipublice
cā deponere: Quicq̄d ei a te gestū fuerit:habebis me
ad oīa sociū atq̄z adiutorē. Nā siue illi recōciliati fue
rint:siue in sententia tua mā serint:nihil scio te fine

causa facturum esse. Uale

Plurimū sp nostram rempublicā amauerā. sed nunquā magis: ꝙ hodierno die. Nā cū antea oī omicio meo/ illa non tm̄ indigeret: nō putabā tanto studio in illā incūbendū. Nūc vero ꝓpter maximos bellorum motus/ qui vndiqꝫ circūsonare videntur: cupio vehementer probare omnibꝰ ciuibus meis/ qua beniuolentia atqꝫ amore sum in publica oīm salute Utinā meliorē casu possem in ea cuꝫ labore ⁊ pīculo meo versari. Sed postꝙ ita fortuna (que aliqn̄ fuit nobis propicia) videt̄ rebꝰ nostris diuturnis inuidere: nunquā viuendi cupidior fui ꝙ hoc tp̄e pro defensione patrie mori cupio. Constitui ergo omnibꝰ rebꝰ meis posthabitis: ad vos proficisci. vt te omnes intelligāt: quis mihi sit in patriā/ ⁊ in omnes ciues animus. Sed dum rebꝰ ad bellum ꝯficiendū necessarijs me instruo: meas litteras velim in senatu recites. ⁊ de ꝯsilijs patrum ac de ꝯmuni sentētia eoꝝ certiorem me facias. Uale

Si in nostrā rempublicā oēs eodē modo quo tu affecti essent: at ꝗ nonsolū periculum oē a patria nostra ꝓpulsaremus: veꝝ etiā vltro bellū inferremꝰ hostibꝰ nostris. Sed quomagis ceteri sunt pro salute eius remissiores: eo gratior patribꝰ nostris fuit iste ingens ac egregius animus/ quo maxīe hoc tp̄e vteris. Recitate em̄ fuerunt in senatu littere tue summa cū leticia atqꝫ alacritate oīm. Nec ibi quisquam fuit: qui nō magnis laudibꝰ te extolleret. summaqꝫ cū beniuolentia ꝯplecteret̄. Hortant̄qꝫ te oēs/ vt ꝙ primuꝫ oportunitas tibi aderit: non differas tuum

aduentum. Est eñi opus celeritate: cum maluz nostrum dietim ꝓpius accedat. Nec mltos defensores habem⁹. Ita me ad te scribi patres nostri voluerūt. Ego vero si quid ad illoꝝ autoritatē potest accedere: id etiā atqȝ etiaz a te magnopere q̄so vt cū reipublice cā oīa feceris: tū ꝓ nr̄a beniuolētia q̄ ad summā puenit: expeditionē tuā matures. Vale.

Desperarem: nisi rēpublicam sp̄ plurifeci q̄ȝ aut meipsum/aut meos liberos. Propterea/nō possuz nō iniquo aīo ferre maledicta eoꝛuz qui nihil aliud student: q̄ȝ quomodo in ea possim infamari. Tu qui diu in illa versat⁹ es: scis q̄ȝ molestum sit nō probari ea que a nobis honorifice pro ꝯmuni salute aliquo loco dicta sint/aut egregie facta. Laudo sapientiam eoꝝ qui nulla ratione abstrahi a publicis ꝯmodis potuerūt/neqȝ impediri: quo min⁹ sp̄ de patria sua aliquid egregiū ac magnū cogitarēt. Sed nos ea virtute non sumus: vt excepta gratia quā vnusquisqȝ nostrū velut fructū ac mercedem laboꝛum suoꝝ desideret: nō aliq̄n defatigamur. Nūquā eñi (vt de me ipso dicā) tot labores atqȝ p̄icula pro republica suscepissem: nisi ab his facta mea ꝯmendarent̄/pro quibus illa admisi. ⁊ essez certe remissioꝛ ad illa ipsa deinceps assumenda: si putarem beneficia ad ingratos ciues p̄uentura. Quis eñi (hac mercede excepta) n̄ mallet in pace sine inuidia viuere q̄ȝ in assidua ꝯtētione cū molestia? Alius forte cum ad maximas res gerendas/maioꝛ esset animus: illud sentiret. Ego vero ita sum institutus vt que ꝓpter dignitatem accidunt/nō satis possum equo aīo perferre. Expecto

litteras tuas: quibus intelligam quid mihi sit agēdū. aut eñi me cōsolaberis: aut ad omnia que male me habent/ magno animo sustinenda tua exhortatione fortiorem facies. Uale.

Nō possum dolorē tuū accusare. qui cū bñfaciendo mltos ad inuidiā incitaueris: nō potest nisi iusta cōceptio a te vīdri. Sz cū habearis in oībus rebus gerēdis prudētissim⁹ magis cogitabis quid tibi respublica pferre dz: q̄z quid ingratos ciues suscipe conueniat. Nemo eñi potuit vnquā reipublice sapiēter irasci. Nec est eius ciuis qui se primū esse velit: paucoꝝ hominū odio patriā velle suo presidio desertā esse. Est (fateor) pmolesta res ⁊ inique ferēda: odiū ꝓ beniuolētia ɔsequi. ⁊ q̄s nr̄o deuictos bñficio speramus: eosdē nobis inimicos reddere. Sz ego nūquā tam summis viris laudē attribuissem: nisi vidissez illos nulla ratione a caritate reipublice vnquā depelli potuisse. Ista vellē te cogitare aīo: quotiens hoꝝ hoīm qui tibi videnť preter equū ⁊ bonū nimis graues atqȝ infesti esse/ maledicta magis te vrgēt: q̄z possis eq̄ aīo ferre. Scio tñ hec nūduz tibi ꝓ tuo dolore licuisse. Ubi vo paulū ista pturbatio tua se remiserit: vteris ea virtute ac modestia/ qua soles in ceteris rebus ⁊ magnis quidem vti. Nollem eñi/ vt gloriam quā recte factis consecutus fuisti: eorū causa deponeres/ qui nihil magis intendunt: q̄z vt bona estimatione te expolient. Meum autem consilium (vt aliquando concludam) est/ quo magis ab alijs tua gloria impugnatur: eo studiosius ⁊ reipublice/ ⁊ bone fame inseruias. Uale.

Quomō in piculis reiplublice me gesserim/ꝛ si tibi renūtiatū esse nō dubitē:tñ quo certior de oībꝫ rebꝫ fias:illud ad te scribo/nūquā maiori virtute cū hoste certatū esse/neqꝫ maiore piculo:q̄ͅ his diebꝫ/ cū apud inimicoꝝ castra pugnatū fuit. Q̄ nisi nostri milites ardētissime in hostē irruissent:ac fortissime pugnādo seipsos abiecissent telis hostiū:certe victoria alteriꝰ partis fuisset. Nouꝰ eñ exercitꝰ noctu fuerat(nobis ignorātibꝫ)in castra inimicoꝝ admissus. Die aūt oriēte/cū signa ad castra hostiū admonuissemus:repente ex ipsis portis omīs eoꝝ equitatꝰ emissus fuit. Nostri ꝟo nouitate rei pculsi:primo impetu nisi sunt ex acie cedere. Q̄ð vbi a me intellectum fuit:statim cepi nostros equites circuire/atqꝫ adhortari:vt memores patrie essent vellētqꝫ magis ꝓ gloria:q̄ͅ pro vita dimicari. Jussi aūt partē nr̄oꝝ equitum se succēturiare. Tūc pugna acrior restituta est/ ꝛ tātis viribꝫ vtriusqꝫ ꝯcursum: vt vsqꝫ ad sextā horam diei(equo marte)dimicatū fuerit. Nostri pedites qui iā piculo essent exempti:peditibꝫ eoꝝ incursabāt equites equitibꝫ. donec nostra virtute paulatim vidimꝰ acies inimicoꝝ pugnā substrahere. Tūc via nobis ad victoriā aperte fuit. Nec citius a bello destituimus:q̄ͅ fugādo atqꝫ cedēdo fugientes/castra illoꝝ simul inuasimꝰ. q̄ res mł'tas ciuitates ad societatē nr̄aꝫ induxit. mł'tas etiaꝫ in fide ꝯfirmauit. Hec oīa ad te breuiter scripsi. Nā de singl'is q̄ a nobis ñ minꝰ fortiter q̄ͅ feliciter gesta fuerūt:doctior his fies:qui huic bello interfuerūt. quibꝫ ego litteras meas ꝯmendaticias ad te ꝯmisi. Uale.

Gaudeo mediusfidius tum reipublice causa: tū
etiam tua: q bellum nostre reipublice piculosuz cō-
fecisti. Nā paulo antequā tue ad nos littere/ delate
fuissent: rumor exortus fuerat/ nostros pedites fere
oēs cesos/ ꝛ equites nostros turpissime ab hostib⁹
nostris fugatos. Que res multuz animos omniū
ciuiū pturbauerat. Sed postquā litteris tuis/ ꝛ ser
mone eoꝝ qui ex castris huc veniebant renunciatuz
est de victoria exercitus nostri: incredibile est/ quāta
leticia mentes oīm tenuerit. Nemo erat qui cū vir
tutē militū laudasset: nō te maxie admiraret. Cōmē
dabat tua disciplina militaris. ꝛ autoritas extolle-
bat. Illud vero miꝝ immodum oēs admirabant: q
facta ex improuiso inimicoꝝ eruptiōe (nostris cedē-
tib) nō solum bellum restitueris: sed etiam ipsos vi
ctores fortissime pugnando/ in castra ipsa contule-
ris. Immortalitatem (crede mihi) hodierno die/
ꝛ gloriaz apud ciues tuos consecutus fuisti. nec vl
luz opinione oīm/ tm̄ potest deinceps patrie ingru-
ere: qd tua virtute nō oficiatur. Quare te etiā atq
etiam hortor ꝛ rogo: vt hunc animū quē pro defensi
one nostre reipublice suscepisti: nō deponas. Nec du
bites (etiam si pro patria moriendū esset) nulluz pi-
culum defugere. Nihil em̄ mali potest tibi accidere/
qd si cū eternitate glorie ꝯparandū fuerit: nō modo
paruū: sed nullum oīno nō debeat videri. Veꝝ quia
hec sepius a te recogitata scio: finem scribēdo facio.
Sed illud tibi prius persuasero/ neminē annis mł
tis in nostra ciuitate fuisse: cui nr̄a respublica plus
debere fateatur/ q̄z tibi vni Uale

Qua pietate patrem meum semper excoluerim: nemo potest melius q̃ tuipse diiudicare. Nam cum morbo ⁊ senectute ⁊ sibi grauis/⁊ aliis molest⁹ esse cepisset: scis cũ quo aīo ꝑtulerim. Sp̄ em̄ putaui omnes labores ⁊ molestias/non solum fortiter: sed etiā humaniter pro illo esse ferēdos. Et si quid perturbationis in ea re accepi: id totũ sua magis causa q̃ mea/ꝯtractũ erat. Hoc ad te nō sine causa scribo. audio quottidie mihi a maliuolis hoīb⁹ detractum iri. Et si hoc factum meũ ab omnib⁹/aut a te intelligeretur: nihil maledictis eoꝝ mouerent̃. Sed cum plures sint quib⁹ vitā mea non satis est perspecta: facile euenit: vt hoīes ad male credendũ paratiores sint: q̃ prudentes ad bene iudicandum. Quare ne opinionē quā apud ciues sp̄ optaui/aliq̃ mea negligentia aut tarditate amittā: vide vt si aliqñ hmōi sermones de me ꝯfingi/aut disceptari audieris: fame ac nominis mei rationē habeas. Nec minori studio defendes: quē sp̄ ad omnē hũanitatē atq̄ modestiam adhortatus fuisti. Uale.

Nihil est qḋ te manope ꝑturbare debeat: si tuam famā sepe impeti audis ab his: qui nulla parte laudis sunt ꝯstituti. Est em̄ ꝑuetus mos/⁊ inueterata ꝯsuetudo: vt nũquā equo aīo alienā virtutem hi ferant: qui maxie a virtute absunt. Sed maledictis eoꝝ occurrere/⁊ magis vita q̃ verbis omnē inuidorum orationem ꝯfutare: ⁊ sapientis ⁊ docti hoīs est. Quod ergo me hortaris vt defentionē tuā suscipiā: prudenter facis. Nā ⁊ honestius hoc officio sp̄ in aliena causa: q̃ in nostra vtimur. Et quia sepe minus

homines a maledictis temperant/cũ hi sint absentes
quibus detrahere in animo est: q̃z dum adsunt: fit
vt huiusmodi sermonibus sepius q̃z tu intersim.
Quantas vero ꝯtentiones pro te susceperim aduer/
sus eos/qui magis inuidia q̃z alia ratione tibi detra/
hũt: malo te ab alijs/q̃z a meis litteris intelligere.
Illud habeto/me nunquã inuidiam neq̃z cuiusquã
odium tãtisfactuꝝ:quin tue dignitatis ⁊ fame ratio
nem omnibꝫ anteponam. Uale.

Matrem meam iam vltime senectutis/omni of
ficio atq̃z pietate prosequor: qđ meliꝰ ex sorore tua/
femina prudentissima:q̃z ex me cognosces. Illud ve
ro non tacebo/me nunquã in maiori honore habuis
se: q̃z hoc ipso tempore. quo fere ab omnibꝰ derelin
quitur:propter multa que illa etas habet fastidien/
da. Quare si quis aliter tibi de me dixerit:caue ne
cuiq̃z assentias. Non enim hoc a te scriberem:nisi in
nocentie mee ꝯscius mihi essem. Tu vero si aliquid
secus ab emulis meis(q̃s multos habeo)tibi relatũ
esset:plus mihi vniquã omnibus illis credas. Ni
hil enim aliud mali studẽt: q̃z vt te ex ista opinione
dimoueant/quam de me fecisti. Ego vero suam in/
uidiam paruifacio. Modo memor sis me illuz esse/
qui cum in omnes velim humanus videri:tum ma
xime in parentes ⁊ necessarios meos cupio officio/
sus dici. Uale.

Quãquã de tua pietate atq̃z officio nũquã dubi/
tauerim:tñ maxie lr̃is tuis delector.q̃s testes vis eẽ
virtutis tue.ne tacendo ꝯfirmare videaris ea: que
de te mihi hõies ꝯspergũt. Sz illud multomagis a te

cauendum erit/q̄liter alijs de tuo (in matrem tuam
feminā imbecillē atq̄ decrepitā) aīo ꝑsuadeas: q̄ mi
hi ipsi cui oīa studia tue humanitatis nō nuꝑ sunt
ꝑspecte. Suadeo ergo tibi: vt omnez suspitionem
apud alios diluas. Quātuz em̄ ad me attinet: nihil
iudico a te pretermissuz: quod a bonis liberis presta/
ri parentibus deceat. Uale.

Quo aīo in parētes fuerim: alias hoc vno intel/
lexi. Q: nunq̄ eoꝝ magis presentiam desideraui: q̄
postq̄ rebꝫ hūanis excesserunt. Quotiens em̄ meō/
riam eoꝝ repeto: nunq̄ postea visus sum vnā diem
in letitia egisse. Cū etiam ꝯspectu ꝛ ꝯsilijs eoꝝ priua
tus sim: nec facile dicam vtrum felicior sim q̄ tales
parentes habuerim: an miserior/q̄ nūc ornamenta
atq̄ adiuuamēta vite/morte ipsoꝝ amiserim. Sed
vna res hunc meū maxie dolorē auget: q̄ neq̄ pie/
tas/neq̄ mea modestia potest quorūdam inuidiam
submittere/ꝛ eis persuadere: vt a suis maledictis tē
perent. Utinā posteaq̄ neq̄ hūani casus omnibus
hominibꝫ cōes/nec pudor aliquis/aut reuerētia na/
ture potest eos inhibere: talia maneāt apō eos gau/
dia qualibꝫ ego noctes ꝛ dies desiderio eoꝝ afficior.
vt aliqñ intelligāt/quid sit eos amittere: qui nobis
debent vita nostra esse cariores. Neminē quidē arbi
tror (nisi qui forte hmōi bonis sit ꝑ q̄filiis) qui non
malit sine cura opibꝫ ꝛ ceteris bonis abūdare: q̃z cuz
eisdē cū labore ꝛ molestia. Nunq̄z em̄ (vt de me ipso
dicaz) viuentibꝫ illis optimis parentibꝫ meis: quid
vlla molestia aut sollicitudo fuerit: intellexi. Nunq̄z
eis vita functis: vnā noctē integram sine vlla inter/

ruptione quietis duxi. Et hoc est quod vehementer me pturbat: cum illi mihi obijciant nimia cupiditate vtendi opibus/ex arbitrio meo morte parentũ meoꝝ letatum esse. Una res tm̃ facit inimicoꝝ meorum ꝯtumeliam/equiore aĩo ferre: ꝙ habeo te summum amicum/neminẽ ex tuis ciuib9 vel auctoritate vel virtute inferiorem. quem nõ dubito posse horuꝫ hominum sermones ꝛ maledicta facillime comprimere. Scio nõ patieris me hac indigna cõtumelia ab hominibus inuidis affici. Qđ ꝛsi certe mihi persuaserim: tamen rem ꝑgratam facies: si qđ de hac re senties: ad me perscribes. Uale.

Ego de tuo in parentes ac necessarios aĩo ꝛ pietate/nunquã putaui esse dubitandũ. Sed cũ oĩb9 hominib9 nõ eque nota sit tua pietas: facile euenit/ vt alij ꝑ iuidiã: alij q̃dã errore/ꝛ q̃dã ꝯsuetudie detrahẽdi poti9 quã laudãdi: aliquid de te ꝯfingãt aut credant. Utrũ aũt aliqua tua culpa ea res ꝯtracta sit/ ꝛ si optime de te iudicẽ: tñ id maxime est ꝯsiderãdũ. Posset eñi accidere/vt etiam boni viri nõ bene de te opinarent̄: si male vteceris pecunia a tuis parentibus relicta. Quare etiam atq3 etiã tibi prouidendũ est: ne vel in cultu splendidior sis: vel in ꝯuiuijs ac in ceteris reb9 sumptuosior q̃3 vel mos patrius/vel dignitas maioꝝ tuorum/vel ipsa facultas ferat. Uidemus eñi his rebus sepe hmõi sermones inter homines haberi. qui fame detrahant. ꝛ plures inimicos q̃3 amicos ꝯparent. Sunt eñi nonnulli in ciuitate/quib9 animus doleat: ꝙ bona que reipublice adiumento/ꝯmodis amicoꝝ erant ab optimis ciuib9

industria ⁊ labore comparata: debeant temeritatē ⁊ intēperentia adolescētiū ꝯsumptū iri. Nō puto hec vitia in te esse. Sed ea tibi ꝯmemoro: quo sis in oī vita tua honestior. ⁊ magis abhorreas ab oī immodesto sumptu/⁊ ab oī societate eoꝝ: qui sūt ꝯmunis diuitū adolescētiū ꝑnicies. Quātū ꝟo studio meo aut diligētia fieri poterit: fame tue rationē habebo: siq̄d indigne de te referri audiā. Tu aūt dabis opā/ ne cū ego officiū meū laudauero: ipse aliq̄ in re bonā estimationē hoīm diminuas.

Quātū oīs necessarios meos ex aīmo colē: facile intelliges: si mea studia in illos cogitabis. Cari eīn sunt vnicuiqꝫ sui. Sed neminē eoꝝ quos noui/ puto viuere: qui suos maiori beniuolētia ꝓsequaꝛ/ q̄ȝ ego meos. Nō possum ergo satis admirari: quid hoīes quidā possint de me cogitare: quos nec superiora in meos officia/neqꝫ bñficia possunt mouere: quī mihi detractū vapāt. Sed ꝟba (vt video) illis ad alias res desunt. Nolūt otiosi esse. ⁊ potiꝰ volūt male dicere: q̄ȝ bñloqui. Habeo tñ in hac egritudine ⁊ molestia aīmi vnū hoc leuamē: ꝙ in ea ciuitate viuimꝰ /in qua satis vtriqꝫ noti sumꝰ. Non efficient aūt vt ego a mea ꝯsuetudine discedam. ⁊ q̄ magis illis ocl̄i crepent dolore: sꝑ in meos studebo ⁊ officiosior/⁊ benignior esse. Quicquid aūt studij a te ꝓ me fieri poterit aduersus hmōi hoīes: totū id pro nostra veteri beniuolētia suscipies. Uale

Magna ex epistola tua molestiaȝ ꝯcepissem: nisi tua in oēs necessarios officia satis oībꝫ ciuibꝫ essent ꝑspecta. Nunquā eīn minus ꝓ tua dignitate q̄ȝ pro

mea sollicitus fui. Sed cum nemo sit qui non op-
time de te iudicet: potius arbitror cauenduz esse sue
dignitati/ab his qui ex aīmis hoīm bonā estimatio-
nē tuā cupiūt leuare:q̄z vt tibi sit de tua fama d ubi-
tandū. Si vero aliud de te audire ꝯtingat: nō certe
dissimulāter id ferā. sed etiā faciā: vt qui ad maledi
cendū de alio parati venerāt: ipsi se multo peius au
diant. Quicquid aūt illi ꝯ te moliantur: nihil est/q̄d te
magnopere ꝑturbare debeat. Validior em̄ opinio est
quā boni hoīes de te fecerūt: q̄z vt possit ab huiusmo
di hominibꝫ violari. Uale.

Semp amiciciā que ex honestate esset: in primis
colui. neq̄z aliud quicq̄z in rebꝫ humanis/magis pro
me tuli. Nunc vero turpissimū esset huius siue vir
tutis/siue consuetudinis rationem negligere: quaz
sepe multis rebus ⁊ maximis anteposuissem. Que
me ad hec impulerit ratio: dicam. Ego em̄ sic mihi
ꝑsuasi/aut nullum esse bonum in vita: aut illud esse
cum amicicia coniunctum. Quod si tm̄ studio no-
stro fieret: non tantum bonuz istud admirarer. Sz
cum videam ab ipsa natura oēs hoīes ad hec ꝑdu
ci ac fere ꝯpelli/vt sīl' viuant ac seipsos diligant: ne-
mo est qui hanc rem non diuinā iudicet. Nō tm̄ eq̄
oēs ad amiciciā veniunt. sed quo magis quisq̄z vir-
tute ⁊ ingenio valet: eo strectius ac melius illis ac-
commodat. Uidem⁹ em̄ (ꝑpter varia hoīm studia)
alios vtilitatem in amicis sperare. alios ⁊ honores.
quidam ad illam excitantur: vt habeant cū quibꝫ se
oblectent. Sapiēs vo oēm amicicie fructum in ho
nestate reponit. Ego autez cum amare non nisi ho-

nos homines constituissem:caui ne aliud sequerer:
q̄ȝ qđ ipsis placere intelligerē. Fui postea in ea re taȝ
attentus:vt vnū curarē/ne hoc officio a quo q̄ȝ me-
oꝝ vincerer. Dicā qđ verꝝ est. hoīes vt placeant:odi-
gant. Nunquā magis diligo:q̄ȝ dū aduerse res ami
cis meis succedūt. Etenī ⁊ si minime aduersa illis
optem:tñ illud mihi summū tēpus amicicie videt.
vel ꝙ tūc magis opā nrām amici expectāt:vel ꝙ nun
quā potuit quis ex aīo amare:nisi cū aliq̄ inest ami-
cis egritudo. q̄ vel ꝯpatiēdo mederi possit. Faciebat
me preterea hec res in amicicia magis officiosuȝ: ꝙ
mihi ꝓmittebā nō posse ab illis nō amari:quos taȝ
diligebā. q̄ ratio ⁊ si nōnūquā me fefellerit: nūquaȝ
tñ defatigabor in amore meoꝝ. Spero enī posse mi-
hi his rationib⁹/mltoꝝ hoīm animos ꝯciliari. Nam
⁊ tuipse me ad hāc rē sepe adhortat⁹ fuisti. Feciq̄ȝ tā-
ti sentētiā tuā:vt nulli⁹ magis. Videbis itaq̄ȝ ꝓ tua
sapiētia/si quis de me tibi aliter dixerit:vt plus ami
co veteri q̄ȝ hoīb⁹ credas. Vale

Nullū vnquā tñ vel ꝑiculū/vel laborē putaui qđ
pro ꝯmodis amicoꝝ fugiendū arbitrarer. Neq̄ȝ est
vlla alia res tāta (virtute excepta) quā amicicie pre-
ferendam iudicem. Id etiam te sentire puto. Con
iecturam enī de meipso facio. Scis nos eundē pre-
ceptorem habuisse. qui posteaq̄ȝ e schola discessimus:
nostra amicicia semꝑ cuȝ annis creuit. Siue enī in
republica versaremur/siue in priuatis reb⁹: seu in
vrbe/seu in rure essemus: sꝑ vt reꝝ omnium/ita et
consilioꝝ magnam inter nos societateȝ habuimus.
Nullum tamen adhuc tempus fuit (preter mutuā

inter nos ꝯuersationē) in quo officium meum desi derares. Utinā fortune tue maneant nec vllam in/ dignā ꝯtumeliā patiaris. Sed vbi aliud reb9 tuis accideret: intelligeres quo in te aīo essem. Unū est/ qđ maiorē i modū ñ solū te rogo: ſ etiaʒ obsecro: vt (cū maxie te diligā) non patiaris inuidoꝝ hoīm ver/ bis nostrā amiciciā diuelli. Et magis apud te vale/ at memoria nostre amicicie (que vſq; a puericia in/ cepit) q̃ oratō eoꝝ/ qui hoc tpe maxie studēt quō pos sint amiciciā nostrā intermittere. Probo eñi vt nō solū maneam9 in amicicia: ſ etiā iſ iudicemur qui a nullo alio/ amore ac bñuolētia vicamur. Uale

Q: nostre amicicie ꝯmonefacias: magnā certe vo luptatē pcipio. Juuat eñi ꝛ nostre amicicie remini/ sci: ꝛ oīm studioruʒ que postea in etate adulta inter nos magno ꝯsensu celebrauimus. Sed hoc male a te audio: ꝙ nescio quid de nostra amicicia videris suspicari. ꝛ dubitare/ ne ab inuidis hoīb9 labefacteť. Quid alij de hac re dijudicēt: nō satis scio. Ego vo illā amiciciā que ex honestis officijs ꝯtracta sit altio res puto radices habere/ ꝛ firmiora fundamēta: q̃/ nō dico debeat (nā id quidē certū est) ſ ne possit qui/ dē inuidia/ aut detractione aliqꝝ hoīm cassari. Qua/ re si quā de meo in te animo suspicionē admisisti: q̃/ so/ eā deponas. Nā cum ceteris in rebus semel a me susceptis sp voluerim ꝯstans videri: tamen id maxi me in amicicia seruādum putaui. Quid de me iudi caturus sis pro tua prudētia ac humanitate prospi/ cies. Quod autem ad me attinet: dicam. Nunquā certe magis te ex animo colui: q̃ hodierno die. Pre

termissis ergo hmōi suspitionibꝫ:finem facamus.⁊
qđ ad me scribis studeamꝰ vehemēter/ vt oēs hoies
beniuolētia ac amore vincamus. Uale.
Multa sunt que a me magno prosequēda studio
censeā. Sed nulli rei maiorē opā do: q̄ꝫ vt oēs qui
me amāt/plane intelligāt se n̄ minꝰ diligi ⁊ obserua
ri. Quid tibi vsu accidat:nescio.ꝯcipio tn̄ bene de te
Sed vide ne opinionē meā fallas. Turpissimū em̄
esset tuos nō amare:a quibꝫ maxie diligeris. Hoc/
q̄le sit breui cognoscā in causa Pōponij/qui tuꝰ ne/
cessarius est ⁊ verus amicus. Hunc si deserueris:ne
mo ex tuis erit/qui a te non abalienetur. Sed ego
maxime:qui te ꝑpter illū amare cepi. Puto/nō pa/
tiaris nos mutare sententiā. nec aliter q̄ꝫ olim de te
opinari. Facies em̄ vno tpe oīm amicoꝝ tuoꝝ iactu
rā:qualē nondū expꝰtus fuisti. Qđ ne tuo vitio acci/
dat: etiam atq̄ꝫ etiam te rogo. Uale.
Si causa pōponij iure defendi poterit:nihil omit
tā qđ in rem suā factuꝝ sit. Sin autē iniqua erit:ne
q̄ꝫ eius necessitudo/neq̄ꝫ eius familiaritas (que mi/
hi vetus est cū illo) plus apud me poterunt: q̄ꝫ equi
tas ⁊ iustitia. Qđ aūt oīm fere amicoꝝ (vt scribis) fa/
cienda sit a me iactura/nisi ꝯmodis illius obtēpera
uero:nō puto eo indignitatis ꝑuentū:vt quos vir
tute ⁊ honestis officijs ꝯpaui: eosdez recte faciendo
omittā. Quo ꝟo aio (si a me preter sentētiaz animi
tui iudicatū fuerit) sis eā rē laturus:tuū erit iudica
re. Nā quātū ad me attinet:ego bn̄ de te iudico Nec
arbitror te pro Pomponio quicquā/nisi qđ bonuz
sit ⁊ equum:rogare. Hanc rem/quo animo sim in

omnes affectus:etiam sine cuiusquam precibus vl
tro eram illi prestaturus. Uale.

Postea ꝙ̄ togam a patre sumpsi:nullam ego rē putaui maiori studio custodiēdam: ꝙ̄ vt aduersus eos gratus videre /a quibus plurima ⁊ maxima be neficia suscepissez. Nolim igitur illis credas:qui (vt animum tuum a me remoueant)conantur tibi per suadere/nunquā me habiturū tuis beneficijs gratiā. Ita eñi vitam institui:vt ab his quibus aliquid de berem/nunquā possez iure accusari. Sed qm̄ id ma xime apud te cōtendūt/vt eis fidē habeas: ꝙ̄ maxie vellē/vt te pn̄te de hac re disceptarem⁹ Nisi eñi illos refellero/vt se facti sui peniteāt:nihil est q̄ in ceteris reb⁹ velim mihi fidē haberi. Uale.

Qꝫ in referēdis gratijs sp̄ attentus fueris: facis rē ⁊ tuis maiorib⁹/⁊ te dignā. Nec est qᷦ aliter quis quā adhuc mihi de te retulerit. Nescio an tu male ab alio intellexeris.aut que ego ignoro:tu forte me ipso melius scias. Si ꝟo aliquo signo ꝯiecturā faci es/me de tua nunc gratia dubitaturū:mallez hic in presentia ꝙ̄ litteris a te audire. Qᷦ si feceris nō ꝑ mittā te in hoc errore diutius esse. Uale.

Etsi de meo in tuos necessarios animo satis per spectum tibi sit: credam non tamen possum facere/ quin aliquid de meo ad te officio scribam. Gaudeo eñi tibi omnia facere ꝯmunia:que a me summa cuꝫ voluptate gesta sunt. C. apulei⁹ hō tibi familiaris/ cum vi tempestatis in portū nostꝝ appulisset: essetqꝫ legum ⁊ ꝯsuetudinis patrie nostre ignarus: in vsu questorum nostroꝝ merces ex naui sustulit. que cū

a publicanis intercepte iam essent: ipsa res iam pla
ne ad ꝯfiscationē spectabat. Nec dubiū erat: quin ab
se subuerterent̄. Sȝ cū illic forte adessem: cepi quis
nā esset: pcūctari. Q: postquā intellexi eū ex tuis ne/
cessarijs esse statim ad pretorem accessi: ignorātiāqȝ
hoīs pegrini allegaui. Quo die id obtinui/ vt ꝯfisca
tio suspenderet̄. Postera v̄o die cū amicis meis ac/
cessi ad iudices/ quibꝫ a pretore cognitio hm̄oi cause
mādata erat. Docui/ nō posse nr̄is legibꝫ qd̄ p igno
rātiā ꝯtractū esset: tanquā dolo factū ꝯuinci. Mul/
tos habui in causa tui amici adiutores. Dimisimꝰ
itaqȝ hoīem illū: saluis rebꝫ suis. a quo melius intel
liges: quāto studio vsus sim in suo piculo. Hoc li/
benter a te scribo. vt scias oīes qui tibi amici sunt:
etiam ad me coli. Vale

Pridē qȝ littere tue mihi deferent̄. C. Appuleius
diligenter mihi exposuit te oī officio atqȝ beniuolen
tia in se vsum esse. nec te prius ꝯquieuisse: qȝ se resti
tutū in integrū vidisses. Ego v̄o et si maximā q̄ mi/
hi retulit voluptatē recepissem: tn̄ magnus amoris
cumulus ad priorē beniuolētiā accessit: cū idē postea
tuis litteris significari mihi intellexi. Amo enī ma/
xime. C. appuleiū. Nā vtor eo famiłiarissime. Et est ea
virtute atqȝ modestia: vt nemo sit cui n̄ debeat suo
merito carissimus esse. Cogita ergo quāti faciā ꝙ
nullū a te officiū sit pro eius defensiōe pretermissū.
Cupio aliquid accidere/ qd̄ in tuā rē nō vllo pacto
cū tuo incōmodo venire vellē: in qua re possem tibi
gratiā referre. Spo (intelligeres) nihil a me vllo tē
pore maiori studio susceptū: qȝ vt gratiam quā tibi

immortalem habeo/re ipsa probarem. Si quid aūt cognosces/in quo mea opa possint tuis prodesse: id marie impetratū iri a te patiaris. vt quo in Appuleium nup officio vsus fuisti: eodē pro tuo iure velis me in omnes tuos vti. Uale.

Quanquā futur putassem/vt studium meū et cura quā p tua salute suscepi: magis in te posset cumulari. Sed incredibile est quātum singuli dies meo in te amore adijciāt. Nā postquā te amare cepi: nullū tēpus fuit in quo nō hoc de te cogitarem. et sermonē de te sepe haberem. Si qn aliquos tibi familiares ouenio/quib cū velim q prudentia et hūanitate sis/apud illos ɔmemorare: sentio meū in te amorē duplicari. et lōge plusquā credi potest: meam in te beniuolētiam augeri. Quotiēs em mea in te bñficia (q quottidie sunt maiora) aīmo ɔsydero: ea res pristino amori meo tm adducit: vt iā te magis qz oculos meos diligā. Nullū itaq mihi finem amādi te facio. nec aliud est qd magis cogitē: qz vt tibi et hoib satis gratus in te videar. Sed tāta sunt in me tua merita: tantus tuis bñficijs cumulus accessit: vt non dico ad referendā gratiā: sed ne satis ad dicēdū quidē (meo iudicio) par tibi esse possim. Illud aūt magis pro tua natura qz merito meo ɔsyderabis: quanto affectu atq beniuolētia/ñ quib facultatib/ad referēdā tibi debitā gtiā/magno aīo ac studio pat'sum

Nimis in me officiosus es nimis grato aīo. cum plura meis in te bñficijs attribuis: qz vere mihi attribuēda cognoscā. Nullū em est tempus/in quo ñ maiorē gratiā attuleris: qz prius a me acceperis. aut

non aliquo tuo vel insigni facto / vel egregio dicto/
meipsuꝫ añcesseris. Sꝫ hec est tua hũanitas ac sum
ma in omnibꝰ rebꝰ modestia: bñficia q̃ ab illis acce-
peris/magnificare. tua aut nulla: aut ꝑegrina puta-
re. Q' aũt amor tuus (qui meo iudicio ad summuꝫ
ꝑuenerat) quottidie maior fiat: plurimo certe gau-
dio/leticiaqꝫ afficior. Quid em̃ põt esse/qđ magis
me in amicicia nostra delectet: q̃ꝫ te nullũ moduꝫ ei
rei facere in qua nihil vnquã nimis esse potest? Pa
tior ergo facere illud iudiciũ/qđ de me fecisti: modo
ea res sit que tibi ꝑsuaserit: nullũ tue in me beniuolẽ
tie oportere finẽ ꝯstitui. Quãtũ igit̃ aio ꝯtẽdere po-
terꝭ tm̃ me amabis Idẽ etiã ego de te facere ꝓposui/
ꝛ huic vni rei maximã opã dare. vt nõ minus a me
amari te iudices: q̃ꝫ ego tũ multis aliis signis/tum
his litteris tuis vehementer a te diligi atqꝫ obserua
ri iudicem. Uale.

Cũ te valde sꝑ amauerim: nunquã tñ magis op-
taui q̃ꝫ hocipso tpe: officiosus in re tua videri. Ita
quidẽ ratio negotioꝝ tuoꝝ poscebat. Nã nisi pedibꝰ
ꝛ manibꝰ elaborassem vt meliori loco res tua esset:
certe de tuis fortunis actuꝫ erat. Nũquã sollicit' de
te esse destitui donec oĩa tua in tuto collocaui. Con-
ueni amicos sponsionẽ pro te feci. argentũ numera
ui. causam tuã egi. ipsos deniqꝫ aduersarios tuos de
oĩ spe sua deieci. multaqꝫ que iam ꝑturbata ꝛ cõfusa
erãt: labore meo atqꝫ industria/in sedẽ suã ac loca re-
stitui. Is aũt exitus cause fuit: vt oẽs aduersarii tui/
fracto aĩo ꝛ magna cũ indignatione/ex ipso iudicio
ac lite cederent. Sententiam autem quam pro te

iudices tulerunt: p hunc tabellariũ ad te mitto. a q̃ melius q̃z a me disces que a me tuo in negotio gesta fuerũt. Hec tibi nota eẽ volui: q̃ me⁹ in te aim⁹ melius pspectus esset. Vale.

Sollicitudinem/ac studium quo in causa mea vsus fuisti/ et laudo: et admiror. Sed longe magis ipse animus quo ipse vteris delectat me. Nihil eñi video/quod ad hanc tuam in me beniuolentiaz addi possit. Utinam possim quãtas habeo tibi gratias: aliquando reipsa referre. Sed hoc tibi persuadeas/ velim: memoriam tuorum in me beneficiorum futuram sempiternam. quantum enim animo eniti potero: tantum efficiam/ vt de nulla re sepius cogitem: q̃z vt ea semper faciam/ que te velle atq; expectare intelligam. Ceterum/ fortune aut imprudentie assignabis: si quid erit in quo tuis immortabilib⁹ in me officijs quãtum oporteat: satisfacere non videar. Vale.

Libenter in omnibus negotijs que pertinere ad te cognosco: omnem laborem meum curaz/ atq; studium consumo. Neq; hec a me scribuntur: vt velim nullã a te mihi gratiam deberi. qui tuo merito iã dudũ oĩa debeo. Ita eñi de me es meritus: vt nihil tñ sit: quod pro te suscipere/ ac p te profiteri nõ debeaz. Si quid ergo est in tua re quod a me fieri possit: id insolutum: non antecessum accipies. Cogita nullam rem tam arduam esse: quam non putem esse leuissimã: mõ intelligã/ aliqđ officiũ meũ tibi pdesse. Fac igitur/ vt sepe de rebus tuis ad me scribas. nec

ꝓmittas me esse otiosū. Tūc em̄ a te me maxie dili-
gi putabo: cū magnū aliquid qđ in tua re sit/persepe
mihi imposueris. Uale.

Que a me de tuo amore scribis: vsitata sunt/ꝛ iā
antiqua. Quando em̄ tempus fuit/in quo negocia
mea pluris nō feceris q̄ꝫ tua? Nouā tñ sp voluptatē
ꝑcipio: quotiens de tua beniuolentia aliquid audio
Nec minorē animi iocūditatē ex tuis litteris ꝑcipio:
q̄ꝫ si de his rebꝫ inter nos ꝯmentaremur/de quibꝫ
ad me scribis. Nō nego quin tua presentia m̄ltum
voluptatis mihi inferet Sed nescio quō euenit/vt
nostre cogitationes magis obtuse videant̄/cū eos ip
sos quos diligimus intuemur: q̄ꝫ dū illis absenti-
bus/eoꝝ de nobis studia/sermones/ꝛ consilia nobis
cū/ip si cogitam⁹. Puto hoc ideo nobis accidere: qꝛ
nostri affectus habent aliquid maius aut nobilius:
q̄ꝫ nostri sensus possint attingere. Possidentur qui
dem aio vbi etiam sunt reconditi. Rem itaqꝫ mihi
pergratā facies: si quotiens habebis/cui possis tuas
ep̄las ꝯmittere: sp aliquid ad me scribas Totiēs em̄
tecū eē videor: q̄tiēs tuas lr̄as lego Nec ꝑmittā ami
ciciā nr̄āꝫ eē otiosaꝫ: si quid accidat in q̄ vl̄ tua mihi
possis opa ꝓdesse: vel ego tibi mea. Uale.

Neminem hodierno tempore viuere puto: qui
me vno infortunatior sit. Tanta em̄ me circūstant
incōmoda: vt nullum ego illis exitum videam nisi
quē mors mihi attulerit. Nā ego ita miser sum: vt
iā nō habeat fortuna/ubi possit me ferire. Amisi pa
triā/in q̄ diu cū honore ꝛ dignitate florui. Paternis
bonis mihi interdictū est. Socios q̄s in republica

habueram: vis bellorum ciuiliũ absumpsit. Om̃es
qui amici fuerunt: aut perierunt aut in eadem calami
tate mecũ sunt. Quid amplius restat mihi misero:
nisi vt tot malis morte finem imponã? Crede mihi
nõ solum ꝯsilio careo: sed etiã amẽs factus mihi vi
deor. Releuabã olim mihi egritudinẽ animi aut ali
quid legendo/aut scribendo. nũc aũt nulle ꝓrsus ar
tes sunt: que me delectent. Desydero maxie presen
tiam tuam. Spo aut dolẽdo mecũ/aut ꝯsolãdo: ali/
quod solacium in tanto merore meo mihi afferes.
Vix possem fieri (qua prudentia sp̄ ac sapiẽtia fuisti)
quin aliquod mihi a te esset ꝯsiliũ/quo minus acer
be oĩa pferrẽ. Q cũ ita potes: ꝯtẽde vt huc accedas.
aut si te occupatiões detinẽt: aliquid ad me scribas.
Putabo eñi/vt cũ feceris: mihi alquã huic morbo (si
q̃ est q̃ possit afferri) medelã inuenisse. Vale
Tanto me dolore littere tue affecerunt: vt egoip
se maxime consolatione egeam. Nam vt sp̄ in reb9
letis nostri sensus coueniebant: ita postea q̃z illa per
turbata atq3 abiecta sunt/quib9 diu inter ciues tu/
os florueras: non minorem animo pturbationem
sentio: ac si omnia reb9 meis accessissent. q̃zquã quid
põt magis dici meum. q̃z quod tuuz est? Habes er/
go me magis tuarum erumnarum socium atq3 par
ticipem: q̃z consolatorem. Sed vbi ea mihi vis in/
genij esset aut magnitudo/qua te possem aut litteris
/aut presentia mea ꝯsolari: vno certe & eodez tp̄e ali
qd auxiliũ vtriq3 nostrũ simul attulissem. Verũ nec
per me satis valeo: neq3 ad hanc rẽ idone9 mgẽ vnq̃z
fui. Quod facile possum: hoc pficiã. Dieb9 proximis

ad te accedam.⁊ ſi dolendo meror leuaꝝ(quãuis hoc
genus ꝯſolatiõis ꝑalienũ ſit)nihil in tuo dolore mi
nuẽdo pretermittã. Interim aũt ꝯſiliũ aliqͦd a litte
ris ⁊ philoſophia mutuaberis.⁊ memor eris te mar
cũ leliũ eſſe.Cũ eñi fere oĩm hoĩm qui hac nr̃a etate
viuũt/vn⁹ habearis ſapiẽtiſſim⁹.cogita q̃z id ꝯueni
at expectatiõi eoꝝ quib⁹ not⁹ es/ te dolore vinci:qui
ſꝑ ꝓſꝑerã fortunã modeſte tuleris.Hec a me ñ ſcri/
bo. Sꝫ cũ ocl'i mlťoꝝ i te ꝯiecti ſint:ſepe hoĩm ſmo
nẽ de te hꝫeri audio.Ego vͦo illud rñdeo nõ poſſe te
nõ ſentire tantã calamitatẽ ac iecturã reꝝ. Sed tñ
oĩa ꝓ tua ſapiẽtia eq̃ aĩo feras.neqꝫ cõſiliũ tibi abeẽ
puto(neqꝫ remediũ: quo huic egritudini medeaꝛ.
Facies ergo qͦd ego in hoc tuo dolore marie cupio.
Stabis aĩo erecto.⁊ ꝑferẽdo:vinces fortunam q̃ te
pri⁹ vicit. Si hoc feceris:maiorẽ certe gloriã ex tua
victoria:q̃ꝫ ex oĩb⁹ reb⁹ iacturã referes. Uale. 68. (70)

Tantis incõmodis hoc tꝑe afficior:vt neqꝫ auxili
um mihi ſit/neqꝫ ſpes/neqꝫ ꝯſiliũ. Tu qui habes q̃
hãc meã egritudinẽ poſſis leuare:fac/ad me ſcribas.
quãqꝫ quid poteſt eſſe:qͦd a te poſſit mihi in tãtis ma
lis afferri:Exceſſit eñi vis hui⁹ mali oĩa ſtudia hũa
na/⁊ remedia.⁊ eo loci res mee ꝑueneřt:vt (qͦd aiũt)
ne ipſa quidẽ ſalus etiã ſi velit: poſſit me his malis
eximere.Tẽptabis tñ.⁊ ſi quid erit quo mihi poſſis
opẽ aliquã afferre:nihil ex ꝯtigẽtib⁹ omittas.Narra
rẽ hoc loco quo in ſtatu eſſem:niſi ⁊ dolor me prepe/
diret:⁊ is eſſes/qui fortunã meã ſatis noſceres. Pl'a
tñ ad te ꝓ lachrimis ſcribere ñ poſſũ.ſꝫ tu officio tuo
ac pietate/in me fungere. Uale.

Vallē te posse aliq̄ meo auxilio/ꝗ̄ ꝯsilio iuuare. Que facultas si mihi adesset: certe nulla res meam in te bn̄uolētiā ac pietatē ip̄edisset. Sȝ postq̄ȝ id q̄ꝺ maxie in tua adūsitate optabā/a me nō pōt fieri: id ad te ꝯsiliū meū scribo: q̄ ego sepe in rebꝫ meis aduersis vsus fui. Cū eīm aliq̄n in simili fortūa fuissez: vt aut preceptis hoīm aut ph'oꝝ/aut ꝯsolatiōe amicoꝝ dolorē meū leuare n̄ possez: lōge a ꝯspectu ciuitatꝫ/⁊ eaꝝ reꝝ quibꝫ priuatꝰ fuerā: discessi. Nā he res solēt cū aspiciunt: nimis exacerbare animū. ⁊ reuocare de syderiū prioris fortune. Cepi igit̄ vitā in solicitudīe agere. Videbā multa que natura produxisset: suis rebꝫ ꝯtēta. nec sibi inuidere. Cogitabā turpissimuȝ esse hoī/qui rationis ac diuinitatis particeps esset: nō posse ꝯsilio aquiescere. Illud aūt esse nefandū: n̄ putare se posse prestare inter hoīes: nisi ijs rebꝫ ornati essemus: que necꝫ natura sui excellūt. ⁊ ad improbos vberius plerūqꝫ: q̄ȝ ad bonos eueniūt. Cōfirmaui equidē animū meū his rationibꝫ atqꝫ exēplis. Et qui nulla prius ratione ꝑturbationibꝫ meis remedium inuenire poterā: ita oībꝫ curis leuatus fui vt nō tantū merorē meū deponerē: sed etiā iudicarē aliq̄n me feliciorē/ꝗ̄ prioribꝫ opibꝫ tāquā aliquibꝫ impedimētis ad bn̄ viuendū: exemptꝰ essem. Si ergo volueris tecū attentius iudicare: nō video cur non sis magna ex parte tot malis tuis ac molestijs/magnū aliq̄ꝺ remediū allaturꝰ. Nā bene de te spero. ⁊ si paululum dolor iste tuus se remiserit: tanto facilius his medijs vsurum te iudico: quāto magis ceteris hominibꝫ virtute ac sapientia prestas. Vale.

Eo res mee perducte sunt: vt iam pluribꝫ incō-
modis vite affectus sim: q̄ vel ipsi etiā inimici mei
sperare ausi sunt. Non habeo ad quem potius me cō
uertam: q̄ ad teipsum· qui valde amando id fecisti:
vt solus in me consolādo/magis apud me valeas:
q̄ ceteri omnes amici· Nemo etiam est qui vel sapi
enter prouidendo/vel constanter· defendendo plus
te vno in hac nostra ciuitate possit· Uidebis ergo
quis exitus fortune mee sit. Omnis quidem spes
mea in te solo est posita· Suscipe ergo hanc ꝓ me
curam. nec aliquid inexpertum relinquas. Cogita si
me potes eximere ex his malis quibus sine fine di-
scrutior: maiorem me tibi habiturum gratiā: q̄ pa
rentibus meis ex quibus vitam accepi. Erit autē
mea res tibi maxime glorie ac honori: si potentiam
(q̄ tibi est maxima a fortuna tributa) ad salutē ami-
corum tuorum attuleris. Propius ad deum certe
nemo potest eccedere: q̄ his hominibus consilio ⁊
auxilio adesse: qui non suo vitio/sed hominum inui
dia/calamitate premuntur· Uale·

Etsi litteras tuas semper attente lego: tamē etiā
sine illis satis de tuo casu admonitus eram. Q aūt
non te officio meo preuenerim: non mea culpa/sed
temporis fuit. Cupiepam em̄ preoccupare litteras
tuas/⁊ efficere: vt prius te iuuari in his tuis mole-
stijs animi tui sentires: q̄ audires Sed cum id ma
lignitate hominum perfici non potuerit: curabo/ vt
non minori studio te defensum a me intelligas: q̄ si
de mea salute/ac de fortunis meis ageretur· Turpe
quidem ⁊ nō ferendū esset: q̄ ego (qui sp̄ innocētes

homines in eorum causis defendi) paterer hominem qui summa familiaritate/ac beniuolentia mihi deuinctus sit: meo presidio/meaque protectione in defensum esse. Bono itaque sis animo. et tibi persuade/me potius omnia incommoda perpessurum: quam fortunas tuas/ et eam spem quam de me concepisti: relaturum. Vale.

Maiora sunt incommoda mea: quam vt eis quisquam possit mederi. Vnum tamen habeo in his malis remedium: quod ea non sunt a me diu perferenda. Spero quod mors me cito ab his soluet. Quid autem est quod iam viuere me delectet. aut cui spei me reseruo? Si enim omnes homines simul inniterentur: vix mihi possent esse auxilio. Sed hoc in his malis meis fruor solatio: quod sine cuiusquam hominis iniuria vixi. Nemo est qui infamiam obijcere posset. Quod si eorum similis esse voluissem (quibus maxime dissimilis esse studebam) fortassis huc loci non peruenissem. Sed eat res vt volet. nunquam me penitebit/neque doleo: quod benefaciendo multorum hominum animos contra me excitauerim. Ipsi videant/quam iniqua ratione tot mihi casus aduersos eorum odia parauerunt. Componam ergo meipsum. et quamdiu mihi viuendum erit/cauebo ne virtutem (si qua in me fuerit) cum fortuna amiserim. Sentio non posse me diu huiusmodi malis conflictari. Nam eo etatis perueni: vt in prosperitate viuendi/si multum possit mihi vita prolongari. Volui te erumnas meas ignorare. qui si quid vnquam iocundi in vita habui: semper mihi conscius fuisti. Vale

Nihil minus optabam: quam vt ista etate in qua es/tot mala nunciares. Nunquam ista tibi esse ventura: quisque potuisset mihi persuadere. Cum enim memoria repeto nemini vnque

te nocuisse:m̃ltis aūt vl' ꝯsilio/vel opib; tuis te auxi
lio fuisse maxie admiror/si hāc fortūe ꝯtumeliā sat;
ꝯstāti aīo ferre possis. Quid em̄ nūc molestissiē fer/
ret/se p⁹ m̃ltos labores ea etate oīa turbulētissima
expiri:quā decebat oīs otij ꝛ trāquillitat; portū eē:
Compatior equidē tibi. ꝛ aliqn̄ acerbi⁹ hui⁹ tue ca
lamitat; indignitatē fero:q̄ꝫ tuipse pferrēq; molesti
us:nisi eā in te virtutē cognoscerē: q̄ tibi sat; p̄sidij
afferat. Nā ꝛ q̄ aīo sis/ cū supior vita demonstret:tn̄
idip̄m maxie ex tuis l̃ris cognoui. Recte enim iudi/
cas/nullū malū oportere magnū videri: qđ breue
futur̄ sit. Si quid est.qđ aliquā aīo acerbitatē affe/
rat:id puto esse/q̄ mala q̄ nobis accidūt/nō expecta
ta fuerunt. quāq; pro tua sapiētia illud iudico: nul/
lū tēpus fuisse/in quo nō preuideris nihil in his re
bus fluxis existere:qđ sit firmū aut stabile. Vter; er
go his remedijs hoc tpe:que multis annis an̄ cōpa
rasti. Quid tibi ꝯsilij mei afferā:nō habeo. cū ipse in
oīb; reb; meis tuo sp̄ vsus fui. Fortunas meas/la/
bores ac meipsuz libēs tibi offero Idq; te maxie ora
tū volo:vt oīa in bonis tuis nūeres. Vale.

Q̄ꝫ graue mihi sit in senectute propter inopiam
seruire:facile potes ex te ꝛ alijs coniecturam facere.
Sed hoc inter nos refert:q̄ tu paupertati assuetus
es.ego vero cum in maximo splendore ꝛ abundan/
tia fortune semper vixerim:non possum iugum il/
lud perferre. Ceteris fortasse rerum prosperarū me
moria molesta est.ego vero non soluz hoc malo cru/
cior:sed etiam cum huiusmodi incommodorū nūq;
expers fuerim:eo minus patientiam possuz habere.

Utinaz in miseria natus essem. aut q̄z beate vixerī:
nō meminissem. Uide q̄t incōmoda me circūstant.
Olim opes nedū mihi: sz oībꝫ familiaribꝫ ⁊ amicis me
is abūde suppeditabāt. nūc vero cogor presidiū ab ali
is expetere. In ꝯspectu ⁊ in ipsis oclis hoīm cū mag
na dignitate (vt nosti) versabar: nūc aspectū ciuiū me/
oꝝ nō possuz sustiere. Quid mihi credis aīmi eē: cuz
hospites meos: q̄s aliq̄n splendide excepi: nup ꝓpter
paupꝫtatē ⁊ inopiā meā nō audeā aspicere: pudet ca
lamitatē meā illis ꝯfiteri. Mendicare aūt apud eos
quibꝫ ipse multa solabam erogare: nimis erubesco.
Est ergo mihi sepe aīm⁹ ignotas terras q̄rere: vbi
me inter nō notos recūdā. Et certe nisi rebꝫ meis
alius status sit: breui illud facturus sum. Sz tu qui
sp̄ oēm fortunā meā cōem tibi duxisti / si quid habes
consilij: me iuuabis. Uale.

Quid tibi ꝯsilij mādē: n̄ satꝫ habeo. cui ꝓ diuẗnita
te maloꝝ meoꝝ n̄ suppetit / q̄liter ipsimihi videar.
Paupꝫtas (vt ad me scribis) iōo tibi ḡuis est: q̄ n̄ es
assuet⁹ agere. Illō vero mihi nimis est molestū / q̄ eā
spem amisi q̄ dū vulnus recēs erat / finē malis me ꝯ
is cito ꝓmittebat. Tu aūt adhuc es in ea spe: a qua
ego iam excidi. Sed vbi te malis miseriorez dicis /
facile sic concedam: modo non neges me longe ma/
iori paupertate premi: q̄ȝ ego perferre possim. Si te
pōt societas miserie mee leuare: satꝫ presidij habes:
quāq̄ȝ ego nūquā sentētiā illoꝝ ꝓbauerī: qui illō di
cūt min⁹ vrgere mala q̄ multos socios habeāt. mihi
vero mlto minora mala mea videntur: si neminem
socium haberem. Hoc aūt nimis male me habet: q̄

amici mei mihi non pñt auxiliari. Quid sis actur⁹: melius disces ab his qui aio tranquillo sunt: q̄ꝫ ab hoie cui fortūa cū opes auferret: simł ꝯsiliū abstulit. Illud possum ad te scribere/ oīa prius a te esse temptanda q̄ꝫ a tuis discedas. Uale.

Quo in statu fueri aut in q̄ posit⁹ sim/ ñ te puto ignorare. Illō aūt me ꝑturbat maxie: q̄ꝛ neq̄ꝫ aīm⁹/ neq̄ꝫ ꝯsiliū est mihi q̄ possim me iuuare Nō sum em̄ sic a natura institut⁹: vt dolorē meū possim dissimulare nec sub his preceptoribꝫ educat⁹: vt pauꝑtatē meā fortiter pati possim. Scis q̄ꝫ molliter fueri a ꝑentibꝫ meis nutrit⁹. Nūq̄ꝫ sperare poterā huc indignitatis ꝑuentū iri: vt iis opibꝫ deciderem/ que magna virtute parta essent/ ꝛ oībꝫ bonis ciuibꝫ ꝓdess̄ēt Sꝫ mea ꝯsilia/ fortuna fefellit. ꝛ illū florētissimum statū meū in q̄ diu beate vixi: ab expectato discussit. Credebam em̄ aliquando his aduersitatibus finē esse. aut (qđ trito ꝓuerbio dicitur) tēpus hoībꝫ egritudinē adimere: Sꝫ vtrūq̄ꝫ falsum experior. Naꝫ ꝛ ira fortune sꝑ recrudescit/ ꝛ quo diuti⁹ his incōmodis atq̄ꝫ molestiis ꝯflictor: eo sꝑ me deterius habeo. Pudor autem in primis mihi obstat. Nā si forte amicis meis me ostenderē/ ꝛ meā ꝯfiterer inopiam: multa ab illis ꝓuenirent presidia. Tanta cōfusio meum animum tenet: vt potius malim inopia perire: q̄ꝫ pauꝑtatem meam detegere. Nosti q̄ꝫ durum sit homini nō ignobili/ ꝛ qui sit animo ingenuo: supplicare alteri. Uix ꝗdem induci potui: vt has ad te litteras darē: q̄ mihi summe familiaris es. Sꝫ tua fides ac beniuolētia/ omnē meā cūctationē discussit

Tu pro nostra amicicia etiam atq etiam videbis: si quid erit in quo apud nostros amicos iuuare me possis. Illud enim ego pre nimia verecundia: facere prohibeor. Uale. consolatoria

Legi nuper litteras mihi a te missas ex quibus magnam sane perturbationem accepi. Sed tibi subirascor: q tarde ad me de summa inopia tua scripsisti. Nam iudico si hoc ad me tempestiue rescriptum fuisset: cum amicis nostris operam dedissem ne tam grauis et molesta esset tibi paupertas tua. Sed (vt video/et ad me scribis) pudor fuit tibi impedimento. et est cōmune nobilitatis vitiū: q nō minus graue sibi est/alteri propter inopiam supplicare: q̄3 egere. Tibi ergo imputabis: si (amicis ignorantibus) diutius q̄3 oportebat: hanc molestiam perpessus fuisti. Qđ instat/curabo: ne in posterum sis amplius his incōmodis: in quibus adhuc fuisti. idq tanta molestia perficiam: vt neq tibi verecundiam vllam incutiat: neq amicis negligentiam. Mitto ad te pauculas pecuniolas: donec melius per me et amicos nostros prouidebitur. Noli (queso) de amicis tuis desperare. Ego (vt de meipso dicam) constitui: vt nullo pacto (me abundante) vlla de rerum familiarum inopia laborare finam. Idem omnes qui te prius amabāt: sentire de te iudico. Uale.

Si vicio meo (qđ multis accidere video) ad inopiā redactus essem: aliq̄to fortunā meā equiori aīo pferrē. Sed cū oīa preter mea studia/bn̄ mltis faciendo aduersa acciderint: n̄ satis possum acquiescere. Nunquā inducere aīm potuissem/vt ab illis male 73 (75)

acciperet: in quos ego sp frugi ac liberalis fuissem. Que a me extat in ciues nostros bñficia & officia: satis nosti. Qualiter vero in me grati fuerit: hoc tempus maxie docuit. Cũ em̃ homines quos mihi pro omuni salute inimicos feceram/ in me ospirassent: subornassentq3 iudices & falsos ɔ me testes instruxissent: quis eoꝝ ius meũ defendit? Aut quis tueri dignitatẽ meã voluit? Sed merito illud euenire sentio/ vt illos ingratos expiar: in quib9 diligẽdis nulla de me ratio habita fuerat. Scio em̃/ ac veꝝ esse intelligo qđ in veteri prouerbio est: omnes qui alioꝝ causa in laqueũ incidũt: suo piculo se absoluere. Q si res mihi in integrum rediret: facerem profecto q vicẽ hãc doleret. Interim ego penam pendo. Sed hoc nihil ad eos. Scripsi hoc ad te: non quo in re desperata tuum ɔsiliũ ac presidium expectem: sed q2 leuare dolorem mihi videor: qñ de meis incõmodis tecum loquor. Uale.

Nõ de re noua ad me scribis nec mihi ignorata. Quotiens em̃ hmõi fortune indignitatez credis & meipsum & itẽ alios sepenumero ciues & graues & egregios/ preter bonũ & equũ sustinuisse? q3quã hec calamitas nostra nihil ad tuã: tñ fit (nescio quomodo) vt mala que in ciuitate sunt vsitata: nos min9 premãt. Malo tñ a sapientia tua huic ɔturbationi mutueris auxilium: q3 a vulgari ɔsuetudine. Nam illud scio futuꝝ/ vt nulla res magis tuã egretudinẽ leuet: q3 q nihil hoꝝ tuo merito tibi acciderit. Et lõge sententiã in qua modo es/ mutabis: si maiorem de morib9 tuis/ q3 de turbatione q̃ adhuc recens est:

rationem habueris. Quod in re desperata/nec presidij neqꝫ ꝯsilij causa ad me scribis (sed quia iuuat te de incōmodis tuis mecū loqui) facis rem inter amicos vsitatam. Idē ego facere soleo: quotiēs animo discrutior. Maiorem quidem partem molestiaruꝫ mearum deposuisse mihi videor: cum amicis meis omnem perturbationem aperui. Hoc gaudeo plurimum/ et tibi gratias habeo: ꝙ me ex mltis delegisti/ apud quē curas tuas deponeres. Nam tum pluribꝰ alijs signis: tum etiam isto/ me valde a te amari iudico. Cetera que ad consolationem tuam pertinēt: tuipse meliꝰ (vt spero) tua virtute: q̄ꝫ meis litteris prospicies. Vale.

Si vllum inopie mee finem aut presidium futurum sperarem: nihil tam durū esset in hac mea fortuna/ quod non magno et incōcusso animo perferrē. Sed cum nulla prorsus me spes habeat: quid est ꝙ in vita diutius manere cupiam? Solebam annos meos a die natali sepe numerare: vt intelligerē q̄ꝫtū temporis secundum naturam mihi restaret. Tunc maxime viuendi cupidus eram: quia tūc nihil erat/ cur vitam accusarem: Nunc vero nihil mihi prolixius annis videtur. Alij morbos ac mortem magis timent: q̄ꝫ sapienti conueniat: Flent in tempestate. et cupiunt rebus amissis ex naufragio euadere. Si percussor telum iugulo admouit: miserabiliter exorāt: vt vite sue misereatur. Ego vero que isti horrent: iā desiderare incipio. Nec aliud maiꝰ inter molestias meas notū est mihi: q̄ꝫ vt cito extinguar. Sꝫ quid hec ad te scribo: qui me nisi dolēdo mecū/ non potes

iuuare: Et hoc vno miserior sum: quo etiam te mi-
serum video. q me diligis: non parum affert mihi in-
ter has molestias solatium. q aũt preter illũ dolorẽ
quo affligeris/etiam te in partẽ doloris mei traham:
nimis egrefero. Sed p tua molestia (q̃ summa est)
fortiter egritudinẽ meã feres. Uale.

Quid ad te scribã nescio: q2 ita ꝑturbato aĩo sum:
vt neq3 rõ/ neq3 ꝯsiliũ ĩ me vllũ sit. Uale enĩ alteri
potest cõsulere: qui ipse maxime ꝯsilio indiget. Qđ
possem facile tibi prestare/hoc polliceor: dolere tecum.
pariter ⁊ accusare fortunam: q̃ nostras res aduersas
pro debitis addit. His igitur remedijs possum te iu-
uare: si ea sunt appellãda remedia: que animũ egro-
tantem incurabilem reddunt. Uallem tñ potius ad
tuam virtutem recurreres: q̃3 exemplo hoĩs amen-
tis vtereris. vt ego remediũ qđ nullũ ex meipso vi-
deo: ex te (qui sapiẽtior es) possum mutuari. Nullus
enĩ hodie viuit: qui facilius huic morbo meo (qui iam
ab initijs inueteratus est) facilius q̃3 tuipse mede-
ri possit. Qđ si feceris: duos simul vno ⁊ eodẽ reme-
dio curaueris. Uale

Quo me credis aĩo esse: cum fortunas meas ab
omnibꝫ amicis destitui intelligo: Que res ita me ꝑ-
turbat: vt mihi ipsi immutatus esse videar. Non ex-
pectabam/vt qui officio meo illos iuuissem: nũc sic
ab his oĩbꝫ destitutus essem. Sz hee sunt nostrorũ
ciuiũ artes: cũ res nostre secunde sunt: oĩa vltro pol-
liceri. certare vbis de summa beniuolẽtia/de fide/de
ꝯstantia cũ ijs: qui nos vere amant. Si vero vẽtos
mutatos esse videant: rationẽ fortunarum suarum/ac libe-

67

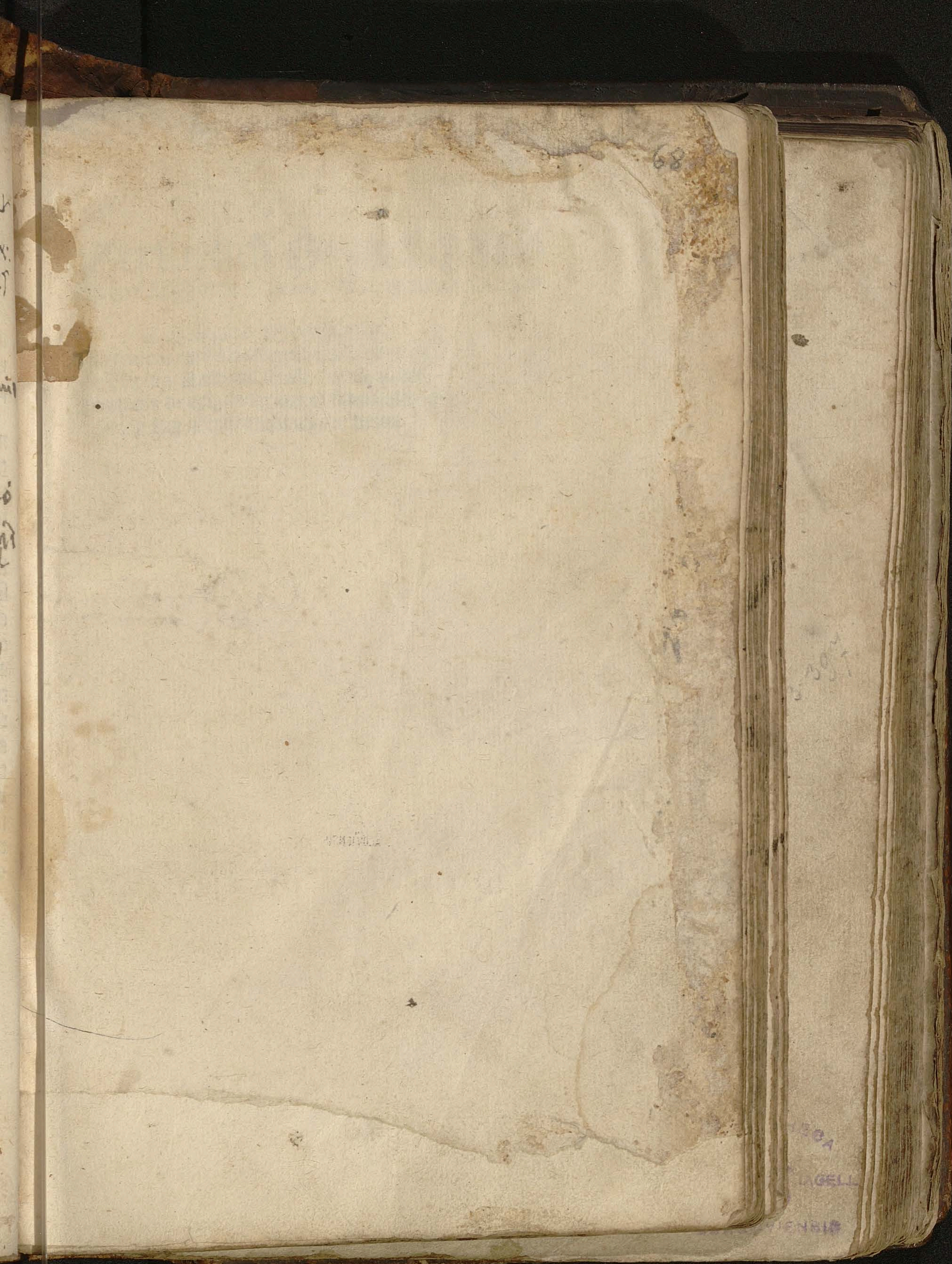
rorꝫ potius q̃z amicorꝫ hūanaꝫ esse dicūt. Nihil de an/
tiquis officijs. nihil de bn̄ficijs acceptis cogitāt. Et
quos sine ꝑiculo tueri possent: facile patiunť a se de
sertos esse. Hec te admonere pn̄t si prudens es: ne
(dū tue res adhuc sunt prospere) hm̄ői amicos tuo
incōmodo tibi ꝯpares. Nemo te meli⁹ potest doce/
re/quid sit hoc tp̄e cauendū: q̃z ego. qui meo ꝑiculo
prudens factus sum. Uale

Mallē incōmodis aliorꝫ q̃z tuis admoneri, qui sp̄
me valde amasti. Sz postq̃z res iste se hn̄t/vt (qđ mi
nime optabā) sis ab amicis tuis desertus/qui a te se
pen̄uero defensi fuerūt: cautior in meis reb⁹ ero. nec
maiorē rationē amicorꝫ habebo: q̃z ꝯmodorꝫ meoruꝫ.
Q. si hoīes ea integritate vite ꝛ ꝯstantia essent/q̃ olī
fuerūt nulla arbitror tāta incōmoda q̄ ꝓ amicis es/
sent fugiēda. Nūc ṽo cū in amicicia vtilitatē ꝓpriaꝫ/
aut ꝺlectationē aliquā/magis q̃z honestatē seq̄mur:
oīa videnť mihi ad tp̄a in quib⁹ sum⁹ referēda. Illđ
aūt caueb⁹/ne quis amicorꝫ vincat me sua beniuolen
tia/aut offcō. Et si illđ mihi accidet/vt ab aliq̄ me ve
re intelligā amari nullū ego modum officijs meis/
aut amori meo in illū faciā. Sed ne ab oīb⁹ te deser
tū esse iudices: ego (quē forte in nūero amicorꝫ n̄ ha/
bebas) polliceor tibi op̄ā meā. ꝛ qđ illi n̄ sine scelere
neglexerūt ego ꝑatus sum defensionē tuaꝫ suscipe
re. Tu ṽo admonebis/quib⁹ adiumētis op⁹ tibi sit.
ꝛ ego neq̧ pecunia: neq̧ ꝯsilio tibi deero. Uale.

Felix epistolarꝫ Gasparini finis. Impressuꝫ
Per Johannem priiß Argentin̄. Anno dn̄i
M. cccc. lxxxvi. in vigila natiuitatis domini.

Iste e(st) lib(er) emptus p(ro) octo decem grossis et
pro ternario quis eum furabit(ur) in te-
ibus ... regnabit ... ...
ambulando per viam

Iste est liber ... cuius ... ...
bonus homo ... qui est ...
Franczia ... ...
Mathis est bonus ... ...
a b c d e f g h i k l m n o p q r
s t v x y z ... ...

68

apponere · [S]emel locutus est deus

duo hec audivi · quia potestas dei est ·

et tibi domine misericordia quia tu reddes unicuique

iuxta opera sua Psalmus david

Deus deus meus · ad te de luce vigi-

lo · Sitivit in te anima

mea · quam multipliciter tibi ca-

ro mea · In terra deserta invia et

[illegible] posui vestimentum

tu meum cilicium

parabola · A[illegible]

sedebant in porta · et in me

bant qui bibebant vinum · Ego

oratione mea ad te domine · tempus bene-

placiti deus · In multitudine

[illegible]

In deo speravit cor meum

...sis imperiu
...reuerenti
...tuos sunt oms
...bitant me imperiu expecta
...r cor meu et miseria. Et sust
...u q simul contristaret. & n fuit

& macie depulse. Verum tam peru
meu cogitauerunt repellere. cu
curri insitu ore suo benedicebant
& corde suo maledicebant. Verum
tam deo subiecta esto anima mea.
quo ab ipso paciencia mea. Qua

Cura facit canos quamuis homo ne
sciat annos

cam do subiecta esto anima mea
quo ab ipso pacientia mea. Quia

RAVENANTIS
ARTIFICIOSA
MEMORIA